

CƠ QUAN HỢP TÁC PHÁT TRIỂN HOA KỲ (USAID)

VIỆN KHOA HỌC GIÁO DỤC VIỆT NAM

The Asia Foundation

QUỸ CHÂU Á

CƠ QUAN HỢP TÁC PHÁT TRIỂN HOA KỲ (USAID)

VIỆN KHOA HỌC GIÁO DỤC VIỆT NAM

The Asia Foundation

QUỸ CHÂU Á

**ĐƯA NỘI DUNG GIÁO DỤC DI CƯ AN TOÀN
VÀ PHÒNG CHỐNG BUÔN BÁN NGƯỜI
VÀO CÁC TRƯỜNG HỌC VÙNG ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG**

Mọi thông tin chi tiết tham khảo tại trang web: <http://dicuantoan.org>

HƯỚNG DẪN

**ĐƯA NỘI DUNG GIÁO DỤC DI CƯ AN TOÀN
VÀ PHÒNG CHỐNG BUÔN BÁN NGƯỜI
VÀO CÁC TRƯỜNG HỌC VÙNG ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG**

HÀ NỘI, 12/2011

CƠ QUAN HỢP TÁC PHÁT TRIỂN HOA KỲ (USAID)

VIỆN KHOA HỌC GIÁO DỤC VIỆT NAM

The Asia Foundation

QUỸ CHÂU Á

HƯỚNG DẪN

**ĐƯA NỘI DUNG GIÁO DỤC DI CƯ AN TOÀN
VÀ PHÒNG CHỐNG BUÔN BÁN NGƯỜI
VÀO CÁC TRƯỜNG HỌC VÙNG ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG**

HÀ NỘI, 12/2011

LỜI NÓI ĐẦU

Mua bán người đã và đang trở thành một vấn đề và là hiện tượng ngày càng phổ biến ở Việt Nam. Mặc dù thông tin và thống kê chính xác về quy mô, nguyên nhân và phương thức của nạn mua bán người đến nay vẫn chưa đầy đủ và chính xác, nhưng các bằng chứng qua các vụ việc được phát hiện đến nay cho thấy hiện tượng mua bán người cả trong nước và qua biên giới chủ yếu nhằm mục đích mại dâm, bóc lột sức lao động, hôn nhân ép buộc, lấy nội tạng và làm người giúp việc. Hầu hết nạn nhân bị mua bán là phụ nữ và trẻ em, trong đó phần lớn là từ các tỉnh phía Nam bị bán sang Campuchia (và trung chuyển tới các nước khác) và từ phía Bắc thì bị bán sang Trung Quốc.

Qua các vụ án bị phát hiện cho thấy nạn nhân đa số là phụ nữ và trẻ em, nhiều nạn nhân bị lừa gạt trong quá trình di cư tìm kiếm việc làm. Di cư tìm việc làm và tìm kiếm các cơ hội để nâng cao điều kiện sống ngày càng phổ biến ở Việt Nam và đa số những người di cư tìm việc làm là thanh niên dưới 25 tuổi. Chính vì vậy, việc tăng cường kiến thức và kỹ năng giúp các em quyết định đúng đắn trước khi di cư, biết tìm kiếm và kiểm chứng thông tin trước và trong quá trình di cư, các kỹ năng để tự bảo vệ bản thân và tìm kiếm sự trợ giúp khi cần là việc làm hết sức cần thiết.

Tài liệu hướng dẫn tổ chức hoạt động giáo dục di cư an toàn và phòng chống buôn bán người dành cho giáo viên được biên soạn trong khuôn khổ Dự án "Phòng chống nạn buôn người và hỗ trợ nạn nhân ở Đồng bằng sông Cửu Long", do Cơ quan Hợp tác Phát triển Quốc tế Hoa Kỳ tài trợ, Quỹ Châu Á tại Việt Nam và Viện Khoa học giáo dục Việt Nam phối hợp triển khai trong giai đoạn từ năm 2009 đến năm 2011. Tài liệu biên soạn dựa trên sự đóng góp và thực tiễn hoạt động của 32 đơn vị trường học thuộc tỉnh An Giang và tỉnh Đồng Tháp tham gia dự án. Cuốn tài liệu này là cẩm nang cho cán bộ quản lý và giáo viên các nhà trường trong việc triển khai các hoạt động giáo dục di cư an toàn và phòng chống buôn bán phụ nữ, trẻ em tại đơn vị trường học của mình một cách có hiệu quả, góp phần ngăn chặn nạn buôn người ở Việt Nam.

Tài liệu gồm hai phần chính:

1. Phần hướng dẫn chung cung cấp các khái niệm cơ bản về buôn bán người, di cư và di cư an toàn. Phần này cũng gợi ý một số hoạt động và hình thức mà các đơn vị trường học tham gia dự án đã tổ chức có hiệu quả và được giáo viên và học sinh đánh giá cao. Một số thông điệp chính cũng được gợi ý trong Phần hướng dẫn chung để các nhà trường có thể sử dụng với mục đích tập trung nhấn mạnh và truyền tải đến học sinh.
2. Phần một số mẫu tham khảo cung cấp các thiết kế hoạt động, các tiểu phẩm cụ thể để các nhà trường có thể tham khảo và tiếp tục tổ chức các hoạt động nâng cao nhận thức về di cư an toàn và phòng chống buôn bán người cho học sinh. Các Thầy/Cô giáo có thể tham khảo thêm các thông tin và hướng dẫn cụ thể tại trang web: <http://dicuantoan.org/>.

TẬP THỂ TÁC GIẢ THAM GIA BIÊN SOẠN VÀ HƯỚNG DẪN CHỈ ĐẠO THỰC HIỆN

Chỉ đạo và cố vấn khoa học:

PGS.TS. Lê Văn Anh

TS. Lê Văn Hồng

ThS. Tô Kim Liên

Nhóm tác giả biên soạn tài liệu và các mô đun:

ThS. Nguyễn Thị Kim Dung

ThS. Phạm Diệp Huệ Hương

ThS. Nguyễn Thị Chi

ThS. Vũ Thị Hằng

Các đơn vị trường học An Giang:

Trường THCS Bình Thạnh Đông

Trường THCS Khánh Hòa

Trường THCS Nguyễn Trãi

Trường THPT Thạnh Mỹ Tây

Trường THPT Bình Khánh

Trường THPT Tiến Bộ

Trường THPT Nguyễn Hữu Cảnh

Các đơn vị trường học Đồng Tháp:

Trường THCS Phong Hòa

Trường THCS Tân Thạnh

Trường THCS Tân Hòa

Trường THPT Lai Vung

Trường THPT Thanh Bình 2

Trường THPT Tam Nông

Trường THPT Tràm Chim

Trường THPT Lấp Vò 3

MỤC LỤC

PHẦN 1: MỘT SỐ KIẾN THỨC CHUNG	9
1. Các khái niệm cơ bản	9
1.1. Khái niệm mua bán người	9
2. Di cư và di cư an toàn	9
2.1. Khái niệm di cư và các hình thức di cư	9
2.2. Thế nào là di cư an toàn? Di cư không an toàn?	10
3. Giáo dục kỹ năng sống	10
3.1. Khái niệm kỹ năng sống	10
3.2. Một số kỹ năng sống cần trang bị cho học sinh nhằm phòng ngừa nạn buôn người và tránh các nguy cơ có thể gặp phải khi lao động xa nhà	10
4. Hướng dẫn khai thác giáo dục DCAT và PCBBN qua các môn học ở cấp THCS và THPT	12
4.1. Khả năng khai thác nội dung giáo dục DCAT và PCBBN qua các môn học	12
4.2. Hướng dẫn khai thác nội dung GDDCAT và PCBBN qua môn Giáo dục công dân	12
4.3. Hướng dẫn khai thác nội dung giáo dục DCAT và PCBBN qua Hoạt động giáo dục hướng nghiệp	14
5. Một số hình thức tổ chức lồng ghép hoạt động DCAT và PCBBN trong hoạt động GDNGLL ở cấp THCS và THPT	15
5.1. Tổ chức trò chơi giáo dục DCAT & PCBBN	15
5.2. Tổ chức cuộc thi về giáo dục DCAT & PCBBN	15
5.3. Tổ chức chiến dịch thi viết, vẽ, sưu tầm, sáng tác kịch bản, tranh ảnh có nội dung DCAT & PCBBN	16
5.4. Tổ chức thảo luận, giao lưu về chủ đề DCAT & PCBBN	16
5.5. Tổ chức các hoạt động nghệ thuật có nội dung về DCAT & PCBBN	16
5.6. Tổ chức qua chuyên mục phát thanh học đường	16
5.7. Tổ chức lồng ghép nội dung DCAT và PCBBN vào chương trình của các ngày lễ:	17
6. Các thông điệp chính sử dụng trong khi tổ chức các hoạt động giáo dục DCAT và PCBBN	18
6.1. Một số thông điệp chung	18
6.2. Xuất khẩu lao động/đi ra nước ngoài	18
6.3. Phòng chống buôn người	18
6.4. Di cư trong nước	18
PHẦN 2: MỘT SỐ MẪU THAM KHẢO	19
* KHAI THÁC NỘI DUNG GIÁO DỤC DCAT VÀ PCBBN QUA MÔN GIÁO DỤC CÔNG DÂN	19
* KHAI THÁC NỘI DUNG GIÁO DỤC DCAT VÀ PCBBN QUA HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC HƯỚNG NGHIỆP	38
* TỔ CHỨC CÁC BUỔI CHÀO CỜ	55
* TỔ CHỨC CÁC CÂU LẠC BỘ	58
* TỔ CHỨC LỒNG GHÉP NỘI DUNG DCAT VÀ PCBBN NHÂN KỶ NIỆM CÁC NGÀY LỄ LỚN	65
* NGÀY THÀNH LẬP HLH PHỤ NỮ VIỆT NAM 20/10	73
* NGÀY QUỐC TẾ LAO ĐỘNG 1/5	76
* CÁC TIỂU PHẨM	80

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

DCAT	: Di cư an toàn
PCBBN	: Phòng chống buôn bán người
GDCD	: Giáo dục công dân
GDHN	: Giáo dục hướng nghiệp
HĐNGLL	: Hoạt động ngoài giờ lên lớp
THCS	: Trung học cơ sở
THPT	: Trung học phổ thông
SGK	: Sách giáo khoa
HS	: Học sinh
GV	: Giáo viên
LĐT&XH	: Lao động thương binh và xã hội
TNXH	: Tệ nạn xã hội
SKLĐ	: Xuất khẩu lao động
SGV	: Sách giáo viên
TNHH	: Trách nhiệm hữu hạn
BGK	: Ban giám khảo
TE	: Trẻ em
DCT	: Dẫn chương trình

PHẦN I

MỘT SỐ KIẾN THỨC CHUNG

1. CÁC KHÁI NIỆM CƠ BẢN

1.1. Khái niệm mua bán người

Mặc dù đã có rất nhiều trao đổi và thảo luận về thuật ngữ này trong bối cảnh Việt Nam nhưng đến nay vẫn chưa có quan niệm chính thống về khái niệm "mua bán người" trong hệ thống luật pháp Việt Nam.

Trong khuôn khổ pháp luật hiện nay, khái niệm có thể được hiểu như dưới đây:

- Mua bán người là hành vi chuyển giao hoặc tiếp nhận người để bóc lột tình dục, cưỡng bức lao động, lấy các bộ phận cơ thể hoặc vì mục đích vô nhân đạo khác.

- Hành vi mua bán người được cấu thành 3 yếu tố là phương thức, thủ đoạn và mục đích

* **Phương thức:** Tuyển dụng, vận chuyển, chuyển giao, tiếp nhận người. Thủ đoạn đe dọa hay sử dụng các hình thức ép buộc, bắt cóc, lừa lọc, dối trá, lạm dụng quyền lực hay vị thế bị thương tổn hay cho nhận tiền hay lợi ích để đạt được sự chấp thuận của một người đóng vai trò kiểm soát người khác

* **Mục đích:** Kiểm soát lợi nhuận bằng tài chính hay hiện vật thông qua hình thức bóc lột (cụ thể với mục đích mại dâm, lấy bộ phận cơ thể, để đưa ra nước ngoài)

Đối với hành vi mua bán trẻ em chỉ cần hai yếu tố là phương thức và mục đích.

Các hành vi nếu có thêm các yếu tố tăng nặng hình phạt: có tổ chức, đối với nhiều người, và phạm tội nhiều lần.

2. DI CƯ VÀ DI CƯ AN TOÀN

2.1. Khái niệm di cư và các hình thức di cư

Di cư là hiện tượng cá nhân hay một nhóm người (hoặc cộng đồng) di chuyển nơi cư trú từ đơn vị hành chính, lãnh thổ này tới một đơn vị hành chính, lãnh thổ khác thông thường trong một khoảng thời gian tương đối dài, gắn liền với việc tìm kiếm một điều kiện sống, công việc làm ăn tốt hơn.

* Có hai hình thức di cư:

- Di cư có tổ chức: dạng di cư tiến hành theo chương trình, kế hoạch của nhà nước như: Xuất khẩu lao động, xây dựng khu kinh tế mới, di cư để xây dựng công trình công cộng quy mô lớn...

- Di cư tự do: hình thức di cư tự phát, tự nguyện di chuyển đến nơi cư trú mới của người dân và không bị coi là phạm pháp. Đối tượng của dạng di cư này rất đa dạng: Người lớn tuổi, phụ nữ, trẻ em. Nam giới, học vấn cao, học vấn thấp, người có tay nghề, người không có nghề nghiệp... Có người đến định cư lâu dài, có người chỉ đến nhằm mục tiêu kiếm sống một thời gian nhân thời điểm nông nhàn, nhiều học sinh di cư để học nâng cao, ôn thi vào các trường chuyên nghiệp dạy nghề, cao đẳng và đại học.

Tuy nhiên đối tượng tham gia di cư tự do nhiều nhất và có tỷ lệ rủi ro cao hiện nay vẫn là người dân lao động nghèo ở nông thôn, vùng sâu vùng xa có trình độ văn hóa thấp, ít được tiếp cận với những thông tin về việc làm nên dễ bị lừa gạt, dụ dỗ và trở thành nạn nhân trong đường dây buôn bán người.

* Ba tiêu chí để xác định cuộc di chuyển của con người là di cư:

- Di chuyển ra khỏi đơn vị hành chính, lãnh thổ này sang một đơn vị hành chính, lãnh thổ khác (xã, huyện, tỉnh, thành phố hoặc quốc gia khác).

- Cư trú ở nơi đến trong khoảng thời gian tương đối dài (vài ba tháng trở lên).

- Tới chỗ ở mới với mục đích rõ ràng nhằm nâng cao chất lượng cuộc sống của bản thân và gia đình.

2.2. Thế nào là di cư an toàn? Di cư không an toàn?

Di cư an toàn là những chuyến di cư trong đó người tham gia di cư phải được tư vấn về những điều kiện cần thiết, thậm chí bắt buộc phải có trước khi tiến hành di cư:

- Được cung cấp những địa chỉ tin cậy để xin tư vấn về di cư để tránh bị lừa đảo.
- Hiểu biết về những thủ tục hành chính và các loại hồ sơ giấy tờ cần thiết của người muốn di cư.
- Nắm được những thông tin cơ bản về nơi cư trú mới.
- Được đào tạo về chuyên môn nghề nghiệp hoặc ngoại ngữ...
- Được thông tin về những nguy cơ, chạm bẫy, tình huống... có thể xảy ra, gặp phải trên con đường di cư, tại nơi cư trú mới...
- Được trang bị một số kỹ năng sống để phòng ngừa và xử lý các tình huống bất ngờ xảy ra trong cuộc sống để họ có thể tự bảo vệ bản thân trước khi nhờ đến các cơ quan luật pháp.

Di cư không an toàn là những chuyến di cư trong đó người tham gia di cư không được thực hiện những yêu cầu tối thiểu nêu trên. Vì vậy nguy cơ gặp rủi ro khá cao và chính hiện tượng này đã tạo điều kiện cho nạn buôn người ngày càng phát triển. Thực tế cho thấy nhiều người di cư đã biết rõ con đường của mình không an toàn nhưng vẫn quyết định đi thân và kết quả là thất bại, rơi vào đường dây buôn bán người. Đối tượng này phần lớn là phụ nữ và trẻ em.

3. GIÁO DỤC KỸ NĂNG SỐNG

Có sự hiểu biết và thái độ tích cực chỉ đảm bảo cho 1 nửa thành công. Một nửa còn lại chính là những kỹ năng sống mà chúng ta sử dụng hữu dụng cho cuộc sống hàng ngày. Vì vậy, ngoài việc cung cấp các kiến thức nhằm nâng cao nhận thức cho học sinh Trung học cơ sở và Trung học phổ thông về giáo dục di cư an toàn và phòng tránh buôn bán người thì việc trang bị những kỹ năng xử lý các tình huống nhằm tránh những nguy cơ, rủi ro có thể gặp phải và thành công hơn trong cuộc sống sau khi rời ghế nhà trường tìm việc làm là rất quan trọng và cần thiết.

3.1. Khái niệm kỹ năng sống

Có nhiều quan niệm khác nhau về kỹ năng sống. Mỗi định nghĩa được thể hiện dưới những cách thức khác nhau. Thông thường, kỹ năng sống được hiểu là những kỹ năng thực hành mà con người cần để có được sự an toàn, cuộc sống khỏe mạnh với chất lượng cao.

Theo tổ chức Y tế Thế giới (WHO), kỹ năng sống là những kỹ năng tâm lý xã hội và giao tiếp mà mỗi cá nhân có thể có để tương tác với những người khác một cách hiệu quả và giải pháp tích cực hoặc ứng phó với những vấn đề hay những thách thức của cuộc sống hàng ngày.

Theo UNICEF, kỹ năng sống là tập hợp rất nhiều kỹ năng tâm lý xã hội và giao tiếp cá nhân giúp cho con người đưa ra những quyết định có cơ sở, giao tiếp một cách có hiệu quả, phát triển các kỹ năng tự xử lý và quản lý bản thân nhằm giúp họ có một cuộc sống lành mạnh và có hiệu quả. Từ kỹ năng sống có thể thể hiện thành những hành động cá nhân và những hành động đó sẽ tác động đến hành động của những người khác cũng như dẫn đến những hành động nhằm thay đổi môi trường xung quanh, giúp cuộc sống của bản thân trở nên lành mạnh.

3.2. Một số kỹ năng sống cần trang bị cho học sinh nhằm phòng ngừa nạn buôn người và tránh các nguy cơ có thể gặp phải khi lao động xa nhà

* Kỹ năng ứng phó và tự quản lý bản thân:

- Kỹ năng điều khiển sự phát triển nội tâm
- Kỹ năng xây dựng lòng tự tin/quý trọng bản thân
- Kỹ năng nhận thức bản thân: nhận thức về quyền, thể lực, những giá trị cốt lõi, thái độ, những điểm mạnh, điểm yếu...

- Kỹ năng xác định đích, mục tiêu cuộc đời
- Kỹ năng tự đánh giá/tự kiểm tra

* Kỹ năng quản lý cảm xúc:

- Quản lý tức giận
- Ứng phó với sự đau khổ, lo âu
- Kỹ năng ứng phó với sự mất mát, lạm dụng, tổn thương

* Kỹ năng quản lý Stress:

- Quản lý thời gian
- Tư duy tích cực
- Kỹ thuật thư giãn

* Kỹ năng truyền đạt thông tin và giao tiếp cá nhân:

- Kỹ năng giao tiếp giữa các cá nhân
- Giao tiếp ngôn ngữ và giao tiếp phi ngôn ngữ
- Lắng nghe tích cực
- Biểu lộ cảm xúc; trao và nhận phản hồi

* Kỹ năng thuyết phục/từ chối:

- Thương lượng và quản lý xung đột
- Kỹ năng quyết đoán
- Kỹ năng từ chối

* Kỹ năng thấu cảm:

- Khả năng lắng nghe, hiểu tình huống của người khác và những mong muốn, cảm xúc của họ, đồng thời bày tỏ sự thông hiểu đó.

* Kỹ năng hợp tác và làm việc nhóm:

- Thể hiện sự trân trọng về những đóng góp của người khác và phong cách riêng của họ.
- Tự đánh giá khả năng của mình và đóng góp vào nhóm.

* Kỹ năng vận động:

- Kỹ năng gây ảnh hưởng và thuyết phục
- Kỹ năng thiết lập mạng lưới liên kết và thúc đẩy động cơ
- Kỹ năng ra quyết định và tư duy phê phán

* Kỹ năng ra quyết định/giải quyết vấn đề:

- Truyền đạt thông tin
- Đánh giá rủi ro
- Xác định giải pháp thay thế
- Kỹ năng phân tích về sự ảnh hưởng của giá trị và thái độ đối với động cơ của cá nhân và người khác.

* Kỹ năng tư duy, phân biện:

- Phân tích sự ảnh hưởng của phương tiện truyền thông và dự luận xã hội
- Phân tích thái độ, giá trị, niềm tin, chuẩn mực xã hội và các nhân tố ảnh hưởng.
- Xác định nguồn thông tin và những thông tin phù hợp.

Các hoạt động giáo dục về di cư an toàn và phòng chống buôn bán người trong nhà trường không những chỉ chú trọng việc nâng cao kiến thức và hiểu biết cho học sinh mà còn phải giúp các em học hỏi và hình thành được những kỹ năng sống cơ bản và cần thiết, giúp các em thành công hơn trong cuộc sống.

4. HƯỚNG DẪN KHAI THÁC GIÁO DỤC DCAT VÀ PCBBN QUA CÁC MÔN HỌC Ở CẤP THCS VÀ THPT

4.1. Khả năng khai thác nội dung giáo dục DCAT và PCBBN qua các môn học

Di cư an toàn và phòng chống buôn bán phụ nữ, trẻ em là một trong những vấn đề cấp thiết đang được xã hội quan tâm. Nhiều tổ chức phi chính phủ đã giúp chính phủ Việt Nam tăng cường nhận thức cho người dân nhằm giảm thiểu tình trạng di cư không an toàn và nạn buôn người qua biên giới.

Từ năm 2007 đến nay, vấn đề trên đã được đưa vào trường học nhằm trang bị kiến thức và kỹ năng sống cho học sinh, giúp các em chuẩn bị hành trang bước vào hình trình di cư kiếm sống sau khi rời ghế nhà trường được an toàn.

Tuy nhiên việc lồng ghép các nội dung giáo dục mới vào trường học (giáo dục An toàn giao thông, phòng chống HIV/AIDS, giáo dục môi trường, giáo dục bình đẳng giới, ...) cần nhằm vừa đảm bảo mục tiêu giáo dục toàn diện cho học sinh, vừa đạt yêu cầu giảm tải. Chính vì vậy, việc khai thác từ chính những nội dung bài học trong sách giáo khoa có nội dung liên quan đến di cư, lao động, phòng chống các tệ nạn xã hội, luật pháp, quyền con người, ... là cách làm thích hợp và hiệu quả nhất để giáo dục DCAT và PCBBN cho học sinh. Trong các môn học ở trường THCS và THPT, chúng tôi nhận thấy môn Giáo dục công dân và Hoạt động giáo dục hướng nghiệp có nhiều cơ hội và khả năng nhất để khai thác nội dung giáo dục DCAT và PCBBN. Cụ thể như sau:

- Đối với môn GDCD: việc khai thác nội dung giáo dục DCAT và PCBBN được thực hiện từ lớp 8 đến lớp 12.
- Đối với HĐGDHN: việc khai thác nội dung giáo dục DCAT & PCBBN được thực hiện từ lớp 9 đến lớp 12.

Việc khai thác các kiến thức có liên quan đến nội dung giáo dục DCAT và PCBBN phải hết sức tự nhiên, phù hợp với nội dung bài học, làm cho bài học sinh động, gắn liền với thực tế của cuộc sống, đạt được các mục tiêu giáo dục trong nhà trường phổ thông.

Phương pháp dạy của các bài khai thác nội dung giáo dục DCAT và PCBBN phải phát huy được tính tích cực, tự giác, chủ động và sáng tạo của học sinh trong học tập.

Các mức độ khai thác kiến thức giáo dục DCAT và PCBBN qua các môn học được thể hiện ở:

- Mức độ 1: Nội dung giáo dục DCAT và PCBBN trùng phần lớn hay hoàn toàn với nội dung của bài học (mức độ toàn phần)
- Mức độ 2: Một số đơn vị tri thức của nội dung giáo dục DCAT và PCBBN được đưa vào nội dung bài học và trở thành một bộ phận hữu cơ của bài học, được thể hiện bằng một mục riêng, một đoạn hay một vài câu trong bài học (mức độ bộ phận)
- Mức độ 3: Các kiến thức giáo dục DCAT và PCBBN không được nêu rõ trong sách giáo khoa, nhưng dựa vào kiến thức bài học, giáo viên có thể bổ sung, liên hệ các kiến thức giáo dục DCAT và PCBBN vào bài giảng (mức độ liên hệ)

4.2. Hướng dẫn khai thác nội dung GDDCAT và PCBBN qua môn Giáo dục công dân (GDCD)

Bảng địa chỉ khai thác nội dung giáo dục DCAT và PCBBN :

Cấp học	Lớp	Bài	Tên bài	Mức độ KT
Trung Học Cơ Sở	8	3	Tôn trọng người khác	Liên hệ
		10	Tự lập	Liên hệ
		13	Phòng, chống Tệ nạn xã hội	Bộ phận
	9	2	Tự chủ	Liên hệ
		10	Lí tưởng sống của thanh niên	Liên hệ
		14	Quyền và nghĩa vụ lao động của công dân	Liên hệ
Trung Học Phổ Thông	10	10	Quan niệm về đạo đức	Liên hệ
		11	Một số phạm trù cơ bản của đạo đức học	Bộ phận
		13	Công dân với cộng đồng	Liên hệ
		16	Tự hoàn thiện mình	Liên hệ
	11	1	Công dân với sự phát triển kinh tế	Liên hệ
		11	Chính sách dân số và giải quyết việc làm	Bộ phận
	12	1	Pháp luật và đời sống	Liên hệ
		2	Thực hiện pháp luật	Liên hệ
		4	Quyền bình đẳng của công dân trong một số lĩnh vực của đời sống XH	Bộ phận
		9	Pháp luật với sự phát triển bền vững của đất nước	Bộ phận

Khi sử dụng khai thác nội dung giáo dục DCAT và PCBBN trong môn Giáo dục công dân, giáo viên xác định các bài học có khả năng khai thác theo các mức độ khác nhau nhưng không nên biến bài học Giáo dục công dân thành bài học DCAT và PCBBN. Theo thống kê của chúng tôi thì đa số các bài học Giáo dục công dân có khả năng khai thác ở mức độ liên hệ, một số bài có khả năng khai thác ở mức độ bộ phận, không có bài nào khai thác toàn phần.

- Cấp THCS:
 - + Lớp 8: Liên hệ (2 bài); Bộ phận (1 bài)
 - + Lớp 9: Liên hệ (3 bài)
- Cấp THPT:
 - + Lớp 10: Liên hệ (3 bài); Bộ phận (1 bài)
 - + Lớp 11: Liên hệ (1 bài); Bộ phận (1 bài)
 - + Lớp 12: Liên hệ (2 bài); Bộ phận (2 bài)

4.3. Hướng dẫn khai thác nội dung giáo dục DCAT và PCBBN qua Hoạt động giáo dục hướng nghiệp (HĐGDHN)

Hoạt động giáo dục hướng nghiệp nhằm phát hiện và bồi dưỡng phẩm chất, nhân cách nghề nghiệp cho học sinh, định hướng cho học sinh đi vào những lĩnh vực mà xã hội yêu cầu. Bắt đầu từ năm học 2009-2010, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã có điều chỉnh thời lượng cho HĐGDHN chỉ còn 9 tiết/năm học ở lớp 9 đối với cấp THCS sau khi đưa một số nội dung GDHN tích hợp sang HĐGDNGLL ở 2 chủ đề Truyền thống nhà trường và Tiến bước lên Đoàn. Các lớp 10, 11 và 12 ở cấp THPT thời lượng HĐGDHN cũng chỉ còn 9 tiết/năm học sau khi tích hợp một phần đưa sang dạy ở môn Công nghệ và HĐGDNGLL ở 3 chủ đề Thanh niên với vấn đề lập nghiệp, Thanh niên với học tập, rèn luyện vì sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và Thanh niên với xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Dưới đây là Bảng địa chỉ các chủ đề theo tháng có khả năng khai thác nội dung GDDCAT và PCBBN từ lớp 9 đến lớp 12 qua hoạt động giáo dục hướng nghiệp.

TT	Nội dung Di cư an toàn và PCBBN	Chủ đề theo tháng có thể khai thác				Hình thức tổ chức
		Lớp 9	Lớp 10	Lớp 11	Lớp 12	
1	Cơ hội việc làm ở địa phương và ở nơi khác (ở thành phố và ở nước ngoài)	10,11,12,1	9,10,12,1,3	1,2,3	9,11,4,5	-Nghiên cứu, thảo luận nhóm
2	Tìm hiểu về các công việc chính của người lao động di cư ở các thành phố lớn.	11,12,4	11,1,3,4,5	10,1,2	9,10,1,2,4,5	- Thuyết trình của tuyên truyền viên
3	Khó khăn của người lao động khi làm việc ở thành phố và ở nước ngoài	11,12	9,12,1,3	10,2,3	10,1,2	- Giao lưu, thi kiến thức giữa các tổ, lớp...
4	Kỹ năng sống của người lao động khi làm việc ở thành phố, ở nước ngoài để phòng tránh và xử lý khi gặp rủi ro, tránh sự lừa gạt của bọn buôn bán người.	9,11,12,2	9,12,4,5	10,12,3	9,10,1,4,5	- Các trò chơi: ô chữ, đoán hình... - Các buổi tham quan
5	Kiến thức về luật lao động: quyền và nghĩa vụ của người lao động, thủ tục khi xuất khẩu lao động, ...	11,12,1,4,5	1,3,4	9,10,11,1,2,3	10,2,4,5	

5. MỘT SỐ HÌNH THỨC TỔ CHỨC LỒNG GHÉP HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC DCAT VÀ PCBBN TRONG HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC NGOÀI GIỜ LÊN LỚP (GDNGLL) Ở CẤP THCS VÀ THPT

Hoạt động GDNGLL là một trong những mảng hoạt động giáo dục quan trọng ở nhà trường phổ thông. Hoạt động này có ý nghĩa hỗ trợ cho hoạt động dạy học trên lớp, góp phần phát triển và hoàn thiện nhân cách, bồi dưỡng năng khiếu và tài năng sáng tạo của học sinh. Các hình thức đa dạng, phong phú của hoạt động GDNGLL giúp cho việc chuyển tải các nội dung giáo dục, đặc biệt là giáo dục DCAT và PCBBN đến học sinh một cách nhẹ nhàng, tự nhiên và hấp dẫn. Nội dung giáo dục DCAT và PCBBN có thể được thực hiện thông qua một số hình thức như sau:

- Tổ chức trò chơi giáo dục DCAT & PCBBN
- Tổ chức cuộc thi kiến thức, thi xử lý tình huống về giáo dục DCAT & PCBBN
- Tổ chức triển dịch Thi viết, vẽ, sưu tầm, sáng tác kịch bản, tranh ảnh có nội dung DCAT&PCBBN
- Tổ chức thảo luận, giao lưu về chủ đề DCAT và PCBBN
- Tổ chức các hoạt động nghệ thuật có chủ đề về DCAT và PCBBN
- Lập chuyên mục phát thanh học đường để tuyên truyền kiến thức DCAT và thông tin thời sự về vấn nạn buôn người ở địa phương, trong nước và quốc tế.
- Tổ chức lồng ghép nội dung DCAT và PCBBN vào chương trình của các ngày lễ: Ngày Quốc tế phụ nữ 8/3; ngày thành lập Đoàn thanh niên 26/3; ngày Quốc tế lao động 01/5; ngày Phụ nữ VN 20/10....

5.1. Tổ chức trò chơi giáo dục DCAT & PCBBN

Trò chơi giáo dục DCAT & PCBBN trong hoạt động GDNGLL là trò chơi học tập, có tác dụng mở rộng, nâng cao hiểu biết về nội dung DCAT và PCBBN đồng thời góp phần rèn luyện các kỹ năng sống cho học sinh khi đi tìm việc hoặc làm việc xa nhà hay phòng tránh những rủi ro có thể gặp phải trong hành trình di cư... Ngoài ra, thông qua các hoạt động của trò chơi, hứng thú học tập, niềm tin và tình cảm của học sinh được nâng cao. Trò chơi giáo dục DCAT & PCBBN phải mang đầy đủ tính chất của một trò chơi: có luật chơi, cách chơi, gây hứng thú và sự thi đua giữa các em học sinh. Hình thức trò chơi giáo dục DCAT & PCBBN rất đa dạng, phong phú. Tùy thuộc vào lứa tuổi học sinh, nội dung học tập các lớp, tâm sinh lý của học sinh ở các địa phương khác nhau mà có những trò chơi thích hợp. Đối với học sinh cấp THCS và THPT, không nên tổ chức các trò chơi quá phức tạp nhưng cũng không quá đơn giản để gây nhàm chán. Sau một số trò chơi, có thể tổ chức thảo luận nhóm để nắm bắt nội dung và rút ra ý nghĩa của nội dung trò chơi. Các trò chơi khác nhau có thể bố trí xen kẽ nhau để tăng thêm phần sinh động.

Trò chơi giáo dục DCAT & PCBBN có thể tổ chức ở điều kiện, hoàn cảnh và thời gian khác nhau chẳng hạn như vào cuối giờ chào cờ đầu tuần hoặc cuối buổi sinh hoạt lớp vì đó thường là thời gian dành cho văn nghệ, giao lưu hoặc trong các buổi sinh hoạt toàn trường; trong buổi sinh hoạt của câu lạc bộ ... (trò chơi giải ô chữ, hái hoa dân chủ, trò chơi thử tài đoán vật ...)

5.2. Tổ chức cuộc thi về giáo dục DCAT & PCBBN

Tổ chức các cuộc thi nhằm kích thích tính tích cực của học sinh. Học sinh rất muốn có cơ hội khẳng định mình qua các cuộc thi. Phần thưởng hay những lời động viên, khích lệ góp phần giúp các em học sinh tham gia tích cực hơn vào các hoạt động mang nội dung DCAT & PCBBN

Các cuộc thi có thể được tổ chức dưới nhiều hình thức thi khác nhau như:

- Thi viết, vẽ, sưu tầm, sáng tác thơ ca, hò, vè, vọng cổ, tiểu phẩm;
- Thi hùng biện;
- Thi tìm hiểu về các công việc chính của người lao động di cư ở thành phố, thi tìm hiểu về nạn buôn bán phụ nữ trẻ em và cách phòng tránh, tìm hiểu về Luật lao động và xuất khẩu lao động ...
- Thi đóng tiểu phẩm;
- Thi đố vui; thi văn nghệ;

- Thi tuyên truyền giỏi về giáo dục DCAT & PCBBN;
- Thi báo tường về chủ đề DCAT & PCBBN;
- Thi trình diễn thời trang nghề nghiệp;

5.3. Tổ chức chiến dịch Thi viết, vẽ, sưu tầm, sáng tác kịch bản, tranh ảnh có nội dung DCAT&PCBBN

Hình thức chiến dịch không chỉ tác động đến học sinh mà tới cả cộng đồng. Chính trong các hoạt động này, học sinh có cơ hội khẳng định mình trong cộng đồng, qua đó hình thành và phát triển ý thức "mình vì mọi người, mọi người vì mình".

Việc hướng dẫn học sinh tham gia các hoạt động chiến dịch nhằm: tăng cường sự hiểu và sự quan tâm của học sinh đối với các vấn đề về DCAT & PCBBN để từ đó có ý thức hành động cụ thể; tập dượt cho học sinh tham gia giải quyết những vấn đề liên quan tới nội dung DCAT & PCBBN; rèn luyện ở học sinh một số kĩ năng cần thiết như kĩ năng hợp tác, thu thập thông tin, kĩ năng đánh giá, kĩ năng từ chối, kĩ năng ra quyết định.

5.4. Tổ chức thảo luận, giao lưu về chủ đề DCAT & PCBBN

Các buổi thảo luận sẽ giúp cho học sinh hiểu rõ hơn về các nội dung về DCAT và PCBBN, hình thành ở học sinh một số kĩ năng như phân tích, lập luận, làm việc theo nhóm... Thông qua thảo luận, học sinh sẽ bày tỏ quan điểm, cách nhìn nhận của bản thân mình về các vấn đề được đề cập trong chủ đề. Qua đó, giáo viên có thể đánh giá hiệu quả của quá trình thực hiện giáo dục DCAT & PCBBN để từ đó điều chỉnh kịp thời cách thức tổ chức, đa dạng hóa hình thức và nội dung để công tác giáo dục DCAT ngày càng đạt hiệu quả cao. Hoạt động thảo luận có thể tổ chức theo các chủ đề như: Thanh thiếu niên với Di cư an toàn; Vì hạnh phúc gia đình, cộng đồng hãy ngăn ngừa nạn buôn bán người, Di cư an toàn vì cuộc sống tốt đẹp hơn...

Giao lưu là một hình thức tổ chức giáo dục nhằm tạo ra các điều kiện cần thiết để cho học sinh được tiếp xúc, trò chuyện và trao đổi thông tin với những người đã có những chuyến di cư điển hình (an toàn hoặc không an toàn) để chia sẻ kinh nghiệm, giao lưu về hướng nghiệp với các trung tâm giới thiệu việc làm hoặc các công ty, doanh nghiệp có nhu cầu sử dụng người lao động.... Qua đó, giúp cho các em có được những nhận thức, tình cảm và thái độ phù hợp, có được những lời khuyên đúng đắn để vươn lên trong học tập, rèn luyện và hoàn thiện nhân cách. Trước buổi giao lưu cần cung cấp cho học sinh thông tin về khách mời và yêu cầu các em chuẩn bị các câu hỏi.

5.5. Tổ chức các hoạt động nghệ thuật có nội dung về DCAT & PCBBN

Tổ chức các hoạt động nghệ thuật nhằm tạo tâm lý tích cực, phấn khởi của các em học sinh. Các hoạt động này vừa mang tính giải trí, nghệ thuật, vừa có tác dụng giáo dục nội dung muốn chuyển tải. Các hoạt động nghệ thuật có thể được tổ chức dưới các hình thức như hát, ca vọng cổ, sáng tác thơ, đóng kịch, ... mang nội dung giáo dục DCAT & PCBBN sẽ có giá trị cao nếu được tổ chức tốt.

5.6. Tổ chức chuyên mục phát thanh học đường

Chuyên mục phát thanh học đường là một hình thức hoạt động GDNGLL để tuyên truyền kiến thức về DCAT và những thông tin thời sự về vấn nạn buôn bán người ở địa phương, trong nước và quốc tế. Mỗi buổi phát thanh có thể trong khoảng 15-30 phút, có thể xen kẽ các tiết mục văn nghệ về chủ đề DCAT để chương trình thêm sinh động, thu hút sự chú ý.

5.7. Tổ chức lồng ghép nội dung DCAT và PCBBN vào chương trình của các ngày lễ:

Ngày Quốc tế phụ nữ 8/3; ngày thành lập Đoàn thanh niên 26/3; ngày Quốc tế lao động 01/5; ngày Phụ nữ VN 20/10...

- Đối với ngày Quốc tế phụ nữ 8/3 hay ngày Phụ nữ VN 20/10, có thể lồng ghép qua các hoạt động như tọa đàm, thi xử lý tình huống, thi tìm hiểu kiến thức về nội dung buôn bán phụ nữ trẻ em và cách phòng tránh, ... để học sinh có hiểu biết về nạn buôn bán phụ nữ trẻ em và các nguy cơ rủi ro khi bị buôn bán, từ đó biết đối phó, vượt qua những tình huống đó.

- Với chủ điểm tháng 03: "Tiến bước lên Đoàn" ở cấp THCS và "Thanh niên với vấn đề lập nghiệp" ở cấp THPT, có thể tổ chức lồng ghép nội dung DCAT qua các hoạt động như đóng tiểu phẩm, trò chơi giải ô chữ, trả lời các câu hỏi trắc nghiệm kiến thức về DCAT hay thi giải thích ý nghĩa của từ hoặc cụm từ ... để học sinh có thể hiểu hơn về công việc, cơ hội và khó khăn khi làm việc ở thành phố từ đó giúp các em có thể đưa ra những quyết định lựa chọn nghề nghiệp phù hợp và an toàn trong sinh hoạt và trong quá trình lao động.

- Đối với ngày Quốc tế Lao động 1/5, có thể lồng ghép qua các chủ đề như Những điều cần biết về Luật lao động; An toàn lao động Những điều cần biết; Lao động và làm việc theo Luật lao động ... với những hoạt động như thi tìm hiểu kiến thức, thảo luận, xử lý tình huống, ... để học sinh có được những kiến thức cơ bản về luật lao động, những thủ tục cơ bản khi xuất khẩu lao động hoặc tìm kiếm việc làm ở các khu công nghiệp, ...

6. CÁC THÔNG ĐIỆP CHÍNH SỬ DỤNG TRONG KHI TỔ CHỨC CÁC HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC DCAT VÀ PCBBN

6.1. Một số thông điệp chung

- Trước khi đi làm ăn xa, hãy trao đổi và xin ý kiến cha mẹ hoặc người lớn trong gia đình.
- Nếu gia đình khó khăn phải nghỉ học để đi làm thì hãy nói chuyện với thầy cô giáo để có những lời khuyên bổ ích.
- Nên tìm hiểu kỹ thông tin và việc làm khi nhận được lời mời làm việc hấp dẫn
- Nên nghi ngờ bất cứ ai, kể cả người thân quen nếu hứa hẹn việc làm nhàn hạ với mức lương cao.
- Cần tìm hiểu kỹ về người môi giới nếu được giới thiệu thông qua bạn bè hoặc người quen.
- Thường xuyên giữ liên lạc với gia đình khi đi xa.
- Trước khi đi làm việc ở nơi khác hãy xem mình có thể tìm được việc làm ở ngay quê hương mình không.
- Quyết định đúng đắn, chuẩn bị kỹ lưỡng trước khi đi xa để giảm nguy cơ trở thành nạn nhân của mua bán người.
- Nên xin địa chỉ liên hệ của bạn bè hoặc người quen tin cậy ở nơi sẽ đến để được giúp đỡ khi cần.
- Cần tìm hiểu thêm thông tin về lối sống, sinh hoạt và văn hóa ở nơi bạn đến để lường trước các khó khăn, chủ động vượt qua.
- Các bạn gái nên học kỹ năng từ chối, kỹ năng thương lượng trước khi rời quê hương tìm việc làm.
- Cần tìm hiểu về luật lao động Việt Nam để tự bảo vệ mình.
- Tìm hiểu thông tin càng nhiều càng tốt về nơi bạn sẽ đến.
- Tìm và giữ các số điện thoại cần thiết để liên hệ khi cần trợ giúp.

6.2. Xuất khẩu lao động/đi ra nước ngoài

- Cần tham khảo ý kiến và kinh nghiệm của người đi trước và tính toán thật kỹ trước khi đi XKLD
- Không nên nghe theo lời của người nào hứa giúp bạn vượt biên để tìm việc ở nước khác vì như vậy là vi phạm pháp luật
- Tìm hiểu kỹ những quảng cáo tuyển lao động. Kiểm tra thông tin kỹ càng trước khi đăng ký và nộp tiền
- Bạn phải đọc kỹ và hiểu rõ nội dung trong hợp đồng lao động trước khi đặt bút ký

- Cần có giấy phép lao động để được phép làm việc hợp pháp ở nước ngoài
- Bạn có quyền giữ tất cả giấy tờ tùy thân của mình khi đi xa nhà.
- Cần mang theo số điện thoại và địa chỉ của người đại diện cơ quan XKLD và đại sứ quán của Việt Nam tại nước đó để được trợ giúp khi cần thiết.
- Không ai có thể ngăn cản bạn liên hệ với gia đình hay bạn bè.

6.3. Phòng chống buôn người

- Bạn gái cần phải biết cách tự bảo vệ mình tránh bị lạm dụng tình dục và cần ghi nhớ các thông tin liên hệ khi cần trợ giúp.
- Hãy hỗ trợ những người bị lừa gạt trở về tái hòa nhập cộng đồng.
- Tạo điều kiện để con cái học hành vì tương lai tốt đẹp hơn và để tránh con em mình bị lừa gạt.

6.4. Di cư trong nước

- Nên tạo quan hệ đúng mực với những người cùng nghề và khách hàng.
- Nên tuân thủ các quy định về giao thông và an toàn lao động.
- Cảnh giác tránh bị lôi kéo vào các tệ nạn xã hội.
- Cần học hỏi và tự trang bị cho mình một số kỹ năng cơ bản như: kỹ năng thuyết phục/ từ chối, kỹ năng giao tiếp, kỹ năng làm việc nhóm, kỹ năng giải quyết vấn đề.
- Nên lưu giữ số điện thoại của người thân, gia đình và thường xuyên giữ liên hệ với gia đình.
- Nên giữ một số số điện thoại của các cơ quan như công an, hội phụ nữ, UBND phường xã nơi cư trú khi cần trợ giúp.

PHẦN II

MỘT SỐ MẪU THAM KHẢO

KHAI THÁC NỘI DUNG GIÁO DỤC DCAT VÀ PCBBN QUA MÔN GIÁO DỤC CÔNG DÂN

BÀI 3: TÔN TRỌNG NGƯỜI KHÁC (GD CD Lớp 8)

Trường THCS Bình Thạnh Đông, An Giang

Mục tiêu:	<p>Giúp học sinh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hiểu thế nào là tôn trọng người khác, biểu hiện của tôn trọng người khác trong cuộc sống hàng ngày. - Buôn bán phụ nữ trẻ em là hành vi vô đạo đức, thiếu tôn trọng con người và vi phạm pháp luật. - Biết phân biệt các hành vi thể hiện sự tôn trọng người khác và không tôn trọng người khác trong cuộc sống. - Rèn luyện thói quen tự kiểm tra đánh giá và điều chỉnh hành vi của mình cho phù hợp, thể hiện tôn trọng mọi người ở mọi lúc mọi nơi.
Thời gian:	- 1 tiết học, trong đó khai thác nội dung phòng chống buôn bán phụ nữ trẻ em chiếm khoảng 5 - 7 phút
Đối tượng:	Lớp 8
Chuẩn bị:	<ul style="list-style-type: none"> - SGK, SGV GD CD lớp 78 - Bút dạ và giấy A0 - Dẫn chứng thực tế.

Các bước tiến hành

* Hoạt động 1: Kiểm tra bài cũ

Giáo viên đặt câu hỏi: Thế nào là cuộc sống liêm khiết? Ý nghĩa của cuộc sống liêm khiết?

* Hoạt động 2: Tìm hiểu phần đặt vấn đề

GV chia lớp thành 4 nhóm thảo luận 4 vấn đề:

- Nhận xét về cách cư xử thái độ việc làm của Mai?
- Nhận xét về cách ứng xử và thái độ của Hải?
- Nhận xét về cách cư xử việc làm của Quân và Hùng?
- Theo em những hành vi nào đúng để cho chúng ta học tập? Hành vi đó thể hiện điều gì?

Các nhóm thảo luận

Đại diện nhóm lên trình bày:

- Mai: Không kiêu căng, lễ phép, sống chan hòa, cởi mở, gương mẫu.
- Hải: Học giỏi, tốt bụng, tự hào về nguồn gốc của mình.
- Quân và Hùng: Cười trong giờ học, làm việc riêng trong lớp
- Hành vi để chúng ta học tập: Hành vi của Mai và Hải đó là tôn trọng người khác.

GV hỏi: Tôn trọng người khác là gì?

HS: Trả lời

GV sơ kết: Tôn trọng người khác là sự đánh giá đúng mức, coi trọng danh dự phẩm giá và lợi ích của người khác thể hiện lối sống có văn hóa của mỗi người.

* Hoạt động 3: Tìm biểu và xử lý tình huống pháp luật

GV cho HS đọc mẫu tin trên trang Web:

"Sáng sớm 18-6, Xuân và Hoa dẫn 5 cô gái trẻ gồm: Vi Thị M, SN 1990; Quàng Thị K, SN 1991; Hoàng Thị H, SN 1989; Lò Thị P, SN 1990 và Lữ Thị N, SN 1987 cùng có HKTT tại huyện Tương Dương, tỉnh Nghệ An rời quê hương và bắt đầu chuyến hành trình sang bên kia biên giới. Hai "mẹ mìn" thuê một chiếc ô tô 7 chỗ với giá 5,5 triệu đồng để đưa cả nhóm cùng đi. Rất may cho 5 cô gái trẻ, trên đường đi, người lái xe đã nhận thấy những biểu hiện nghi vấn của Hoa và Xuân ... Trưa hôm ấy, khi mọi người dừng lại ở địa phận huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn để ăn cơm, mặc dù bữa cơm trưa ấy chỉ mất có hơn 400 ngàn đồng, tiền do hai phụ nữ thuê xe trả nhưng anh lái xe vẫn một mực kêu đắt và gây lộn với chủ quán.

Sau khi nhận được thông tin của nhân dân về lái xe ô tô nói trên đang có hành vi gây rối, trên xe có chở một số phụ nữ có dấu hiệu nghi vấn, Phòng CSĐT tội phạm về TTXH Công an tỉnh Lạng Sơn đã phối hợp với công an huyện Hữu Lũng khẩn trương tới hiện trường, yêu cầu những người trên xe về trụ sở công an làm việc. Tại cơ quan công an, bộ mặt thật của hai "mẹ mìn" đã bị vạch trần. 5 cô gái trẻ nói trên được một phen hú vía khi biết mình suýt bị bán sang Trung Quốc".

HS đọc to, rõ ràng.

GV hỏi: Em có nhận xét gì về hành vi của Xuân và Hoa?

HS trả lời: Thiếu tôn trọng con người, can tội buôn bán người, vi phạm pháp luật.

GV hỏi: Nếu phạm tội buôn bán phụ nữ, trẻ em thì sẽ bị pháp luật xử lý như thế nào?

HS trả lời: Phạt tù

GV hỏi: Chúng ta phải làm gì để không rơi vào cạm bẫy của bọn buôn người?

HS trả lời:

- Không tiếp xúc với người lạ
- Không bỏ học để lao động sớm
- Cảnh giác với môi giới hôn nhân

GV hỏi: Tôn trọng người khác có ý nghĩa như thế nào?

HS trả lời và đọc ý nghĩa trong SGK.

* Hoạt động 4: Luyện tập

GV: Hướng dẫn HS giải quyết các bài tập trong SGK

-Bài tập 1: Hành vi thể hiện tôn trọng người khác: a, g, i

-Bài tập 2: Ý kiến a sai; ý kiến b, c đúng (Dựa vào khái niệm để lý giải)

* Hoạt động 5: Củng cố dặn dò

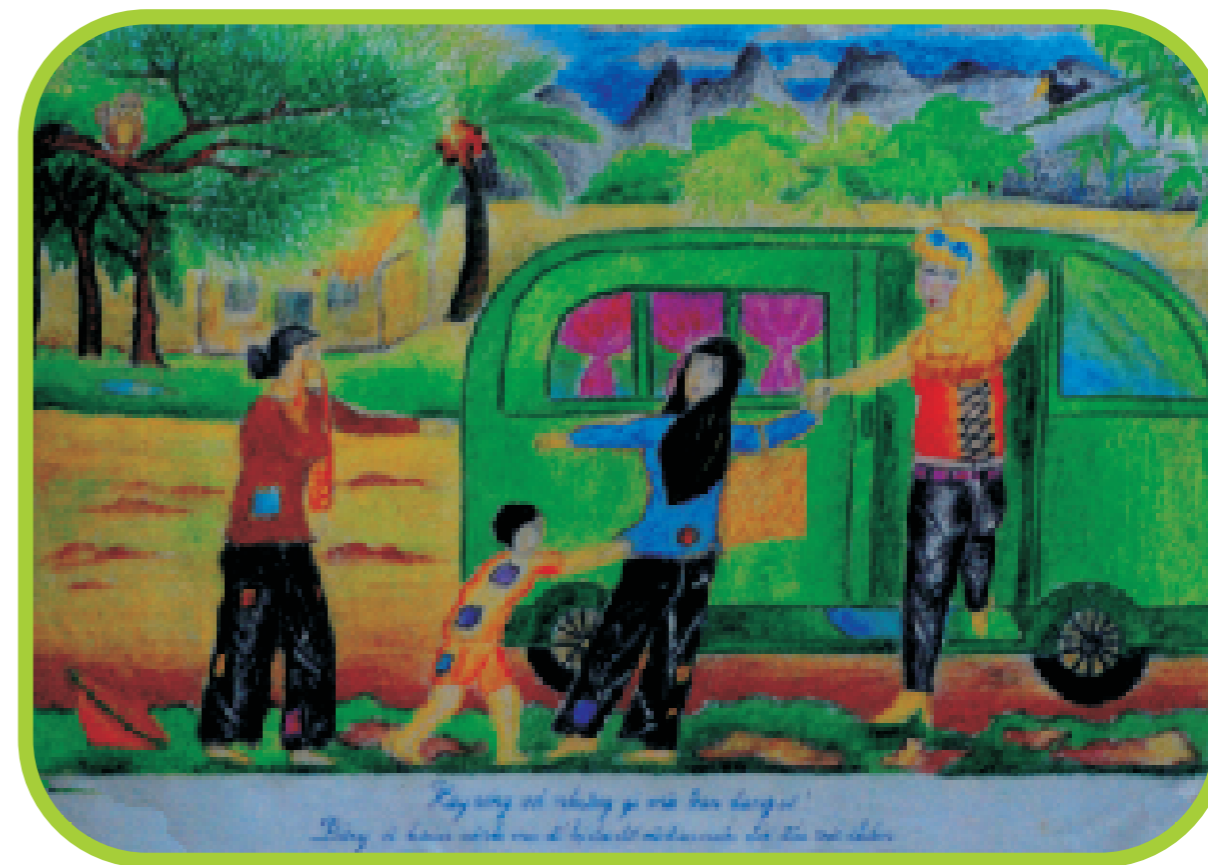
- HS: Nhắc lại nội dung bài học

- Làm bài tập còn lại trong SGK

- Học bài cũ chuẩn bị bài mới: Giữ chữ tín

* Gợi ý cho người sử dụng

- GV có thể lựa chọn nhiều tình huống có liên quan đến tệ nạn buôn bán người khác nhau để các em HS thảo luận theo nhóm và nhận diện các loại hình buôn bán người và cách phòng tránh

Hình ảnh minh họa của: Huỳnh Thanh Tới - 11A1

BÀI 13: PHÒNG CHỐNG TỆ NẠN XÃ HỘI (GD CD LỚP 8)

Trường THCS Phong Hòa, Đồng Tháp

Mục tiêu:	Giúp học sinh: - Hiểu thế nào là TNXH và tác hại của nó. - Nhận biết được những biểu hiện của TNXH, biết phòng ngừa TNXH Đồng tình với chủ trương của Nhà nước và những quy định của pháp luật
Thời gian:	1 tiết học khai thác bộ phận nội dung GD DCAT
Đối tượng:	Lớp 8
Chuẩn bị:	- Tranh ảnh có nội dung về TNXH - Thông tin về TNXH ở Việt Nam và ở địa phương - Bài giảng trình chiếu trên Powerpoint

Các bước tiến hành

* Hoạt động 1: Kiểm tra bài cũ

Giáo viên đặt câu hỏi: Em hãy kể những việc làm thể hiện sự quan tâm của các thành viên trong gia đình em trong cuộc sống hàng ngày?

HS trả lời: Anh em hòa thuận thương yêu nhau; Chăm sóc cha mẹ khi ốm đau; Kính trọng lễ phép với ông bà, ...

* Hoạt động 2: Tìm hiểu phần đặt vấn đề trong SGK

GV chia lớp thành 4 nhóm, nhóm 1 và nhóm 3 thảo luận tình huống 1; nhóm 2 và nhóm 4 thảo luận tình huống 2 trong SGK để trả lời các câu hỏi:

-Nhóm 1,3: Em có đồng ý với ý kiến của bạn An không? Vì sao? Nếu các bạn trong lớp em cũng chơi thì em sẽ làm gì?

-Nhóm 2,4: Theo em P.H và bà Tâm có vi phạm pháp luật không? Và phạm tội gì? Họ sẽ bị xử lý như thế nào?

* Các nhóm thảo luận và cử đại diện lên trình bày:

-Nhóm 1,3: Rất đồng tình ý kiến của An là đúng: Lúc đầu các bạn chơi tiền ít, sau đó thành quen, ham mê sẽ chơi nhiều hơn. Mà hành vi chơi bài bằng tiền là hành vi đánh bạc. Đó là hành vi vi phạm pháp luật.

-Nhóm 2,4: P.H vi phạm pháp luật về tội cờ bạc, nghiện hút (chứ không phải chỉ là vi phạm đạo đức). Bà Tâm vi phạm về tội tổ chức bán ma túy. P.H và bà Tâm sẽ bị xử lý theo pháp luật.

GV đặt câu hỏi: Qua hai tình huống trên các em rút ra được bài học gì?

HS trả lời: Không chơi bài ăn tiền dù ít; Không chích hút ma túy; Không nghe lời kẻ xấu để vi phạm pháp luật.

GV đặt câu hỏi: Theo các em cờ bạc, ma túy, mại dâm và buôn bán phụ nữ có liên quan đến nhau không? vì sao?

HS trả lời: 3 tệ nạn ma túy, cờ bạc, mại dâm và buôn bán phụ nữ trẻ em có liên quan đến nhau là con đường dẫn đến HIV/AIDS

GV đưa ra bài học: "TNXH bao gồm những hành vi sai lệch chuẩn mực xã hội, vi phạm đạo đức và pháp luật, gây hậu quả xấu về mọi mặt đối với đời sống xã hội. Có nhiều TNXH, nhưng nguy hiểm nhất là cờ bạc, ma túy, mại dâm (Buôn bán phụ nữ trẻ em).

* Hoạt động 3: Tìm hiểu tác hại của tệ nạn xã hội

GV hỏi: Em hãy nêu các tác hại của tệ nạn xã hội đối với xã hội?

HS trả lời: Ảnh hưởng chia lớp thành các nhóm thảo luận câu hỏi:

-Nhóm 1: Nêu tác hại của tệ nạn xã hội đối với bản thân?

-Nhóm 2: Nêu tác hại của tệ nạn xã hội đối với gia đình?

-Nhóm 3: Tác hại của tệ nạn xã hội đối với xã hội?

HS thảo luận nhóm và đại diện các nhóm lên trình bày kết quả thảo luận nhóm:

-Nhóm 1: Hủy hoại sức khỏe, hủy hoại phẩm chất đạo đức, vi phạm pháp luật

-Nhóm 2: Kinh tế gia đình cạn kiệt; ảnh hưởng đến đời sống vật chất, tinh thần; gia đình tan vỡ

-Nhóm 3: Ảnh hưởng kinh tế, suy giảm sức lao động của xã hội; suy thoái giống nòi; mất trật tự an toàn xã hội (cướp của, giết người, buôn bán phụ nữ, trẻ em, ...)

GV đưa một số thông tin về tệ nạn buôn người ở Việt Nam cho HS tham khảo: "Theo báo cáo của Bộ Công an từ 1998 đến năm 2008 đã phát hiện được 6.486 phụ nữ, trẻ em bị buôn bán ra nước ngoài và khoảng 8.000 phụ nữ, trẻ em vắng mặt lâu ngày tại địa phương có nguy cơ đã bị bán ra nước ngoài. Riêng năm 2008 có tới 206 trẻ em bị buôn bán, bắt cóc, trong đó 60,6% được hỗ trợ về đoàn tụ với gia đình.

Theo điều tra của UNICEF, trong vòng 10 năm qua, có khoảng 22.000 phụ nữ Việt Nam bị mua đi bán lại trong nước và qua biên giới. Trong số 200.000 gái mại dâm ở Việt Nam, có khoảng 7-10,5% (Theo ước tính của Bộ LĐTB&XH và UNICEF).

Tệ nạn buôn bán phụ nữ và trẻ em đã trở thành vấn đề nhức nhối, xâm hại nghiêm trọng đến danh dự, nhân phẩm, sức khỏe của phụ nữ và trẻ em ảnh hưởng xấu đến trật tự an toàn xã hội".

GV hỏi: Ở địa phương em đang tồn tại những tệ nạn xã hội nào? Các tệ nạn này gây ra hậu quả như thế nào đối với địa phương? Đặc biệt là tệ nạn lừa đảo buôn bán phụ nữ, trẻ em.

HS trả lời: Ở địa phương đang tồn tại những tệ nạn xã hội như: đá gà, đánh bài, lấy chồng Đài Loan, Hàn Quốc, ... trong đó lấy chồng Đài Loan, Hàn Quốc rất nhiều trong đó rất nhiều lại trở thành cô môi giới, thậm chí trở thành kẻ buôn bán phụ nữ qua nước ngoài.

* Gợi ý cho người sử dụng

- GV cho HS thảo luận một số trường hợp thực tế của địa phương về các tệ nạn xã hội đặc biệt là vấn nạn con gái bị bố mẹ ép gả lấy chồng ngoại quốc (nguyên nhân, hậu quả và cách giải quyết).

Cô giáo giảng bài cho học sinh về Di cư an toàn

Ảnh minh họa của Lê Hoàng Sang - 12A4

THỰC HÀNH NGOẠI KHÓA CÁC VẤN ĐỀ ĐỊA PHƯƠNG "GIÁO DỤC DI CƯ AN TOÀN"

Trường THCS Bình Thạnh Đông, An Giang

Mục tiêu:	<p>Giúp học sinh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bước đầu hiểu được một số vấn đề cơ bản của "Di cư an toàn" và tác hại của việc di cư không an toàn. - Hình thành nhận thức và hành động đúng phải thực hiện việc di cư. - Rèn luyện kỹ năng phân tích, hợp tác, ủng hộ và ra quyết định.
Thời gian:	1 tiết học khai thác bộ phận nội dung GD DCAT
Đối tượng:	Lớp 8, 9
Chuẩn bị:	<ul style="list-style-type: none"> - Các tư liệu truyền thông của dự án giáo dục "Di cư an toàn" - Bút dạ và giấy A0 - Tranh ảnh về nghề nghiệp và các tệ nạn xã hội.

Các bước tiến hành

*** Hoạt động 1: Giới thiệu bài**

- Giáo viên kể câu chuyện ngụ ngôn "Chú chim non": Có một chú chim non đang bay về phía nam để tránh rét thì bị đông cứng và rơi xuống một cánh đồng. Trong khi nó đang nằm đó thì Bò cái tới và phóng uế lên người nó. Trong lúc bị đông cứng vì rét, bãi phân bò lại làm cho Chim non thấy ấm lên và tỉnh lại. Nó cất tiếng hót vì sung sướng thì một chú mèo đi qua nghe thấy. Mèo tìm đến bãi phân bò, lôi Chim non ra rồi ăn thịt.

- Giáo viên đặt câu hỏi: Em có nhận xét gì về chuyến di cư của chú chim non?

Học sinh tự do trả lời.

- Giáo viên kết luận: Cám ơn ý kiến của các em. Cuộc di cư của chú chim lúc đầu khó khăn, sau đó thuận lợi nhưng cuối cùng nguy hiểm đến tính mạng. Trong cuộc sống của chúng ta cũng vậy. Đôi khi vì hoàn cảnh, chúng ta phải di cư. Làm thế nào để vượt qua khó khăn, thử thách, tranh thủ được thuận lợi trong quá trình di cư. Đó là mục tiêu và nội dung của tiết học hôm nay qua bài "DI CƯ AN TOÀN".

*** Hoạt động 2: Tìm hiểu Di cư là gì? Thế nào là di cư an toàn và di cư không an toàn?**

- Hoạt động 2.1: Trò chơi "Kẻ di trú và Người dẫn đường"

GV chia lớp thành 2 nhóm bằng nhau.

- Một nhóm tự nguyện đóng vai "kẻ di trú" phải dùng khăn bịt mắt lại.

- Một nhóm đóng vai "người dẫn đường".

Cách thức tiến hành:

- Nhóm "kẻ di trú" được tập trung cuối góc phòng học dùng khăn quàng bịt kín mắt và phải đi theo "người dẫn đường".

- Mỗi một học sinh trong nhóm "người dẫn đường" được bí mật giao nhiệm vụ dắt một bạn học sinh trong nhóm "kẻ di trú" đi quanh khuôn viên nhà trường trong vòng 5 phút.

- Trong quá trình di chuyển cả 2 bạn tuyệt đối không được giao tiếp bằng ngôn ngữ.

- Hết thời gian "Người dẫn đường" phải nhanh chóng đưa "Kẻ di trú" về lớp đúng quy định.
- Đại diện nhóm "Kẻ di trú" sẽ nói tâm trạng của mình trong quá trình di chuyển.
- Đại diện nhóm "Người dẫn đường" phát biểu ý định của mình trong quá trình dẫn đường cho bạn.
- Giáo viên sơ kết và chuyển ý: Qua câu chuyện "Chú chim non" và trò chơi "Kẻ di trú và người dẫn đường" chắc các em cũng đã có ý niệm ban đầu về di cư. Vậy các em hãy cùng nhau làm việc nhóm, nghiên cứu và thuyết trình các nội dung: Di cư là gì? Thế nào là di cư an toàn và di cư không an toàn?

- Hoạt động 2.2: Nghiên cứu và thuyết trình tài liệu

GV chia lớp thành 3 nhóm, mỗi nhóm nghiên cứu và giới thiệu một nội dung liên quan đến "Di cư an toàn"

- Nhóm 1: Nghiên cứu và giới thiệu nội dung "Di cư và các hình thức di cư"

DI CƯ VÀ CÁC HÌNH THỨC DI CƯ

- Di cư: là hiện sống, công việc làm ăn tốt hơn.
- Có hai hình thức tương các cá nhân hay một cộng đồng người di chuyển nơi cư trú từ đơn vị hành chính, lãnh thổ này tới một đơn vị hành chính, lãnh thổ khác trong một khoảng thời gian tương đối dài và gắn liền với việc tìm kiếm một điều kiện di cư:
- + Một là: Di cư có tổ chức là dạng di cư tiên hành theo chương trình, kế hoạch của nhà nước như: Xuất khẩu lao động, xây dựng khu kinh tế mới, di cư để xây dựng công trình công cộng quy mô lớn...
- + Hai là: Di cư tự do là hình thức di cư tự phát, tự nguyện di chuyển đến nơi cư trú mới của người dân và không bị coi là phạm pháp. Đối tượng của dạng di cư này rất đa dạng: Người lớn tuổi, phụ nữ, trẻ em. Nam giới, học vấn cao, học vấn thấp, người có tay nghề, người không có nghề nghiệp...Có người đến định cư lâu dài, có người chỉ đến nhằm mục tiêu kiếm sống một thời gian nhân thời điểm nông nhàn, nhiều học sinh di cư để học nâng cao, ôn thi vào các trường chuyên nghiệp dạy nghề, cao đẳng và đại học.

- Nhóm 2: Nghiên cứu và giới thiệu nội dung "Di cư an toàn"

DI CƯ AN TOÀN

- Di cư an toàn trước hết phải là di cư có tổ chức, di cư hợp pháp. Người tham gia di cư phải được tư vấn về những điều kiện cần thiết, thậm chí bắt buộc phải có trước khi tiến hành di cư:
- + Được cung cấp những địa chỉ tin cậy để xin tư vấn về di cư để tránh bị "cò" và "công ty ma" lừa đảo.
- + Hiểu biết về những thủ tục hành chính và các loại hồ sơ giấy tờ cần thiết của người muốn di cư.
- + Nắm được những thông tin cơ bản về nơi cư trú mới.

- Nhóm 3: nghiên cứu và giới thiệu nội dung "Di cư không an toàn"

DI CƯ KHÔNG AN TOÀN

- Di cư không an toàn là quá trình di cư trong đó người tham gia di cư, không có nghề nghiệp, không có việc làm ổn định... hoặc không hiểu biết gì về nơi ở mới. Vì vậy nguy cơ gặp rủi ro khá cao và chính hiện tượng này đã tạo điều kiện cho nạn buôn người ngày càng phát triển.
- Thực tế cho thấy nhiều người di cư đã biết rõ con đường của mình không an toàn nhưng vẫn quyết định dẫn thân và kết quả là thất bại, rơi vào đường dây buôn bán người. Đối tượng này phần lớn là phụ nữ và trẻ em.

- Đại diện nhóm trình bày kết quả nghiên cứu.

Mời thành viên còn lại của nhóm và nhóm khác nhận xét, bổ sung.

Giáo viên sơ kết chuyển ý: trên cơ sở đã hiểu thế nào là di cư an toàn và di cư không an toàn. Các em hãy thảo luận nhóm dự đoán những thuận lợi, khó khăn không quá trình di cư thường gặp phải.

*** Hoạt động 3: Tìm biểu những thuận lợi, khó khăn trong quá trình di cư?**

- Hoạt động 3.1: Thảo luận nhóm

GV chia lớp thành 3 - 4 nhóm cùng thảo luận đề tài "Những khó khăn, thuận lợi trong quá trình di cư".

Đại diện nhóm trình bày kết quả thảo luận.

Mời thành viên còn lại của nhóm và nhóm khác nhận xét, bổ sung.

Gợi ý kết quả thảo luận:

Thuận lợi (Thời cơ)	Khó khăn (Thách thức)
- Có cơ hội phát triển	- Mọi thứ điều lạ lẫm
- Có thêm việc làm	- Bệnh tật
- Được tiếp thu cái mới, lạ	- Tai nạn
- Giàu có	- Trộm, cắp
- Tiến bộ	- Bị lường gạt
- Đòi đòi	- Sa ngã tệ nạn xã hội
.....

Giáo viên sơ kết chuyển ý: trên cơ sở nắm được những thuận lợi, khó khăn trong quá trình. Vậy chúng ta cần điều kiện gì để có được cuộc di cư an toàn. Chúng ta đề xuất điều này qua trò chơi Ai nhanh hơn.

- Hoạt động 3.2: Trò chơi Ai nhanh hơn?

GV chia lớp thành 2 đội và kẻ bảng thành hai khu vực cho mỗi đội.

Cách thức tiến hành:

- Thành viên mỗi đội thay phiên nhau lên bảng ghi ra một giải pháp hoặc một hành động để di cư an toàn.
- Trong thời gian 5 phút, đội nào ghi được nhiều giải pháp (hành động) hơn, đội đó sẽ thắng cuộc.

Gợi ý cho các hành động, giải pháp:

- Nắm thông tin về nơi ở mới.
- Có nghề nghiệp
- Có việc làm ổn định
- Được giáo dục kỹ năng sống.
- Hiểu biết pháp luật
- Cảnh giác với bọn lừa đảo.
-
- Tổng kết cuộc thi.

*** Hoạt động 4: Luyện tập Củng cố**

Gợi ý cho người sử dụng

Thiết kế này có thể sử dụng cho các tiết học ngoại khóa của các khối lớp.

BÀI 10: LÝ TƯỞNG SỐNG CỦA THANH NIÊN (GDGD Lớp 9)

Trường THCS Phong Hòa - Đồng Tháp

Mục tiêu:	Giúp học sinh: - Hiểu được lý tưởng là mục đích sống tốt đẹp mà con người phải hướng tới. Mục đích của mỗi cá nhân phải phù hợp, gắn liền với mục đích của dân tộc và năng lực mỗi người. - Biết bày tỏ và trao đổi quan điểm sống với mọi người để có nhận thức đúng lý tưởng của thanh niên trong giai đoạn hiện nay. - Có thái độ trân trọng với những biểu hiện sống có lý tưởng trong sáng, biết phê phán, lên án những hiện tượng sống thiếu lành mạnh, thiếu lý tưởng.
Thời gian:	- 1 tiết học, trong đó khai thác nội dung phòng chống buôn bán phụ nữ trẻ em chiếm khoảng 3 - 5 phút
Đối tượng:	- Lớp 9
Chuẩn bị:	- SGK, SGV - Câu chuyện, ca dao, tục ngữ có liên quan - Những tình huống sắm vai

Các bước tiến hành

* Hoạt động 1: Kiểm tra bài cũ

GV hỏi:

- Câu 1: Thế nào là làm việc năng suất, chất lượng và hiệu quả?

- Câu 2: Em đồng ý với ý kiến sau không? Vì sao? "Người lao động làm việc chỉ chú ý đến năng suất mà không quan tâm đến chất lượng sản phẩm".

HS trả lời:

-Câu 1: Là tạo ra những sản phẩm có giá trị về nội dung và hình thức trong thời gian nhất định.

-Câu 2: Không đồng ý. Vì nếu như người lao động chỉ chú ý đến năng suất, tức là số lượng mà không quan tâm đến chất lượng thì sản phẩm đem ra thị trường sẽ không tiêu thụ được và không đạt hiệu quả trong kinh doanh.

* Hoạt động 2: Giới thiệu bài

GV giới thiệu bài mới bằng cách trích dẫn câu nói của Bác Hồ: "Cả cuộc đời tôi chỉ có một ham muốn, ham muốn tột bậc là nước nhà được độc lập, đồng bào ta ai cũng có cơm ăn áo mặc, ai cũng được học hành ...". Đây là lý tưởng của Bác Hồ, còn chúng ta những thanh niên trong thời đại mới, chúng ta có những lý tưởng gì? Cả lớp cùng tìm hiểu bài học "Lý tưởng sống của thanh niên".

* Hoạt động 3: Tìm hiểu phần đặt vấn đề trong SGK

GV chia nhóm cho HS thảo luận câu hỏi trong SGK.

-Nhóm 1,2: Trong cuộc cách mạng giải phóng dân tộc, thế hệ trẻ chúng ta đã làm gì? Em hãy nêu ví dụ và cho biết lý tưởng của thanh niên trong giai đoạn đó?

-Nhóm 3,4: Trong thời kỳ đổi mới đất nước hiện nay, thanh niên chúng ta đã đóng góp gì? Em hãy nêu ví dụ và cho biết lý tưởng sống của thanh niên trong thời đại ngày nay là gì?

-Nhóm 5,6: Theo em, lý tưởng sống là gì? Và người có lý tưởng sống cao đẹp là người như thế nào?

GV yêu cầu các nhóm cử đại diện lên trả lời

-Nhóm 1,2: Trong cuộc cách mạng giải phóng dân tộc, dưới sự lãnh đạo của Đảng, đã có hàng triệu con người ưu tú, hầu hết ở tuổi thanh xuân sẵn sàng hy sinh vì đất nước như: Lý Tự Trọng; Nguyễn Thị Minh Khai; Nguyễn Văn Trỗi; Võ Thị Sáu; La Văn Cầu; Nguyễn Thị Chiên, ... Lý tưởng của họ là "giải phóng dân tộc".

-Nhóm 3,4: Trong thời kỳ ngày nay, thanh niên đã tham gia tích cực, năng động, sáng tạo trên các lĩnh vực học tập, sản xuất, hoạt động xã hội, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc như: Lê Vũ Hoàng, thanh niên tình nguyện mùa hè xanh, các anh bộ đội bảo vệ biên cương đất nước, ... Lý tưởng của họ là "Dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng dân chủ, văn minh".

-Nhóm 5,6: Lý tưởng sống (lẽ sống) là cái đích của cuộc sống mà mỗi người khao khát đạt được. Người có lý tưởng sống cao đẹp là người luôn suy nghĩ và hành động không mệt mỏi vì lợi ích chung của xã hội, của dân tộc, của nhân loại.

GV tóm lại phần đặt vấn đề:

-Khi đất nước chưa độc lập, thống nhất, lý tưởng sống của thanh niên là "giải phóng dân tộc"

-Trong thời kỳ công nghiệp hóa- hiện đại hóa đất nước ngày nay, lý tưởng sống của thanh niên là "xây dựng dân giàu nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh".

* Hoạt động 4: Tìm hiểu thế nào là lý tưởng sống, những biểu hiện của lý tưởng sống

GV hỏi: Em hiểu thế nào là lý tưởng sống?

HS trả lời: Lý tưởng sống (lẽ sống) là cái đích của cuộc sống mà mỗi người khao khát đạt được.

GV hỏi: Em có dự định, ước mơ gì trong tương lai? Vì sao em có dự định đó?

HS trả lời:

- Em sẽ học giỏi, thành đạt để làm giàu cho mình, gia đình và xã hội.

- Em muốn làm bác sĩ để chữa bệnh cho mọi người (gia đình, họ hàng, bạn bè, người nghèo khổ).

- Em muốn trở thành kĩ sư, cô giáo, ... để giúp ích cho xã hội

GV kết luận: Có lý tưởng sống đúng thì sau này khi các em rời ghế nhà trường để tìm kiếm việc làm các em sẽ tránh được những nguy cơ bị lường gạt, dụ dỗ, không sa ngã vào con đường vi phạm pháp luật. Nhất là đối với các em nữ phải có lý tưởng sống tốt không nên đua đòi, bon chen vì đây là cơ hội để bọn buôn người lợi dụng bằng thủ đoạn dụ dỗ, hứa kiếm việc làm có tiền nhiều dẫn đến hiện tượng nhiều em HS nữ khi rời ghế nhà trường đã bị bọn buôn bán người bán ra nước ngoài làm gái mại dâm ảnh hưởng đến tương lai của các em.

Nội dung	Sống có lý tưởng	Sống không có lý tưởng
Vượt khó trong học tập, vận dụng kiến thức đã học vào thực tiễn		
Ăn chơi, cờ bạc, nghiện ngập, đua xe		
Sống thờ ơ với mọi người		
Năng động sáng tạo trong công việc		
Phấn đấu làm giàu chính đáng cho mình, gia đình, xã hội		
Sống vì tiền tài, danh vọng, lãng quên quá khứ		
Đấu tranh với các hiện tượng tiêu cực trong xã hội		
Không có hoài bão, ước mơ		
Tích cực tham gia các hoạt động của trường lớp, xã hội		

* GV ra bài tập: Nêu những biểu hiện sống có lý tưởng và thiếu lý tưởng của thanh niên?

HS trả lời: Biểu hiện của lý tưởng sống:

- Vượt khó trong học tập, vận dụng kiến thức đã học vào thực tiễn.
- Năng động, sáng tạo trong công việc.
- Phấn đấu làm giàu chính đáng cho mình, gia đình, xã hội.
- Đấu tranh với các hiện tượng tiêu cực trong xã hội.
- Tích cực tham gia các hoạt động của trường, lớp, xã hội.

* GV hỏi: Việc xác định lý tưởng sống đúng đắn ấy đem lại lợi ích gì cho bản thân, cho gia đình, nhà trường và xã hội?

HS trả lời:

- Bản thân: Thỏa mãn niềm vui, khát khao học tập
- Gia đình: Đền đáp phần nào công ơn của cha mẹ, góp phần làm cho truyền thống gia đình thêm vẻ vang.
- Nhà trường: Đền đáp công ơn của thầy cô, mang niềm vui cho nhà trường, bạn bè.
- Xã hội: Ngày càng phát triển, tươi đẹp, văn minh hơn, và là những tấm gương có ích cho mọi người noi theo.

* GV hỏi: Những người sống thiếu lý tưởng hoặc lý tưởng không đúng đắn sẽ có tác hại gì? (Cho bản thân, gia đình, nhà trường, xã hội).

HS trả lời:

- Bản thân: Ý lại, thực dụng, không nỗ lực vươn lên, chỉ biết ăn chơi, hưởng thụ.
- Gia đình: Trở thành người con hư, bất hiếu.
- Nhà trường: Là một học sinh lười, không ngoan.
- Xã hội: Dễ bị lôi kéo vào những tệ nạn xã hội, đất nước kém phát triển.

* Hoạt động 5: Luyện tập Cùng cố

Củng cố:

GV đưa ra tình huống: "T là học sinh lớp 9, muốn nghỉ học luôn để lên thành phố tìm việc làm nhằm kiếm thật nhiều tiền phụ giúp gia đình. Các em học cùng lớp có lời khuyên gì đối với T?"

HS tự phân vai và thực hiện đóng vai xử lý tình huống.

GV và HS cùng đánh giá nhận xét.

Dặn dò:

Về nhà học bài

Làm bài tập số 2 trang 36

Lấy 1 tờ giấy A4 và vẽ những ước mơ của em trên đó. Nêu biện pháp để thực hiện ước mơ đó.

Gợi ý cho người sử dụng

GV có thể đưa ra một số tình huống khác nhau để HS có thể lựa chọn trong phần "Luyện tập cùng cố"

Ảnh minh họa của Lê Thị Thùy Duy - 6A2

BÀI 14: QUYỀN VÀ NGHĨA VỤ LAO ĐỘNG CỦA CÔNG DÂN (GDGD Lớp 9)

Trường THCS Khánh Hòa, An Giang

Mục tiêu:	Giúp học sinh: - Biết ý nghĩa quan trọng của lao động đối với con người và xã hội - Biết nội dung quyền và nghĩa vụ lao động của công dân - Biết được các loại hợp đồng lao động; một số quyền và nghĩa vụ cơ bản của các bên tham gia hợp đồng lao động và điều kiện tham gia hợp đồng lao động - Có lòng yêu lao động, tôn trọng người lao động - Tích cực, chủ động tham gia các công việc chung của trường, lớp - Biết lao động để có thu nhập chính đáng cho mình, gia đình và xã hội
Thời gian:	- 1 tiết học
Đối tượng:	- Lớp 9
Chuẩn bị:	- SGK, SGV - Bộ luật Lao động năm 2002

Các bước tiến hành

* Hoạt động 1: Kiểm tra bài cũ

GV: Điền tiếp vào chỗ trống dưới đây để có một định nghĩa hoàn chỉnh về lao động

- Lao động là hoạt động có mục đích của con người nhằm tạo

ra.....

- Lao động là hoạt động.....

- Lao động là nhân tố quyết định.....

GV chốt lại và dẫn học sinh vào bài mới.

* Hoạt động 2: Giới thiệu bài

- GV cho học sinh chơi trò chơi "Nhìn tranh đoán nghề". GV chuẩn bị một số tranh, sau đó chia lớp học ra làm ba nhóm (Tranh được xếp theo thứ tự từ 1 - 12). Các nhóm lần lượt chọn số thứ tự để đoán nội dung tranh.

- HS các nhóm tham gia trò chơi: Nghề bồi bàn; Nghề công nhân; Nghề bác sĩ; Nghề kế toán; Nghề chạy xe ôm; Nghề hướng dẫn viên du lịch.; Nghề thợ mộc; Nghề giáo viên; Nghề may; Nghề hớt tóc; Nghề thợ hồ; Nghề bảo vệ.

GV kết luận: Trong xã hội có rất nhiều nghề và mọi người có quyền lựa chọn cho mình một nghề phù hợp với bản thân và gia đình. Tuy nhiên, hiện nay khi tham gia lao động chúng ta gặp không ít những khó khăn, thử thách mà nó đòi hỏi mỗi người chúng ta cần có hiểu biết để vượt qua đó là "Nạn mua bán phụ nữ và trẻ em". Để tham gia lao động mỗi người chúng ta cần tìm hiểu về quyền và nghĩa vụ của người lao động cũng như những quy định của pháp luật nước ta về lao động, các em cùng cô tìm hiểu nội dung còn lại của bài học.

* Hoạt động 3: Tìm hiểu quyền và nghĩa vụ của công dân

Cách tiến hành: GV chia nhóm, giao nhiệm vụ cho mỗi nhóm nghiên cứu trả lời các câu hỏi.

Nhóm 1:

-Quyền lao động của công dân là gì?

-Nghĩa vụ lao động của công dân là gì?

Nhóm 2:

-Bản cam kết giữ chị Ba và công ty TNHH Hoàng Long có phải là hợp đồng lao động không? vì sao? Chị Ba tự ý thôi việc là đúng hay sai? Có vi phạm hợp đồng lao động không?

-Hợp đồng lao động là gì? Nguyên tắc nội dung, hình thức hợp đồng lao động?

Nhóm 3:

-Quy định của Bộ luật lao động đối với trẻ em chưa thành niên?

-Những biểu hiện sai trái sử dụng sức lao động trẻ em mà em biết? Liên hệ trách nhiệm bản thân?

* Các nhóm thảo luận.

Đại diện từng nhóm trình bày.

Nhóm 1: Quyền và nghĩa vụ lao động của công dân

-Quyền lao động : Mọi công dân có quyền làm việc, có quyền sử dụng sức lao động của mình để học nghề, tìm kiếm việc làm, lựa chọn nghề nghiệp có ích cho xã hội, đem lại thu nhập hợp pháp cho bản thân, gia đình

-Nghĩa vụ lao động: Mọi người có nghĩa vụ lao động để tự nuôi sống bản thân, gia đình, góp phần duy trì và phát triển đất nước

Nhóm 2: Hợp đồng lao động

-Khái niệm: Hợp đồng lao động là sự thỏa thuận giữa người lao động và người sử dụng lao động về việc làm cho trả công, điều kiện lao động, quyền và nghĩa vụ của mỗi bên.

-Nguyên tắc: Thỏa thuận, tự nguyện, bình đẳng

-Nội dung: Công việc phải làm, thời gian, địa điểm; Tiền lương, tiền công, phụ cấp; Các điều kiện bảo hiểm lao động, bảo hộ lao động.

Nhóm 3:

-Quy định của Bộ luật lao động đối với trẻ chưa thành niên: Cấm trẻ em chưa đủ 15 tuổi vào làm việc; Cấm sử dụng người dưới 18 tuổi làm việc nặng nhọc, nguy hiểm; Cấm lạnh lùng, cưỡng bức, ngược đãi người lao động.

-Trách nhiệm của bản thân: Tuyên truyền vận động gia đình, xã hội thực hiện quyền và nghĩa vụ lao động; Góp phần đấu tranh những hiện tượng sai trái, trái pháp luật.

Các nhóm khác nhận xét bổ sung.

GV nhận xét, chốt lại nội dung bài học.

*** Hoạt động 4: Luyện tập - Củng cố**

Củng cố:

Cho HS xử lý tình huống: "Hà (16 tuổi) học dở dang lớp 10/12, vì gia đình khó khăn nên em xin đi làm ở một xí nghiệp Nhà nước. Hỏi: Hà có được tuyển vào biên chế Nhà Nước không?"

Dặn dò:

Làm bài tập còn lại SGK

Tiết 26 kiểm tra 1 tiết: 12, 13, 14

Gợi ý cho người sử dụng:

Hợp đồng lao động phải có những nội dung chủ yếu sau đây: Công việc phải làm, thời giờ làm việc, thời giờ nghỉ ngơi, tiền lương, địa điểm làm việc, thời hạn hợp đồng, điều kiện về an toàn lao động và bảo hiểm xã hội đối với người lao động.

(Tranh minh họa)

Ảnh minh họa của Võ Văn Tú - 11A2

BÀI 13: CÔNG DÂN VÀ CỘNG ĐỒNG (GD CD Lớp 10)

Trường THPT Lai Vung, Đồng Tháp

Mục tiêu:	Giúp học sinh: - Hiểu biết về cộng đồng, vai trò của cộng đồng đối với cuộc sống của con người. - Hiểu các khái niệm nhân nghĩa, hòa nhập và hợp tác; biểu hiện đặc trưng của nhân nghĩa, hòa nhập, hợp tác. - Biết sống nhân nghĩa, hòa nhập và hợp tác với mọi người
Thời gian: Đối tượng:	- 1 tiết học, trong đó khai thác nội dung phòng chống buôn bán phụ nữ trẻ em chiếm khoảng 5 đến 7 phút.
Chuẩn bị:	- Sơ đồ, tài liệu có liên quan.

Các bước tiến hành

*** Hoạt động 1: Kiểm tra bài cũ**

GV hỏi:

- Cộng đồng là gì? Cho cho ví dụ ?
- Cộng đồng có vai trò như thế nào?

HS trả lời

- Hoạt động 2: Tìm hiểu khái niệm

GV cho học sinh đọc SGK trang 90, 91 và trả lời câu hỏi: Thế nào là sống hòa nhập?

HS đọc SGK và trả lời câu hỏi

- Hoạt động 3: Trò chơi "Trên đường di cư"

- Cho học sinh xem và nêu ý nghĩa câu ca dao tục ngữ SGK trang 92.

- Tổ chức cho HS chơi trò chơi " Trên đường di cư "

- GV cho HS tìm hiểu những khó khăn và nguy cơ có thể gặp phải trên con đường di cư và điền vào ô trống -

- GV đã chuẩn bị sẵn trên bảng phụ có sơ đồ của "con đường di cư"

- Chia lớp làm 2 đội , mỗi đội 3 HS, 1 HS hướng dẫn, 2 HS bị bịt mắt và di chuyển theo sự hướng dẫn của đồng đội tiến thẳng về đích (Lưu ý: Từ điểm xuất phát về đến đích 1 phút 30 giây HS bị bịt mắt phải tránh rất nhiều nguy cơ và chạm bẫy trên đường đi).

- Đội chiến thắng sẽ trả lời các câu hỏi:

- Chiến thắng trong trò chơi đội thắng rút ra được kinh nghiệm gì ?

- Thế nào là hợp tác?

- Nêu biểu hiện của hợp tác?

- Tại sao phải hợp tác ?

- Hợp tác dựa trên cơ sở nào?

- Nêu các mức độ của hợp tác ?

GV và các HS khác bổ sung ý kiến.

*** Hoạt động 4: Cùng cố - nhận xét**

- GV yêu cầu HS tìm ca dao tục ngữ thể hiện hòa nhập, hợp tác.

Gợi ý cho người sử dụng

Phần khai thác nội dung giáo dục di cư an toàn và PCBBN chỉ nên chiếm một phần nhỏ trong bài học, nội dung chính của bài học vẫn phải đảm bảo.

Ảnh minh họa của Trần Thị Thúy Vân - 7A1

KHAI THÁC NỘI DUNG GIÁO DỤC DCAT VÀ PCBBPANTE QUA HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC HƯỚNG NGHIỆP

CƠ HỘI VÀ NHỮNG KHÓ KHĂN KHI LÀM VIỆC Ở THÀNH PHỐ

Trường THCS Nguyễn Trãi, An Giang

Mục tiêu:	Giúp học sinh: - Hiểu biết về điều kiện sống và làm việc ở thành phố - Định hướng nghề nghiệp - Có ý thức rèn luyện kỹ năng sống cần thiết để tránh rủi ro khi lao động xa nhà.
Thời gian:	- 1 tiết học
Đối tượng:	- Lớp 9
Chuẩn bị:	- Các tờ rơi: Mẫu tư liệu về các nghề nghiệp chính mà người lao động di cư thường làm ở thành phố. - Một số tranh ảnh về công việc và cuộc sống của lao động di cư - Các câu hỏi xử lý tình huống khi người lao động di cư gặp rủi ro.

Các bước tiến hành

*** Hoạt động 1: Tìm hiểu về các việc làm ở thành phố**

GV cho HS nghiên cứu tờ rơi, quan sát tranh ảnh. Hướng dẫn các em trả lời câu hỏi: Ra thành phố người lao động di cư thường làm những công việc gì? Đặc điểm của công việc đó?

Bán rau

Bán sách báo

Nhặt rác

Bán vé số

Xe ôm

Thu mua phế liệu

HS thảo luận:

Nhiều lao động nữ ở nông thôn ra thành phố chọn nghề:

- Bán hàng rong
- Bán báo, xổ số
- Nghề thu mua phế liệu
- Nghề phục vụ trong các quán ăn nhà hàng nghề bới rác
- Giúp việc gia đình
- Công nhân trong các khu công nghiệp, ...

Lao động nam thì chọn các nghề:

- Phụ hồ (vận chuyển gạch, sỏi, đá, trộn vữa...), nghề xe ôm
- Nghề khuân vác
- Công nhân

Tóm lại, có 2 nhóm lao động: Lao động tự do, lao động phụ thuộc

*** Hoạt động 2: Người lao động di cư tự do ra thành phố thường gặp những khó khăn gì?**

GV cho HS quan sát các tranh ảnh về cuộc sống của người lao động di cư tự do ở thành phố và thảo luận câu hỏi: Người lao động di cư tự do ra thành phố thường gặp những khó khăn gì?

Thuê nhà ở trọ

Ăn uống đạm bạc

HS quan sát tranh và thảo luận: Ra thành phố tìm việc làm người lao động gặp phải một số khó khăn như:

- Khó khăn để tìm việc làm phù hợp,
- Cuộc sống tạm bợ, thiếu thốn,
- Có nhiều nguy cơ bị xâm hại nhân phẩm,
- Dễ bị rủ rê lôi kéo vào các tệ nạn xã hội, ...

*** Hoạt động 3: Thảo luận**

- GV đưa ra một số tình huống gặp khó khăn hoặc rủi ro của người lao động di cư khi làm việc xa nhà, yêu cầu HS đưa ra phương án giải quyết.

- HS được chia ra thành các nhóm nhỏ từ 5-7 người, mỗi nhóm sẽ được nhận một phiếu trong đó có ghi tình huống cần phải xử lý.

- Ví dụ về tình huống: Sau 3 phút suy nghĩ, mỗi nhóm sẽ cử đại diện lên trình bày phương án giải quyết trước lớp.

- Tình huống 1: Một người phụ nữ nông thôn ra thành phố bán hàng rong chẳng may một hôm bán hàng về muộn bị kẻ cướp giật mất ví tiền. Không còn một đồng trong tay, chị còn đang nợ tiền hàng của chủ và tiền thuê nhà. Nếu bạn là người phụ nữ đó bạn sẽ làm thế nào?

- Tình huống 2: Một bạn gái tốt nghiệp phổ thông ra thành phố làm nhân viên phục vụ trong nhà hàng ăn uống. Bạn gái thường xuyên bị khách hàng ép uống bia rượu, trêu ghẹo. Một lần bạn bị khách hàng nam giới lừa đưa đến nhà nghỉ nhằm chiếm đoạt cô. Trong tình huống đó cô gái nên làm thế nào để bảo vệ sự an toàn của bản thân?

Một số câu hỏi thảo luận:

Câu hỏi 1: Để đảm bảo an toàn khi làm việc ở thành phố, người lao động cần lưu ý những điều gì?

Yêu cầu: Các điều cần lưu ý: người lao động cần thận trọng trong các mối quan hệ mới ở thành phố; cần chú ý tới sự an toàn của bản thân ở nơi lao động, sinh hoạt, trên đường phố

Câu hỏi 2: Ở địa phương hiện nay có thể tìm công việc gì để tăng thu nhập cho gia đình?

Gợi ý cho người sử dụng

Các tờ rơi : cần ngắn gọn, rõ ràng, trình bày đẹp mắt

Các tình huống đưa ra: phải gắn bó gần gũi với đời sống và sự hiểu biết của HS, có thể yêu cầu HS kể các câu chuyện về công việc và cuộc sống của người thân, người mà em quen biết hiện đang lao động tự do tại thành phố.

Đối tượng: HS lớp 9-12

Chủ đề: Nội dung này có thể đưa vào nhiều tháng với chủ đề khác nhau: nghề nghiệp tương lai, lập thân, lập nghiệp,...

Ảnh minh họa của Ngô Đỗ Mỹ Ngân - 11A5

CÁC BẠN LAO ĐỘNG NỮ CẦN LÀM GÌ ĐỂ PHÒNG TRÁNH BỊ XÂM HẠI TÌNH DỤC

Trường THCS Nguyễn Trãi, An Giang

Mục tiêu:	Giúp học sinh: - Nhận biết được các tình huống nguy cơ bị xâm hại - Biết được các quy tắc an toàn cá nhân - Rèn luyện được các kỹ năng, trong đó kỹ năng ra quyết định và kiên định để ứng phó với nguy cơ bị xâm hại.
Thời gian:	- 1 tiết học
Đối tượng:	- Lớp 9
Chuẩn bị:	- Chuẩn bị sẵn phiếu (card) với số lượng bằng với số lượng HS. - Các tình huống để sắm vai - Giấy Rôki để thảo luận nhóm.

Các bước tiến hành

- Hoạt động 1: Tìm hiểu về các việc làm ở thành phố

GV cho HS nghiên cứu tờ rơi, quan sát tranh ảnh. Hướng dẫn các em trả lời câu hỏi: Ra thành phố người lao động di cư thường làm những công việc gì? Đặc điểm của công việc đó?

- Hoạt động 2: Các tình huống có nguy cơ bị xâm hại tình dục trong quá trình tham gia lao động và các quy tắc an toàn cho bản thân (15 phút)

GV chuẩn bị phiếu (card) và phát cho mỗi em một phiếu, dùng phương pháp động não, hỏi: Những tình huống nào mà người lao động nữ có nguy cơ bị xâm hại tình dục?

Mỗi em ghi trên phiếu của mình và thảo luận với bạn ngồi cạnh về tình huống vừa ghi.

Yêu cầu một em lên bảng ghi lại các tình huống do các em đọc lên (không ghi ý trùng nhau)

GV tóm lược: Một số tình huống mà lao động nữ có nguy cơ bị xâm hại là: Làm việc một mình nơi tối tăm vắng vẻ, ở trong phòng làm việc với người lạ; nhận tiền, quà có giá trị hoặc sự chăm sóc đặc biệt của ông chủ; ...

GV kết luận về quy tắc an toàn cá nhân khi tham gia lao động ở các bạn nữ:

- Không làm việc nơi tối tăm vắng vẻ
- Không ở nơi làm việc một mình với người lạ
- Không nhận tiền, quà hoặc sự quan tâm đặc biệt của người chủ mà không rõ lý do.
- Giữ khoảng cách an toàn với người chủ khi lao động, không để chạm tay vào mình, ...

*** Hoạt động 3: Ứng phó như thế nào?(30 phút)**

GV chia lớp làm 2 nhóm và phân công mỗi nhóm thảo luận và chuẩn bị sắm vai theo tình huống mà giáo viên chuẩn bị sẵn.

Tình huống 1: Hương làm việc trong một xưởng gạch, một hôm trên đường đi bộ từ xưởng về nhà, Hương gặp ông chủ xưởng gạch, ông ta đi xe máy và cứ chạy theo Hương, nắm tay Hương và yêu cầu Hương lên xe để ông chở về. Theo em Hương nên làm gì?

Tình huống 2: Vào dịp hè, khi rảnh, Hằng thường đi Sài Gòn để phụ giúp việc cho một gia đình người chú quen với ba mẹ, Hằng rất mến gia đình chú nhưng chú ấy thường xuyên sờ mó vào người Hằng một cách lạ lùng làm cho Hằng cảm thấy sợ hãi. Chú nói đây là điều bí mật không nên nói cho người khác biết. Theo em Hằng nên làm gì?

Cho HS thảo luận và sắm vai: Chia HS làm 4 nhóm cho HS thảo luận trên giấy rôki

- Vì sao lại chọn cách ứng xử đó?
- Phân tích lợi hại và cảm xúc của nạn nhân khi đưa ra cách ứng xử đó.
- Ngoài cách ứng xử trong tiểu phẩm, theo em còn có những cách ứng xử nào khác?

Đại diện mỗi nhóm lên trình bày

Sau đó GV kết luận và củng cố:

- Bản thân cảm thấy rất sợ hãi khi bị quấy rối hoặc bị xâm hại tình dục, nên các lao động nữ cần:
- Tránh những hoàn cảnh dễ bị lạm dụng.
- Dũng cảm thông báo sự việc tới các tổ chức có thể giúp đỡ: Đưa đến bệnh viện kiểm tra, lập biên bản với người chủ thuê, sắp xếp chỗ ở thích hợp, cần thiết thì làm thủ tục khởi kiện.

Gợi ý cho người sử dụng

GV cung cấp thêm các địa chỉ tin cậy có thể hỗ trợ, giúp đỡ trẻ em khỏi bị quấy rối, bị xâm hại tình dục: cha mẹ; người thân trong gia đình; bạn bè; Cán bộ y tế của các bệnh viện; trung tâm y tế địa phương; Cán bộ của Ủy ban dân số gia đình và trẻ em của Trung ương và địa phương; Tổ chức phục vụ lao động nước ngoài; Ban biên tập chuyên mục này trên các báo: Hoa học trò, Phụ nữ, Tiền phong, Pháp luật, Công An, An ninh; Đồn công an nơi gần nhất; ...

Tài liệu tham khảo: Một số điều luật của Việt Nam và Quốc tế có liên quan đến xâm hại tình dục trẻ em; Công ước quốc tế về quyền trẻ em; Luật bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em Việt Nam; Luật Hình sự Việt Nam năm 1999; Giúp bạn xuất khẩu lao động được an toàn; Giúp người lao động đi làm việc xa nhà được an toàn và Luật lao động.

Ảnh minh họa của Lê Trung Nhất - 10A5

NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT KHI LÀM VIỆC Ở THÀNH PHỐ

Trường THPT Thanh Bình 2, Đồng Tháp

Mục tiêu:	Giúp học sinh: - Học sinh hiểu được những khó khăn, rủi ro có thể gặp khi đi học tập và làm việc ở thành phố. - Biết được những công việc mà người lao động nông thôn ra thành phố thường làm. - Có kỹ năng và biện pháp để tự bảo vệ bản thân khi sống và làm việc xa nhà.
Thời gian:	- 1 tiết học
Đối tượng:	- Lớp 10, 11, 12
Chuẩn bị:	- Bảng kẻ ô chữ, phấn màu, giấy A4, bút lông, đồng hồ bấm giây. Nếu có điều kiện thì sử dụng phần mềm Powerpoint hoặc Violet. Chuẩn bị máy, màn chiếu, âm thanh . . . - Bàn ghế cho Học sinh tham gia chơi; phần thưởng cho người chơi và khán giả. - Xây dựng bộ câu hỏi cho các ô chữ hàng ngang, hàng dọc theo nội dung chương trình “Di cư an toàn”.

Các bước tiến hành

*** Hoạt động 1: Trò chơi giải ô chữ**

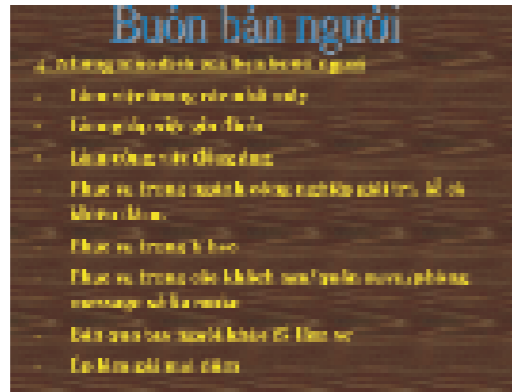
Người dẫn chương trình giới thiệu chủ điểm và nêu nội dung trò chơi.

NDCT hướng dẫn luật chơi:

Phần 1 : Giải ô chữ : Có 07 ô chữ hàng ngang, mỗi hàng ngang có 01 từ chìa khóa (Có màu khác với các từ còn lại). Mỗi đội chơi lần lượt chọn các ô chữ hàng ngang, mỗi ô chữ hàng ngang tương ứng với 01 câu hỏi gợi ý; thời gian suy nghĩ và trả lời là 30 giây, cả 02 đội cùng trả lời bằng cách ghi đáp án trên giấy A4, Trả lời đúng mỗi từ hàng ngang được 10 điểm; Đội nào trả lời đúng từ hàng dọc được 50 điểm. Mỗi đội được chọn chọn 03 lượt ứng với 6 ô chữ hàng ngang; còn 1 ô chữ hàng ngang và tất cả những phần nào 2 đội không trả lời được thì dành cho khán giả.

Câu hỏi gợi ý :

- 1/ Có 04 ô : Đây là khó khăn đầu tiên mà người nông thôn ra thành phố thường gặp phải?
- 2/ Có 09 ô : Đây là điều mà mọi người lao động đều quan tâm đến?
- 3/ Có 05 ô : Đây là việc mà giới chủ thường làm với người lao động?
- 4/ Có 06 ô : Người có thu nhập thấp thường ăn uống như thế này?
- 5/ Có 08 ô : Người làm việc trong các nhà máy, xí nghiệp được gọi là gì ?
- 6/ Có 10 ô : Người nông thôn ra thành phố dễ bị lôi kéo vào việc này.?
- 7/ Có 12 ô : Đây là việc đầu tiên mà người nông thôn ra thành phố nên làm với chính quyền sở tại?

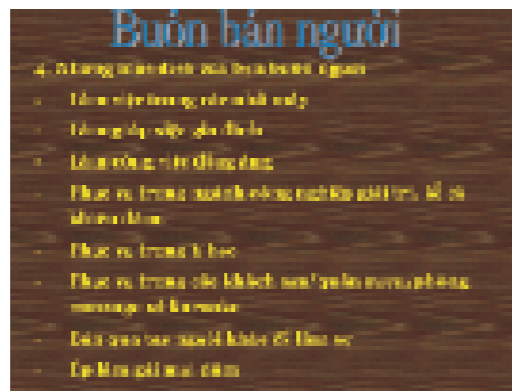
Hỏi: Tại sao không được đi học, trình độ học vấn thấp, thiếu hiểu biết là một trong các nguyên nhân dẫn đến nạn buôn người.

Tặng quà cho một học sinh có ý kiến trả lời đúng nhất. (Định hướng trả lời: Trình độ thấp dẫn đến cả tin và dễ bị kẻ khác lừa gạt dẫn tới dễ bị sa vào nạn buôn bán người.)

Hỏi: Nhận dạng kẻ buôn người? Hãy nêu những vụ việc liên quan tới buôn bán người mà bạn biết? (5 phút)

Hỏi: Các hình thức buôn bán hiện nay? (5 phút)

Hỏi: Nạn nhân của vụ buôn bán người được sử dụng để làm gì? (5 phút)

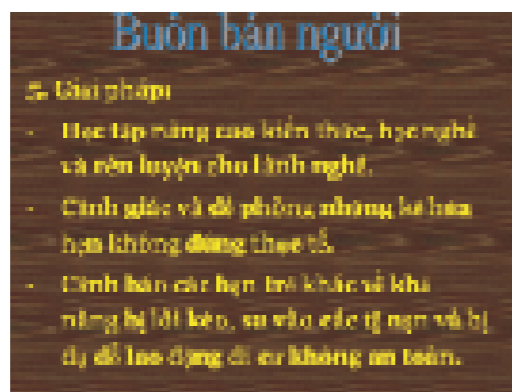

Hỏi: Ở địa phương bạn đã có ai rơi vào trường hợp bị bắt cóc, bị lừa gạt buôn bán?

MC: Sau đây tôi xin giới thiệu một số trường hợp có thật ở nước ta: (Phát tờ rơi về các vụ bắt cóc, lừa gạt buôn bán người đã bị công an bắt giữ)

Hỏi: Những hành vi ấy có thể tha thứ được không?

Hỏi: Theo các bạn, biện pháp để giúp mình bảo vệ mình và bảo vệ người thân của mình không bị sa vào nạn buôn người này là gì? (10 phút).

*** Hoạt động 2: Trò chơi**

Tổ chức trò chơi: chuyền banh bằng chân (10 phút)

Hình thức chơi: chọn ra 2 đội, mỗi đội 6 thành viên.

Thế lệt: Dùng chân để di chuyển trái banh từ nguồn qua các thành viên và về đích. Trong vòng 2 phút, đội nào chuyền được nhiều banh nhất sẽ là đội chiến thắng.

Tổng kết trò chơi (Mỗi một quả banh được chuyền đến đích đòi hỏi sự kết hợp khéo léo giữa các thành viên trong đội; Để trở thành một người hữu ích cho xã hội mỗi người không ngừng học hỏi và phải biết vận dụng chúng một cách khéo léo, linh hoạt và từ đó tránh xa, đẩy lùi nạn buôn bán người.)

MC: Chọn ra đội chiến thắng để tặng một phần quà.

Giới thiệu số điện thoại: (5 phút)

Tổ chức trò chơi nhớ nhanh số điện thoại? (10 phút)

Chia thành 4 nhóm.

Trong vòng 3 phút, nhóm nào nhớ được nhớ được nhiều số điện thoại nhất sẽ là nhóm thắng cuộc.

Tặng một phần quà cho đội dành chiến thắng.

*** Hoạt động 3: Xử lý tình huống**

Tình huống 1(10 phút): Bạn Tâm đang học lớp 12, gia đình tâm gặp hoàn cảnh khó khăn. Trong khi ấy một người cùng quê đi làm ăn ở thành phố đã lâu, nay về quê rủ tâm cùng theo lên thành phố làm . Tâm đang phân vân, phần thì muốn tiếp tục học, phần thì muốn đi làm để giúp gia đình. Các bạn hãy tư vấn cho tâm.

Tình huống 2 (10 phút): Trong trường hợp trên đường đi cùng với người giới thiệu việc làm cho bạn, bạn phát hiện mình đã bị lừa. Bạn sẽ làm gì trong tình huống này?

Tổng kết và bế mạc (5 phút).

Bế mạc buổi hoạt động của lớp.

Gợi ý cho người sử dụng

GV có thể thay bằng các tình huống khác sưu tầm được hoặc câu chuyện có thật ở địa phương.

Ảnh minh họa của Nguyễn Thị Chanh Thi - 7A1 - THCS Lý Thường Kiệt

XUẤT KHẨU LAO ĐỘNG NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT

Trường THPT Thạnh Mỹ Tây, An Giang

Mục tiêu:	<p>Giúp học sinh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giúp cho học sinh nắm rõ về các hợp đồng lao động. - Nâng cao nhận thức cho học sinh về việc xuất khẩu lao động. - Hình thành những kỹ năng, kiến thức vững vàng cho học sinh trước khi họ quyết định đi cư xuất khẩu lao động sang nước ngoài.
Thời gian:	- 45 phút
Đối tượng:	- Lớp 10, 11, 12
Chuẩn bị:	<ul style="list-style-type: none"> - Cơ sở vật chất: Một bảng đen, phấn viết bảng, phần thưởng cho hai đội thi, phần thưởng cho khán giả. - Thành lập ban giám khảo, thư kí ghi điểm cho hai đội, và người dẫn chương trình - Chuẩn bị nội dung: Các tờ rơi, các mẫu chuyện nhỏ nói về xuất khẩu lao

Các bước tiến hành

- Hoạt động 1: Khởi động

Giới thiệu chủ đề hoạt động sau đó, người dẫn chương trình tổ chức lớp thành hai đội (mỗi đội gồm 5 em) đối mặt nhau, và vị trí của khán giả.

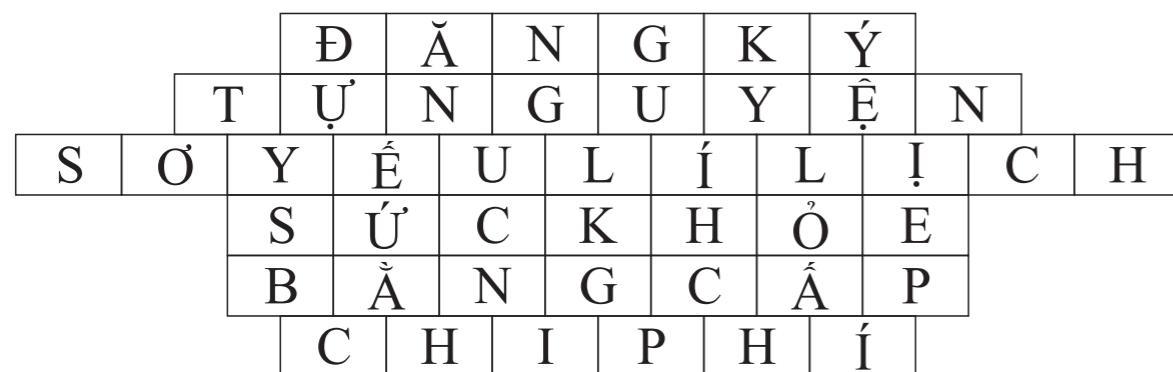
- Hoạt động 2: Giao lưu khán giả

Người dẫn chương trình yêu cầu một hoặc hai khán giả lên kể câu chuyện về xuất khẩu và trao quà cho hai bạn khán giả.

Tiếp đến người dẫn chương trình phổ biến các kiến thức về hợp đồng lao động và những điều kiện khi chúng ta muốn đi lao động nước ngoài.

- Hoạt động 3: Trò chơi giải ô chữ: Vượt Chướng Ngại Vật

Hai đội lần lượt nghe gợi ý và trả lời các từ hay cụm từ, đội nào trả lời đúng sẽ được 10 điểm, nếu đội nào đoán ra được chướng ngại vật sẽ là đội thắng cuộc. (Nếu hai đội không trả lời được thì nhường quyền ưu tiên cho khán giả)

Ban giám khảo đánh giá và cho điểm cho đội nào có số điểm cao nhất sẽ là đội chiến thắng.

CÂU HỎI Ô CHỮ HÀNG NGANG :

1. ĐĂNG KÝ : trước khi đi xuất khẩu lao động chúng ta cần phải làm điều này với các công ty môi giới.
 2. TỰ NGUYỄN : một hành động mà trong hợp đồng xuất khẩu lao động cho là họ không cưỡng ép chúng ta.
 3. SƠ YẾU LÍ LỊCH: chúng ta phải ghi rõ bản thân của chúng ta trong đơn này và phải có xác nhận của chính quyền địa phương nơi mình sinh sống
 4. SỨC KHỎE : một điều kiện đảm bảo chúng ta làm tốt công việc của mình
 5. BẰNG CẤP : một loại giấy tờ đảm bảo chúng ta có đủ trình độ để làm công việc gì đó
 6. CHI PHÍ : chúng ta phải cần có nó để cho chủ sử dụng sức lao động nước ngoài trả tiền lại cho chúng ta.
- Chướng ngại vật : " HỢP ĐỒNG LAO ĐỘNG "

* Hoạt động 4: Thảo luận

Người dẫn chương trình đưa ra câu hỏi thảo luận cho hai đội nếu có thể NDCT có thể chuẩn bị câu hỏi tình huống.

Ban giám khảo đánh giá và cho điểm đội nào có hướng trả lời hay nhất.

CÂU HỎI THẢO LUẬN :

1. Hợp đồng lao động là gì ? Các thủ tục trong hợp đồng lao động nước ngoài bao gồm những gì ?
2. Các khoản chi phí mà người lao động nước ngoài cần phải đóng trước khi đi xuất khẩu lao động ?
3. Trách nhiệm hình sự đối với các hành vi vi phạm pháp luật về XKLD.

Gợi ý cho người sử dụng

Tài liệu này Giáo viên có thể tổ chức vào sinh hoạt hướng nghiệp ở các khối 10, 11, 12 và có thể đưa nội dung này vào các tháng để giờ sinh hoạt trở nên sôi động.

Giáo viên nên tham khảo tài liệu ở sách " Giúp người lao động đi làm việc xa nhà " (trang 22-40) để cung cấp thêm thông tin chính xác cho các em.

Ảnh minh họa của Ngô Thiện Nhân - Lớp 6A4, Khánh Hòa

LỒNG GHÉP NỘI DUNG GIÁO DỤC DCAT VÀ PCBBPANTE QUA HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC NGOÀI GIỜ LÊN LỚP

TỔ CHỨC CÁC HOẠT ĐỘNG VUI CHƠI

Trò chơi liên hoàn

Trường THPT Tiến Bộ - An Giang

Mục tiêu:	Giúp học sinh: - Có kiến thức hiểu biết và giáo dục kỹ năng sống về giáo dục di cư an toàn và phòng chống buôn bán phụ nữ và trẻ em
Thời gian:	- 120 phút
Chuẩn bị:	- Xây dựng kế hoạch, triển khai kế hoạch. - Lập BGK và chuẩn bị các phần thưởng. - Mỗi lớp thành lập 01 đội thi gồm 10 thành viên.

Các bước tiến hành

*** Hoạt động 1: Tại trạm xuất phát**

Các đội thi xếp hàng trước trạm xuất phát gặp BGK nhận bốc thăm xem đội thi của mình sẽ đến trạm nào trước. Sau khi bốc thăm thì các đội thi sẽ đến trạm đầu tiên mà mình bốc thăm và nhận phiếu thông hành.

*** Hoạt động 2: Tại trạm 1**

Trạm 1: Giải đáp ô chữ, nội dung xoay quanh vấn đề di cư và nạn buôn người, những điều bản thân cần trang bị khi di cư và những rủi ro gặp phải khi di cư. Thời gian trả lời là 10 phút các đội phải giải đáp hết toàn bộ ô chữ. Mỗi ô chữ giải đáp đúng được 01đ. Sau khi giải đáp xong đại diện đội thi gửi lại phần phiếu trả lời cho BGK trạm và nhận bốc thăm trúng thưởng. Sau đó bốc thăm đến trạm tiếp theo.

TRẠM 1: TRÒ CHƠI Ô CHỮ

1. Đây là một nghề mà nhiều người phụ nữ nông thôn lựa chọn ra thành thị kiếm sống (11 ô chữ).
2. Đây là tên 01 loại chất rất nguy hiểm, nếu ai sử dụng thì thể chất và tinh thần sẽ dần dần suy kiệt và hoàn toàn lệ thuộc vào nó (5 ô chữ)
3. Cơ quan đại diện ngoại giao Việt Nam tại nước ngoài nơi người Việt Nam sinh sống hoặc làm việc tại nước ngoài có thể tìm sự giúp đỡ (9 ô chữ).
4. Các cô gái không mai mắn bị rơi vào tay bọn buôn người và phải chịu đựng điều này cả về sức lao động và tình dục (6 ô chữ).
5. Đây là một loại văn bản có giá trị pháp lý quy định quyền và nghĩa vụ của người lao động và người sử dụng lao động, thời hạn sử dụng lao động (14 ô chữ).
6. Đây là điều mà người đi xuất khẩu lao động phải học và có bằng cấp mới thuận lợi khi làm việc ở nước ngoài (8 ô chữ).

7. Đây là một trong những nguy cơ mà người phụ nữ gặp phải khi trở thành nạn nhân của những kẻ buôn người. (13 ô chữ).

8. Muốn tránh những rủi ro không đáng có, đặc biệt là các tệ nạn xã hội bạn nên làm gì? (12 ô chữ)

9. Đây là tên một thành phố ở phía nam có nhiều khu công nghiệp nổi tiếng và thu hút được nhiều lao động trong cả nước (9 ô chữ)

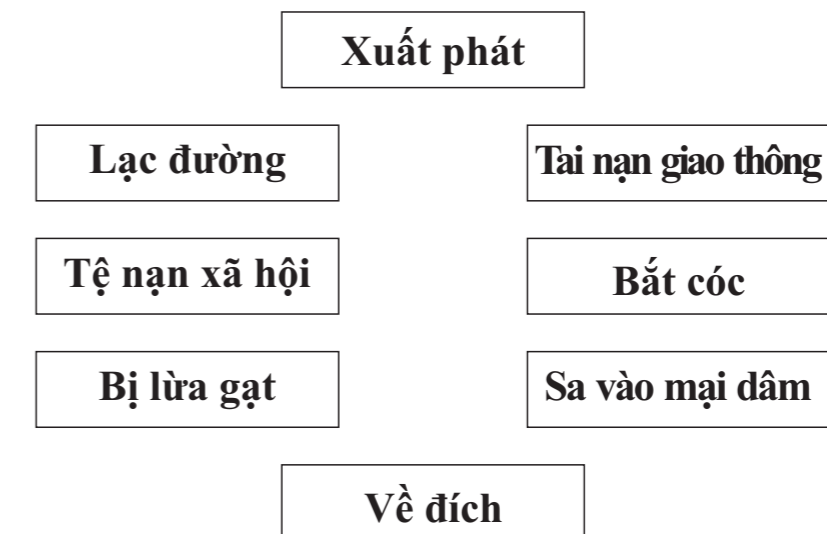
10. Đây là khó khăn phổ biến nhất mà người lao động Việt Nam thường gặp phải khi sống và làm việc ở nước ngoài (14 ô chữ).

**Mỗi ô trả lời đúng được 01 điểm
GIẢI ĐÁP Ô CHỮ**

B	Á	N	H	À	N	G	R	O	N	G			
M	A	T	Ú	Y									
Đ	Ạ	I	S	Ứ	Q	U	Á	N					
B	Ó	C	L	Ộ	T								
H	Ợ	P	Đ	Ồ	N	G	L	A	O	Đ	Ộ	N	G
N	G	O	Ạ	I	N	G	Ữ						
X	Â	M	H	Ạ	I	T	Ì	N	H	D	Ụ	C	
S	Ồ	N	G	L	À	N	H	M	Ạ	N	H		
B	Ì	N	H	D	Ư	Ở	N	G					
B	Ắ	T	Đ	Ồ	N	G	N	G	Ô	N	N	G	Ữ

*** Hoạt động 3: Tại trạm 2**

Trạm 2: Vượt chướng ngại vật: Mỗi đội sẽ cử 01 em HS là người hướng dẫn những thành viên còn lại sẽ bị bịt mắt. Người hướng dẫn có nhiệm vụ chỉ dẫn sao cho từng thành viên của đội mình từ điểm xuất phát đến điểm về đích vượt qua các chướng ngại vật mà BTC đã bố trí sẵn. Mỗi thành viên vượt qua chướng ngại vật được + 1 điểm.

*** Hoạt động 4: Tại trạm 3**

Trạm 3: Ghép hình: Mỗi đội thi sẽ nhận 01 bức tranh đã bị cắt nhỏ. Sau đó, các đội có nhiệm vụ ghép lại sao cho hoàn thành bức tranh trong thời gian quy định (03 phút) và nêu được nội dung bức tranh mà đội thi mình vừa ghép. Thang điểm 10 (04 điểm nội dung + 06 điểm ghép tranh).

*** Hoạt động 5: Tại trạm 4**

Trạm 4: Trổ tài thi hát: Mỗi đội thi cử ra một đại diện và hát 01 bài hát có nội dung về vấn đề di cư, sự khó khăn khi xa xứ kiếm sống lập nghiệp, những khổ đau gặp phải khi xa vào nạn buôn người, sự căm đố của đô thành, sự lôi cuốn bởi vật chất, đồng tiền, tệ nạn xã hội, các thực trạng xã hội, ...

*** Hoạt động 6: Tại trạm 5**

Trạm 5: Dạ hội hoá trang: Mỗi đội sẽ thiết kế một chiếc mặt nạ thể hiện nét mặt người bằng những vật liệu đã chuẩn bị sẵn của BTC. Thời gian của trò chơi này là 05 phút. Quá thời gian sẽ bị trừ điểm. 02 phút 2 điểm, 03-05 phút 3 điểm.

*** Hoạt động 7: Tại trạm 6**

Trạm 6: Nhảy lò cò: Từng thành viên trong đội sẽ nhảy lò cò theo thiết kế của BTC (ô đơn là cò, ô đôi là chệp) đi từ điểm xuất phát cho đến về đích. Từ điểm về đích từng thành viên sẽ ném miếng từ phía trước mặt trở về sau. Nếu rơi vào đường vạch, tệ nạn xã hội, bị lừa, không trang bị kiến thức thì bị trừ điểm 01 điểm/01 lần. Nếu trong lúc nhảy lò cò bị đạp trúng vạch thì bị -01 điểm/lần.

XUẤT PHÁT	
AN TOÀN	
LAO ĐỘNG CỰC NHỌC	THU NHẬP THẤP
CÔNG VIỆC ỔN ĐỊNH	
TỆ NẠN XÃ HỘI	BỊ LỪA
KHÔNG TRANG BỊ KIẾN THỨC	
BỊ XÂM HẠI TÌNH DỤC	TAI NẠN GIAO THÔNG
DI CƯ	
VỀ ĐÍCH	

*** Hoạt động 8: Tại trạm 7**

Trạm 7: Đuổi hình bắt chữ: Mỗi đội thi sẽ có 01 bức tranh. Sau khi BGK cho xem hình ảnh và trong thời gian 01 phút đội thi phải đoán nội dung mà hình ảnh đã gợi ý. Trả lời đúng 10 điểm, sai không được điểm (Nội dung bức tranh xoay quanh các vấn đề về những đau khổ, những vấn đề về nạn buôn người và một số tranh vui).

*** Hoạt động 9: Tại trạm 8**

Trạm 8: Ném bóng trúng tâm. Lần lượt từng thành viên của đội thi nhận 01 trái banh và có nhiệm vụ ném trúng tâm mà BGK đã bố trí. Nếu ném trúng được + 01 điểm/01 thành viên.

Ảnh minh họa của Phan Thanh Tú - 8A8 - THCS Mạc Đĩnh Chi

XUẤT PHÁT

Gợi ý cho người sử dụng

Trò chơi có thể tổ chức theo từng tổ trong lớp hoặc giữa các lớp với nhau. GV chú ý hướng HS đến ý nghĩa giáo dục về di cư an toàn và phòng chống buôn bán phụ nữ, trẻ em ở mỗi trò chơi.

Ảnh minh họa của Võ Thị Mỹ Linh - 7A2 - THCS Nguyễn Văn Trỗi

TỔ CHỨC CÁC BUỔI CHÀO CỜ

Tìm hiểu về DCAT và PCBBN

Trường THPT Bình Khánh, An Giang

Mục tiêu:	<p>Giúp học sinh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nhận biết được những tác hại, cũng như nguy cơ của Di cư không an toàn. - Nhận biết những tình huống, nguy cơ, cạm bẫy có thể xảy ra trong hành trình di cư của học sinh sau khi rời ghế nhà trường. - Có suy nghĩ đúng đắn hơn trước khi quyết định đi làm việc xa nhà, coi đây là một bài học để rút kinh nghiệm cho bản thân khi đi tìm việc làm.
Thời gian:	- 45 phút
Chuẩn bị:	<ul style="list-style-type: none"> - Người dẫn chương trình. - Câu hỏi và đáp án cho phần giải ô chữ. - Bảng ô chữ để trống, bút lông, phần thưởng, - Hai đội chơi A và B, mỗi đội 3 người. - Trang phục cho đội diễn kịch (Gồm 8 người).

Các bước tiến hành

* Hoạt động 1: Khởi động

Người dẫn chương trình tuyên bố lí do, giới thiệu nội dung hoạt động.

* Hoạt động 2: Trò chơi giải ô chữ

MC nêu thể lệ :

- Mỗi đội lần lượt chọn câu hỏi hàng ngang, suy nghĩ trong 10 giây và trả lời (Đúng được 10 điểm). Nếu sai thì đội còn lại được quyền trả lời, nếu vẫn sai thì quyền trả lời dành cho khán giả.

- Đội nào giải được ô chữ hàng dọc được 50 điểm.

Các câu hỏi hàng ngang :

Câu 1: Có 11 chữ cái: Một tệ nạn thường thấy trong dịp tết cần bài trừ tận gốc.

Câu 2: Có 6 chữ cái: Cảm giác nuối tiếc khi có lỗi.

Câu 3: Có 6 chữ cái: Cái bố trí sẵn để lừa cho người ta vào.

Câu 4: Có 8 chữ cái: Đưa chất lỏng, cay, nóng vào miệng và nuốt, gọi là gì ?

Câu 5: Có 6 chữ cái: Đây là từ mà bạn xấu làm mọi cách để cho nghe theo, tin theo đứng về phía họ.

Câu 6: Có 8 chữ cái: Tình huống có thể gây tai hại lớn cho con người.

Câu 7: Có 9 chữ cái : Đây là từ chỉ các tổ chức, cá nhân hoạt động trái phép nhằm dụ dỗ các cô gái vào cạm bẫy của bọn buôn người.

Câu 8: Có 5 chữ cái : Thói quen xấu xa và có tác hại lớn, phổ biến trong xã hội (MC có thể gợi ý như : Cờ bạc, rượu chè, mại dâm.....)

Câu 9: Có 8 chữ cái : Đe dọa hoặc hành hung để bắt phải nộp của cải.

Câu 10: Có 5 chữ cái: Các trò chơi ăn thua bằng tiền nói chung

Câu 11: Có 6 chữ cái: Ham thích đến mức thành thói quen, hút nhiều đến mức không thể bỏ được gọi là gì ?

Câu 12: Có 6 chữ cái: Hành động đem người đi một cách lén lút, bất ngờ, mau lẹ rồi đem giấu kín ở một nơi không cho ai biết.

Câu 13: Có 6 chữ cái: Chiếm đoạt thành quả lao động của người khác.

Câu 14: Có 6 chữ cái: Đây là tệ nạn mà người lao động nữ tìm việc hay bị dụ dỗ, lừa gạt, lôi kéo.

Câu 15: Có 10 chữ cái: Không có việc làm để sinh sống, gọi là gì ?

M	Ê	T	Í	N	D	Ị	Đ	O	A	N
			H	Ó	I	H	Ậ	N		
					C	Ạ	M	B	Ã	Y
U	Ồ	N	G	R	Ư	Ợ	U			
		L	Ô	I	K	É	O			
	N	G	U	Y	H	I	Ê	M		
		C	Ò	M	Ô	I	G	I	Ó	I
			T	Ệ	N	Ạ	N			
		T	Ồ	N	G	T	I	Ề	N	
		C	Ờ	B	Ạ	C				
N	G	H	I	Ệ	N					
			B	Ắ	T	C	Ó	C		
				B	Ó	C	L	Ộ	T	
				M	Ạ	I	D	Â	M	
	T	H	Á	T	N	G	H	I	Ệ	P

Đáp án : Ô chữ hàng dọc : **DI CƯ KHÔNG AN TOÀN.**

* Hoạt động 3 : Diễn kịch " CẠM BÃY" (Xin xem ở phần Tiểu phẩm)

Gợi ý cho người sử dụng

Tiểu phẩm biểu diễn trong giờ sinh hoạt dưới cờ để tính chất tuyên truyền sâu rộng hơn.

Nên tập luyện kĩ trước khi biểu diễn.

Có thể thêm vài tiết mục văn nghệ để tạo thêm sự sôi nổi, hào hứng cho học sinh.

Phần thưởng cho khán giả là viết, tập, ...

Ảnh minh họa của Trịnh Lương Hùng - 8C - Nghệ An

Ảnh minh họa của Trần Kim Ngân - 6A3 - THCS Nguyễn Huệ

TỔ CHỨC CÁC CÂU LẠC BỘ

Sinh hoạt CLB với chủ đề: **Tìm hiểu kiến thức về DCAT và PCBBN**

Trường THPT Tràm Chim, Đồng Tháp

Mục tiêu:	<p>Giúp học sinh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Có thông tin về tình hình buôn bán phụ nữ và trẻ em hiện nay - Có hiểu biết về thủ đoạn buôn bán phụ nữ và trẻ em và cách phòng tránh - Rèn luyện kỹ năng đối phó trước những hình nguy hiểm trên
Thời gian:	- 45 phút
Chuẩn bị:	<ul style="list-style-type: none"> - Tài liệu về DCAT và PCBBN - Thiết bị trực quan, quà - Câu hỏi tình huống

Các bước tiến hành

* Hoạt động 1: Khởi động

Tuyên bố lý do buổi sinh hoạt

Giới thiệu chương trình sinh hoạt, GV tham dự, ...

* Hoạt động 2: Thử thách cùng di cư

Thành viên CLB tham gia chơi trong thời gian 10 phút, 4 người chia thành 2 cặp buộc chân lại. Dẫn banh đi qua 6 chiếc ghế rồi về đích. Nếu cặp nào chạm vào ghế xem như bị loại, nếu đội nào về đích trước sẽ chiến thắng.

* Hoạt động 3: Trò chơi hái hoa dân chủ liên quan đến kiến thức phòng chống buôn bán phụ nữ và trẻ em (15 phút)

Thành viên CLB được chia thành 3 nhóm, 3 người lên bốc thăm câu hỏi. Trong thời gian 15 phút đội nào trả lời nhiều câu hỏi nhất sẽ chiến thắng. Nếu câu hỏi nào không trả lời được phần trả lời sẽ thuộc về khán giả.

Nội dung câu hỏi:

Câu 1: Những người lao động nữ khi di cư ra thành phố để xin việc làm sẽ gặp những khó khăn gì?

Đáp án:

- Thiếu thốn, sống tạm bợ
- Có thể bị xâm hại nhân phẩm
- Có thể bị lôi kéo vào tệ nạn xã hội
- Là miếng ngon cho những bọn buôn bán người

Câu 2: Theo bạn đối tượng trong độ tuổi nào thì gọi là trẻ em?

Đáp án: Dưới 18 tuổi

Câu 3: Theo bạn, đối tượng nào rất dễ bị kẻ xấu lường gạt, bắt cóc?

Đáp án: Phụ nữ và trẻ em

Câu 4: Theo bạn điều kiện địa bàn nào thuận lợi cho bọn buôn bán người hoạt động. Tỉnh nào đã xảy ra hiện tượng trên?

Đáp án : Miền núi, hẻo lánh. Tỉnh Bắc Giang hoặc tỉnh khác lân cận phía Tây Bắc

Câu 5: Những nguy cơ mà phụ nữ có thể gặp phải khi bị bán sang nơi khác là?

Đáp án: Bị bóc lột sức lao động , bị xâm hại tình dục, hoặc bị lừa đảo rơi vào đường dây buôn bán người, ...

Câu 6: Nêu một số hình thức, thủ đoạn trá hình của bọn buôn bán người

Đáp án:

- Du lịch, lao động tìm việc thu nhập cao
- Cho nhận con
- Hôn nhân với người nước ngoài

Câu 7: Một trong những nguyên nhân mà phụ nữ và trẻ em rất dễ bị bọn buôn bán người lợi dụng

Đáp án: Thiếu hiểu biết

Câu 8: Theo điều 119 của Bộ luật hình sự Việt Nam bổ sung sửa đổi năm 2009. Tội buôn bán người sẽ bị phạt tù thấp nhất là bao nhiêu và cao nhất là bao nhiêu ?

Đáp án: Thấp nhất: 2 - 7 năm

Cao nhất : 5 -20 năm

Phụ trách CLB: Thông báo thêm tình hình nạn buôn bán phụ nữ và trẻ em ở Việt Nam. Trong 5 năm từ năm 2004- 2009, cả nước phát hiện 1.586 vụ, 2.888 đối tượng lừa bán 4.008 phụ nữ, trẻ em (tặng 1.090 vụ , 2.117 đối tượng và 2.935 nạn nhân so với 5 năm trước). Thủ đoạn phổ biến là lợi dụng những phụ nữ và trẻ em có hoàn cảnh kinh tế khó khăn, éo le về tình cảm, ... hứa hẹn tìm việc, hứa hôn giả, đưa đi lao động ở nước ngoài , du lịch thăm thân nhân, ... buôn bán qua biên giới và mạng Internet ra nước ngoài.

* Hoạt động 4: Tiểu phẩm: CÁ TIN (15 phút)

Nhân vật chính: Nguyệt, Hoa, Lan, Liễu

Nhân vật phụ: 4 chú công an và 2 thanh niên

Người dẫn chuyện: Nhà bà Nguyệt có hai đứa con tên Hoa, Lan nghỉ học lớp 9 nhà khó khăn, muốn làm kiếm tiền giúp gia đình. Một hôm, có một người phụ nữ tên Thúy Liễu hàng xóm xa lại nhà chị Nguyệt

Thúy Liễu: chị Nguyệt ơi ! chị có nhà không ?

Nguyệt: có, có gì không chị Liễu ?

Thúy Liễu: tui nghe nói con của chị muốn đi làm thành phố để kiếm tiền giúp gia đình phải không ? tui giúp cho chị, mình là xóm giềng mà, tui có chỗ làm trên thành phố hàng tháng 2,5 triệu. Đảm bảo chị có gì tui chịu hết cho, chị yên tâm đi, nếu được mai tui kêu xe lại rước, số điện thoại của tui nè, chị suy nghĩ lại đi nhe.

Người dẫn chuyện: Tối hôm đó;

Hoa : má ơi con muốn đi làm giúp gia đình, má cho con đi đi

Lan: con cũng muốn đi nữa, con cũng muốn đi làm nữa, con thấy ba má cực khổ quá. Hai đứa con muốn đi làm để giúp đỡ cho ba má.

Nguyệt: nhưng mà ba má lo cho 2 đứa lắm. Từ trước tới giờ 2 đứa con chưa đi xa nhà lần nào. Lên thành phố không biết sau nữa, ba hơi lo quá, không biết chị Liễu có tin không nữa, công việc có phải như vậy không ? Hai con có gì chắc ba má chết quá

Hoa: má yên tâm đi con lớn rồi mà không ai gạt được con đâu

Nguyệt: Nếu 2 con đã quyết tâm vật thì ba má, không cản trở 2 đứa. Nhưng lên đó nhớ đừng nghe lời người lạ, và không đi chơi đua đòi với người khác nghe con.

Hoa, Lan: dạ

Người dẫn chuyện: Sáng hôm sau xe lại rước 2 đứa lên thành phố .Thành phố:

Liễu : hai đứa tạm thời ở đây nhe, nước sôi thổi mái hai đứa cứ tự nhiên, chị đi mua ít đồ lát chị sẽ quay lại, số điện thoại của chị nè có gì gọi nhe. Hai đứa uống nước đi, chị chuẩn bị rồi nè, chị đi nhe.

Lan: chị ơi ở đây im quá há chị, đồ đạc thổi mái quá gì cũng có

Người dẫn chuyện: Vừa nói xong hai đứa cầm 2 ly nước uống. Một lát sau:

Lan: chị ơi sao em thấy chóng mặt quá, hay là em bị nhức đầu quá do đi xe

Hoa: chị cũng vậy đứa sau đau đầu quá

Người dẫn chuyện: rồi sau đó 2 chị em Hoa, Lan ngã ngang ngửa. Khoảng 10 phút sau, bà Liễu dẫn 2 thanh niên đến thỏa thuận giá cả bán 2 cô gái đó.

Thúy Liễu: 2 đứa này 50 triệu nghe, gái quê đó đảm bảo 100% luôn.

Hai thanh niên: gì mắc quá vậy bà 20 thôi

Thúy Liễu: không được 50, không chịu thì thôi

Hai thanh niên: thôi 50 thì 50.

Người dẫn chuyện: Hai thanh niên: chuẩn bị thực hiện hành động đổi bại thì bị công an đột ngột xuất hiện

Công an: các anh đứng im, hành động của các anh bị chúng tôi phát hiện, giơ tay lên, các người đã bị bắt về tội buôn bán phụ nữ, các người theo chúng tôi về đồn. Hai cô về chung với chúng tôi để lấy lời khai luôn nghe.

Người dẫn chuyện: Một giờ sau khi lấy lời khai 2 cô gái trả tự do được đưa về nhà an toàn. Còn những người còn lại chờ ngày xét xử theo pháp luật.

Gợi ý cho người sử dụng

Tiểu phẩm sau khi các thành viên CLB đã luyện tập có thể được sử dụng trong các tiết sinh hoạt dưới cờ để tăng tính tuyên truyền.

Ảnh minh họa của Phạm Minh Trực - 8A2

Ảnh minh họa của Nguyễn Thị Diễm Hương - 6A1 - Tân Bình

CÁC BẠN LAO ĐỘNG NỮ LÀM THẾ NÀO ĐỂ PHÒNG TRÁNH BỊ XÂM HẠI TÌNH DỤC

Trường THPT Bình Khánh, An Giang

Mục tiêu:	<p>Giúp học sinh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nhận biết các tình huống nguy cơ bị xâm hại. - Biết cách phòng tránh và đối phó với tệ nạn buôn bán phụ nữ - Biết được các quy tắc an toàn cá nhân - Rèn luyện được kỹ năng, trong đó có kỹ năng ra quyết định và kiên định để đối phó với nguy cơ bị xâm hại.
Thời gian:	- 20 phút
Chuẩn bị:	<ul style="list-style-type: none"> - Thiết bị phục vụ về âm thanh (loa, micro, nhạc nền,...) - Xây dựng và đạo diễn kịch bản tình huống - Giấy roki để thảo luận nhóm - Người dẫn chương trình (nên là giáo viên, tuyên truyền viên)

Các bước tiến hành

* Hoạt động 1: Sơ lược về sự di cư, các số liệu và các công việc phụ nữ thường làm ở thành phố

GV cho học sinh xem các hình ảnh, đoạn video clip.

GV nêu câu hỏi, học sinh thảo luận và phát biểu. Câu hỏi:

1/ Hãy nhận xét, lao động nữ ở nông thôn ra thành phố chọn nghề gì?

Trả lời:

- Bán hàng rong
- Bán báo, bán vé số
- Nghề thu mua phế liệu
- Nghề phục vụ các quán ăn, nhà hàng
- Giúp việc gia đình
- Công nhân trong các khu công nghiệp

2/ Lao động nữ khi bị xâm hại, bạn phải làm gì?

Trả lời: Báo cho cơ quan có thẩm quyền.

3/ Để tránh các trường hợp rủi ro, đặc biệt là các tệ nạn xã hội, bạn nên làm gì?

Trả lời: Có lối sống lành mạnh.

4/ Các bạn nữ cần làm gì để có cuộc hôn nhân hạnh phúc với người nước ngoài?

Trả lời:

- Tìm hiểu kĩ lai lịch của người định kết hôn
- Kết hôn phải tự nguyện, có sự hiểu biết về nhau

-Hiểu ngôn ngữ với nhau

-Người chuẩn bị kết hôn phải học qua các lớp ngắn hạn về pháp luật, văn hóa, phong tục của đất nước mà mình định kết hôn.

5/ Những tình huống nào mà người lao động nữ có nguy cơ bị xâm hại?

Trả lời:

-Làm việc một mình nơi tối tăm

-Làm việc một mình với người lạ

-Nhận tiền, quà hoặc sự quan tâm đặc biệt của ông chủ mà không rõ lí do

6/ Những thủ đoạn buôn bán phụ nữ là gì?

Trả lời:

-Cho gia đình các em vay tiền để lấy cớ ép buộc

-Nhờ giới thiệu, lợi dụng sự quen biết để tạo lòng tin

-Môi giới lao động hoặc kết hôn với người nước ngoài để gạ bán

*** Hoạt động 2: Xử lý tình huống “ Ứng phó như thế nào?”**

Tình huống 1: Vào dịp hè, khi rảnh, Hằng thường lên thành phố Hồ Chí Minh để phụ giúp việc cho một gia đình người chú quen biết với ba mẹ Hằng. Hằng rất quý mến gia đình chú nhưng chú thường xuyên có những hành động va chạm vào người Hằng một cách lạ lùng làm cho Hằng cảm thấy sợ hãi. Chú nói, đây là điều bí mật, không nên nói cho người khác biết. Theo các em, Hằng nên làm gì?

Tình huống 2: Lan vừa tốt nghiệp Trung học phổ thông ra thành phố tìm việc. Cô làm việc cho một công ty nước ngoài. Một ngày kia, người chủ hẹn cô đến nhà gặp để phát lương với mục đích là để chiếm đoạt cô. Hắn còn hăm he nếu cô không nghe lời hắn, thì hắn sẽ đuổi việc cô. Em phải làm sao nếu em là Lan trong lúc này?

Qua các câu hỏi đố vui và 2 tình huống trên, người điều hành buổi sinh hoạt CLB kết luận: Bản thân các lao động nữ cảm thấy sợ hãi khi bị quấy rối hoặc bị xâm hại tình dục thì cần phải:

-Tránh những hoàn cảnh dễ bị lạm dụng

-Dừng cảm thông báo sự việc tới các tổ chức có thể giúp đỡ

Gợi ý cho người sử dụng

Tình huống đưa ra linh hoạt phù hợp với thực tế ở địa phương.

Ảnh minh họa của Lê Thị Hương - 10C9

Ảnh minh họa của Nguyễn Hoàng Kinh - 12A2 - Trầm Chim

TỔ CHỨC LỒNG GHÉP NỘI DUNG DCAT VÀ PCBBN NHÂN KỶ NIỆM CÁC NGÀY LỄ LỚN

NGÀY PHỤ NỮ QUỐC TẾ 8/3

Tìm hiểu kiến thức về DCAT và PCBBN

Trường THPT Tràm Chim - Đồng Tháp

Mục tiêu:	Giúp học sinh: - Có thông tin về tình hình buôn bán phụ nữ và trẻ em hiện nay - Có hiểu biết về thủ đoạn buôn bán phụ nữ và trẻ em và cách phòng tránh - Có kỹ năng đối phó trước những hình nguy hiểm trên
Thời gian:	- 60 phút
Chuẩn bị:	- Tài liệu về DCAT và PCBBN - Câu hỏi tình huống - Câu hỏi thảo luận

Các bước tiến hành

* Hoạt động 1: Thi tài năng sáng tác thơ ca, hò vè

Các đội sẽ đọc và nêu ý nghĩa của 1 bài thơ, bài vè hay bài hò do chính đội mình sáng tác. Nội dung của nó sẽ phản ánh 1 số bi kịch cũng như kết cục không hay của một số cô gái Việt Nam sau khi lấy chồng ngoại. Ở phần này, BGK sẽ tuyên bố điểm sau phần trình bày của 7 đội.

* Hoạt động 2: Thảo luận

- 1.Theo bạn thì vai trò của phụ nữ ngày nay có gì khác so với phụ nữ ngày xưa? Tại sao?
- 2.Theo bạn, những chiêu bài nào thường được bọn buôn người sử dụng để lừa gạt phụ nữ và trẻ em để bán ra nước ngoài?
- 3.Theo bạn, sau khi bị bắt bán ra nước ngoài thì phụ nữ và trẻ em thường bị bắt làm những công việc gì?
- 4.Bạn hãy nêu một số kết cục xấu mà nhiều cô dâu Việt Nam phải gánh chịu sau khi lấy chồng ngoại quốc mà em biết? Tại sao họ có những kết cục như vậy?
- 5.Nếu bạn bị ba mẹ bắt ép lấy chồng một người ngoại quốc mà bạn và gia đình không có thông tin gì về người ấy trong khi bạn vẫn còn đi học thì bạn sẽ thuyết phục gia đình như thế nào để ba mẹ bạn từ bỏ ý định đó?
- 6.Theo bạn một người phụ nữ khi đi làm việc xa nhà thì nên tự trang bị cho bản thân những kỹ năng sống cần thiết nào?
- 7.Theo bạn, giữa hai lựa chọn nghỉ học ngay để đi làm cho một xí nghiệp may mặc ở Bình Dương với mức lương cao 3 triệu đồng/tháng và tiếp tục học để có bằng cấp sau này thì bạn chọn lựa con đường nào? Tại sao?

Ban giám khảo nhận xét và cho điểm phần thi sáng tác thơ ca.

* Hoạt động 3: Phần thi dành cho khán giả

Sau khi nghe đọc câu hỏi trắc nghiệm, bạn nào giơ tay trước sẽ được quyền ưu tiên trả lời, nếu có đáp án đúng sẽ được nhận 1 phần quà từ Ban tổ chức.

Câu 1: Tệ nạn buôn người thường trá hình dưới các hình thức:

- a. Dịch vụ cho, nhận con nuôi với người nước ngoài
- b. Dịch vụ du lịch, lao động và việc làm hứa hẹn, mô tả viễn cảnh tìm được việc làm với thu nhập cao, nhà lầu hoặc giúp học nghề
- c. Dịch vụ hôn nhân với người nước ngoài
- d. Cả 3 hình thức trên

Câu 2: Những thủ đoạn của bọn buôn bán người là:

- a. Nhờ giới thiệu, lợi dụng sự quen biết để tạo lòng tin
- b. Giấu không cho người khác biết việc các em chuẩn bị đi xa, không thông báo thời gian và địa điểm đến.
- c. Giữ quần áo, tiền bạc, giấy tờ để các em hoàn toàn bị phụ thuộc vào chúng.
- d. Tất cả các thủ đoạn trên.

Câu 3. Hành động nào sau đây không bị pháp luật cấm đoán:

- a.Các nhà hàng, khách sạn cho thuê địa điểm, tổ chức xem mặt cô dâu
- b.Kết hôn với người nước ngoài trên cơ sở đảm bảo nguyên tắc tự nguyện, tiến bộ, hạnh phúc.
- c.Việc lợi dụng hôn nhân với người nước ngoài để buôn bán trục lợi, xúc phạm đến nhân phẩm, danh dự của người phụ nữ Việt Nam.
- d.Môi giới mại dâm tổ chức coi mặt lựa chọn phụ nữ bán ra nước ngoài làm nô lệ

Câu 4: Người lao động phải có loại giấy tờ nào khi làm thủ tục cơ sở bay:

- a.Bằng lái xe
- b.Hộ chiếu
- c.Thẻ bảo hiểm y tế
- d.Hợp đồng lao động

Câu 5: Đây là một khó khăn phổ biến nhất mà người lao động Việt Nam thường gặp phải khi sống và làm việc ở nước ngoài?

- a.Thiếu chỗ ở
- b.Công việc không phù hợp
- c.Bất đồng ngôn ngữ
- d.Tất cả ý trên

Câu 6: Các bạn nữ cần phải làm gì để có cuộc hôn nhân hạnh phúc với người nước ngoài ?

- a.Phải tìm hiểu kỹ lai lịch người mình định kết hôn
- b.Cả hai bên kết hôn phải tự nguyện kết hôn cũng như có sự hiểu biết về nhau
- c.Mỗi bên đều phải biết tiếng của bên kia
- d.Người chuẩn bị kết hôn nhất thiết phải qua một lớp học ngắn hạn về luật pháp, văn hóa, phong tục của đất nước mà người phụ nữ đến làm dâu.
- e.Cả 4 việc làm trên

Ban tổ chức nhận xét, tổng kết và phát quà.

Gợi ý cho người sử dụng

Câu hỏi thảo luận và gợi ý trả lời:

Câu hỏi thảo luận:

Theo bạn thì vai trò của phụ nữ ngày nay có gì khác so với phụ nữ ngày xưa? Tại sao?

Phụ nữ ngày xưa	Phụ nữ ngày nay
Vai trò của họ chỉ bó hẹp trong không gian của nhà ở như lau nhà, quét dọn, nấu cơm, chăm sóc chồng con Những công việc đồng áng nặng nhọc như cấy lúa, gặt lúa Hay những công việc thủ công đòi hỏi sự khéo tay như nuôi tằm, dệt vải, đan lát, may vá, thêu thùa	Ngoài việc nấu nướng, chăm sóc chồng con, phụ nữ ngày nay còn tham gia các công việc ngoài xã hội như làm các ngành nghề thuộc các lĩnh vực khác nhau: tin học, bác sĩ, kỹ sư... đến các vị trí lãnh đạo cấp cao trong bộ máy nhà nước (nước ta đã từng có một số phụ nữ giữ chức vụ phó chủ tịch như Nguyễn Thị Doan, Nguyễn Thị Bình, Trương Mỹ Hoa)

Sở dĩ có sự khác nhau này là do sự tiến bộ vượt bậc của con người làm cho xã hội ngày càng văn minh hơn. Từ đó xóa đi những định kiến khắc khe mà xã hội phong kiến đã áp đặt cho người phụ nữ như hệ tư tưởng "tam tòng tứ đức hay nhất nam viết hữu còn thập nữ viết vô...". Ngoài ra, quan niệm trọng nam khinh nữ cũng ngày càng bị đẩy lùi để tiến tới sự bình đẳng trong quan hệ giữa nam nữ.

Theo bạn, những chiêu bài nào thường được bọn buôn người sử dụng để lừa gạt phụ nữ và trẻ em để bán ra nước ngoài?

Một số chiêu bài mà bọn buôn người thường dùng như:

1. Giới thiệu việc làm nhẹ nhàng với mức lương cao.
2. Hứa hẹn mai mối cho những Việt kiều giàu có.
3. Cho các con nợ vay mượn tiền với mức lãi cao để trả nợ, đánh bạc, chơi đề để tới không còn khả năng trả rồi ép buộc cho con đi làm thuê kiếm tiền trả nợ.
4. Dùng bạo lực uy hiếp, bắt cóc rồi bán ra nước ngoài
5. Sau khi cho vào làm việc, giữ quần áo, tiền bạc, giấy tờ để các em hoàn toàn bị phụ thuộc vào chúng.

Theo bạn, sau khi bị bắt bán ra nước ngoài thì phụ nữ và trẻ em thường bị bắt làm những công việc gì?

1. Bắt làm các công việc nặng nhọc trong nhà, ngoài đồng áng hay các xí nghiệp.
2. Bắt đi làm việc để kiếm tiền đem về đưa cho chúng
3. Bắt làm gái bao trong các nhà chứa
4. Bắt chăm sóc những người thân tàn tật của trong một số gia đình có nhu cầu

Bạn hãy nêu một số kết cục xấu mà nhiều cô dâu Việt Nam phải gánh chịu sau khi lấy chồng ngoại quốc mà em biết? Tại sao họ có những kết cục như vậy?

* Kết cục của một số cô dâu VN lấy chồng ngoại quốc:

1. Lấy một người chồng không "bình thường": lớn hơn nhiều tuổi, bị bệnh tâm thần, bệnh ngoài da, ...
2. Bị hành hạ đánh đập dã man, bị bắt làm việc nhà, việc đồng áng suốt ngày, bị đối xử như người ở.
3. Có cuộc sống không hạnh phúc do bất đồng ngôn ngữ.
4. Bị nhốt trong nhà, không cho liên lạc với người ngoài, người thân, không cho về nước thăm gia đình.
5. Một số cô dâu đã bị giết dã man bởi người chồng máu lạnh của mình, hay phải chọn kết cục tự tử để tự giải thoát mình (như vụ tự tử của một vài cô dâu VN lấy chồng Hàn Quốc mà báo chí đã đăng gần đây)

* Lý do:

1. Gia đình cô dâu ham giàu bị mờ mắt bởi những lợi ích vật chất trước mắt mà gia đình chú rể ban cho, gã con nhưng chưa từng thấy mặt chú rể hay gia đình đàn trai ra sao.
2. Do sự bất đồng ngôn ngữ, văn hóa, cách sống của 2 dân tộc, từ đó tạo ra khoảng cách giữa cô dâu VN và gia đình bên chồng.
3. Do sự hạn chế về học vấn của các cô dâu VN. Đa số các cô dâu VN lấy chồng ngoại quốc xuất thân từ vùng nông thôn, họ thiếu thông tin từ các phương tiện truyền thông cảnh báo về những kết cục không tốt của nhiều cô gái VN lấy chồng ngoại quốc.

* Nếu bạn bị ba mẹ bắt ép lấy chồng một người ngoại quốc mà bạn và gia đình không có thông tin gì về người ấy trong khi bạn vẫn còn đi học thì bạn sẽ thuyết phục gia đình như thế nào để ba mẹ bạn từ bỏ ý định đó?

1. Chỉ ra một số kết cục không hay của các cô dâu Việt Nam lấy chồng ngoại quốc mà báo chí đã đăng.
2. Hứa hẹn với ba mẹ sẽ cố gắng học giỏi để có nghề nghiệp ổn định giúp đỡ gia đình sau này
3. Nhờ ông bà, người thân thuyết phục, khuyên giải
4. Nếu gia đình không đồng ý thì nhờ chính quyền địa phương can ngăn vì em còn vị thành niên chưa đủ tuổi để kết hôn.

* Theo bạn một người phụ nữ khi đi làm việc xa nhà thì nên tự trang bị cho bản thân những kỹ năng sống cần thiết nào?

1. Kỹ năng tìm việc dựa vào các phương tiện thông tin đại chúng, báo đài, các trung tâm giới thiệu việc làm
2. Kỹ năng sống tự lập: Biết tự chăm sóc bản thân
3. Kỹ năng thích nghi với cuộc sống ở môi trường mới: Chỗ ở mới, mọi người đều xa lạ, không người thân, ...
4. Kỹ năng chịu đựng những điều kiện khắc nghiệt như thiếu thốn tiền bạc, chỗ ở chật hẹp, ồn ào, ...
5. Kỹ năng tự cảnh giác trước những thủ đoạn lừa gạt của bọn buôn người

* Theo bạn, giữa hai lựa chọn nghỉ học ngay để đi làm cho một xí nghiệp may mặc ở Bình Dương với mức lương cao 3 triệu đồng/tháng và tiếp tục học để có bằng cấp sau này thì bạn chọn lựa con đường nào? Tại sao?

1. Nghỉ học đi làm: sẽ có mức lương khá cao để giúp đỡ cho gia đình nhưng công việc không bền vững và ổn định. Không có nhiều cơ hội phát triển cho tương lai của bản thân.
2. Tiếp tục học trước mắt là gánh nặng cho gia đình nhưng con đường tương lai rộng mở hơn, sẽ có nhiều lựa chọn hơn trong thế giới nghề nghiệp. Nếu học giỏi thì có thể dễ dàng thi đậu đại học cao đẳng, từ đó sẽ có cơ hội lựa chọn những việc làm mà mình yêu thích với mức lương cao, ổn định. Một người làm việc có bằng cấp trong một số công việc chỉ trong vòng 1 tháng lương có thể bằng 1 năm của công nhân lao động không bằng cấp, ...

CHUNG TAY NGĂN NGỪA VÀ PHÒNG CHỐNG BUÔN BÁN NGƯỜI

Trường THCS Tân Thành - Đồng Tháp

Mục tiêu:	<p>Giúp học sinh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giúp học sinh có hiểu biết về nạn buôn bán phụ nữ trẻ em - Biết được một số hình thức lừa gạt của bọn buôn bán người. Học sinh biết được các nguy cơ rủi ro khi buôn bán hoặc gặp bất hạnh trong hôn nhân với người nước ngoài, từ đó biết cách đối phó, biết tìm cách để vượt qua những tình huống khó khăn
Thời gian:	- 60 phút
Chuẩn bị:	<ul style="list-style-type: none"> - Khách mời: Sở Giáo Dục và Đào Tạo Tỉnh Đồng Tháp, Phòng Giáo Dục và Đào Tạo Huyện Lai Vung, các đoàn thể xã, Trường Lai Vung II, trường THCS Phong Hòa - Âm thanh tiết mục văn nghệ chia đội thi đấu.

Các bước tiến hành

* Hoạt động 1: Tuyên bố lý do, giới thiệu đại biểu

Kính thưa quý khách dự quý Thầy Cô cùng các em học sinh thân mến, thực hiện theo kế hoạch ban chỉ đạo DCAT- PCBBN của trường tổ chức hoạt động mô đun 2, nhằm giúp học sinh có hiểu biết thêm về nạn buôn bán phụ nữ trẻ em, và một số hình thức lừa gạt của bọn buôn bán người. Từ đó biết cách đối phó, biết tìm cách để vượt qua những tình huống khó khăn. Hôm nay trường THCS Tân Thành tổ chức hoạt động với chủ đề chung tay ngăn chặn phòng chống buôn bán phụ nữ trẻ em đó là lí do của buổi hoạt động hôm nay.

Giới thiệu khách dự: Đại diện Sở GD&ĐT; Phòng GD&ĐT; địa phương; các đại diện từ trường bạn.

* Hoạt động 2: Văn nghệ chào mừng, giới thiệu ban giám khảo, giới thiệu đội chơi

Bài hát : Người Thầy Năm Xưa, do em Mỹ Linh học sinh lớp 8/4 trình bày

Bài hát : Cánh én Tuổi Thơ, nhạc và lời Phạm Tuyên do em Trúc Nguyên học sinh lớp 8/2 trình bày

Giới thiệu ban giám khảo

Mời hai đội chơi lên vị trí: Đội A, Đội B

Phần tự giới thiệu: Đội A, Đội B

* Hoạt động 3: Trò chơi khởi động, Trò chơi ô chữ

Trò chơi khởi động: Xem hình đoán nghĩa

Qua bức tranh các em sẽ đoán nghĩa của bức tranh

Trò chơi ô chữ

Bắt đầu trò chơi

Nội dung ô chữ và các câu hàng ngang. Từ hàng dọc như sau

Câu hỏi ô chữ hàng ngang:

1. Đây là từ chỉ các tổ chức, cá nhân hoạt động trái phép dưới nhiều hình thức tinh vi, xảo nguyệt nhằm dụ dỗ các cô gái vào chạm bẫy của bọn buôn người. gồm có 9 chữ cái (Cò Môi Giới)

2. Các cô gái nông thôn thường có thái độ này trước lời rủ tai, rủ rê lấy chồng nước ngoài của cò môi giới. gồm có 5 chữ cái (Cả Tin)

3. Thông thường chú rể nước ngoài và cô dâu Việt Nam chênh lệch nhau rất nhiều về điều này. gồm có 7 chữ cái (Tuổi Tác)

4. Các bạn nữ cần có hiểu biết về điều này trước khi sang một đất nước khác sinh sống và làm việc. gồm có 8 chữ cái (Phong Tục)

5. Đây là biện pháp cần thực hiện thường xuyên nhằm phổ biến những kiến thức cần biết về pháp luật, đạo đức lối sống để chị em phụ nữ cũng như cộng đồng nhận thức về việc kết hôn với người nước ngoài gồm có 11 chữ cái (Tuyên Truyền)

6. Đây là điều mà những phụ nữ cần phải làm khi gặp bất hạnh trong cuộc sống ở nơi xứ người. gồm có 8 chữ cái (Chịu Đựng)

7. Các bạn gái không may mắn bị rơi vào tay bọn buôn người phải chịu điều này cả về sức lao động và tình dục. gồm có 6 chữ cái (Bóc Lột)

8. Tên gọi khác của nơi mà cô gái bị lừa gạt, bị nhốt và buộc phải bán thân nơi xứ người. gồm có 7 chữ cái (Động Quỳ)

9. Các bạn nữ phải chịu hậu quả này nếu không tỉnh táo, cảnh giác tìm hiểu kĩ trước khi đi làm việc hay lấy chồng nước ngoài. gồm có 6 chữ cái (Lừa Gạt)

10. Tên khác của cuộc gặp gỡ để chọ vợ Việt Nam của những người đàn ông nước ngoài. gồm có 6 chữ cái (Coi Mặt)

11. Cần quan tâm đến việc này nhằm đảm bảo cuộc sống của chị em, đặc biệt là đối với chị em vùng sâu, vùng xa, vùng dân tộc thiểu số và số chị em bị buôn bán hoặc do hôn nhân bất hạnh trở về quê hương làm ăn sinh sống. gồm có 13 chữ cái (Công An Việc Làm)

12. Bạn cần có trình độ này để hiểu biết người nước ngoài mà mình định kết hôn, hoặc đất nước nơi mà mình sắp đến sinh sống. gồm có 8 chữ cái (Ngoại Ngữ)

Ô chữ hàng dọc : GIÁ TRỊ CỦA TÔI

1		C	O	M	O	I	G	I	O	I									
2				C	A	T	I	N											
3		T	U	O	I	T	A	C											
4		P	H	O	N	G	T	U	C										
5	T	U	Y	E	N	T	R	U	Y	E	N								
6					C	H	I	U	Đ	U	N	G							
7					B	O	C	L	O	T									
8		Đ	Ộ	N	G	Q	U	Y											
9					L	Ù	A	G	A	T									
10		C	O	I	M	Ặ	T												
11						C	Ô	N	G	Ă	N	V	I	Ệ	C	L	À	M	
12				N	G	O	Ạ	I	N	G	Ữ								

*** Hoạt động 4: Một số tiết mục văn nghệ**

Tiết mục văn nghệ: 2 tiết mục (5 phút)

Bài hát : Đất nước mến thương nhạc và lời Vũ Hoàng, do em Tường Vy học sinh lớp 9/5 trình bài

Bài hát : Tạm Biệt nhạc và lời Hoàng Huấn , do em Nhật Trường học sinh lớp 9/5 trình bài.

*** Hoạt động 5: Câu hỏi dành cho khán giả**

Có 5 câu hỏi trắc nghiệm dành cho khán giả với nội dung về tệ nạn buôn bán phụ nữ , trẻ em trả lời đúng nhận được phần quà , trả lời bằng cách lựa chọn đáp án a,b,c,d,e sau khi đọc xong câu hỏi tôi nói hết em nào đưa tay lên trước sẽ được mời trả lời.

Câu1: Các yếu tố hợp thành của tệ nạn buôn bán phụ nữ trẻ em là:

- a/ Đưa người trẻ em đến nơi khác (ở trong nước hoặc ở nước ngoài)
- b/ Bằng thủ đoạn : lừa gạt , đe dọa , ép buộc , bắt cóc
- c/ Mục đích : kiếm lợi , bóc lột thân thể , sức lao động , lợi dụng và chiếm đoạt các em
- d/ Cả 3 yếu tố trên

Câu 2: Tệ nạn buôn bán người thường trá hình dưới các hình thức

- a/ Dịch vụ cho , nhận con nuôi với người nước ngoài
- b/ Dịch vụ du lịch , lao động và việc làm : hứa hẹn mô tả viễn cảnh tìm được việc làm với thu nhập cao , nhà nhà hoặc giúp học nghề
- c/ Dịch vụ hôn nhân với người nước ngoài
- d/ Cả 3 hình thức trên

Câu 3: Những thủ đoạn buôn bán người là

- a/ Nhờ giới thiệu , lợi dụng sự quen biết để tạo lòng tin
- b/ Cho gia đình các em vay tiền để lấy cơ ép buộc
- c/ Giấu không cho người khác biết việc các em chuẩn bị đi xa , không thông báo thời gian và địa điểm đến
- d/ Giữ quần áo , tiền bạc , giấy tờ để các em hoàn toàn phụ thuộc vào chúng
- e/ Tất cả các thủ đoạn trên

Câu 4 : Hành động nào sau đây không bị pháp luật cấm đoán :

- a/ Các nhà hàng , khách sạn cho thuê địa điểm , tổ chức xem mặt cô dâu
- b/ Kết hôn với người nước ngoài trên cơ sở đảm bảo nguyên tắc tự nguyện , tiến bộ hạnh phúc
- c/ Việc lợi dụng hôn nhân với người nước ngoài để buôn bán trục lợi , xúc phạm đến danh dự , nhân phẩm của người phụ nữ Việt Nam
- d/ Môi giới mại dâm tổ chức coi mắt , lựa chọn phụ nữ bán ra nước ngoài làm nô lệ
- e/ Các tổ chức cá nhân môi giới bất hợp pháp

Câu 5 : Các bạn nữ cần phải làm gì để có cuộc hôn nhân hạnh phúc với người nước ngoài

- a/ Phải tìm hiểu kĩ lai lịch của người mình định kết hôn
- b/ Cả hai bên kết hôn phải tự nguyện kết hôn cũng như có sự hiểu biết về nhau
- c/ Mỗi bên đều phải biết tiếng của bên kia

d/ Người chuẩn bị kết hôn nhất thiết phải qua một lớp học ngắn hạn , về luật pháp văn hóa , phong tục của đất nước mà người phụ nữ đến làm dâu

e/ Cả 4 việc làm trên

*** Hoạt động 6: Biểu diễn tiểu phẩm**

Biểu diễn tiểu phẩm: "Đừng vì tham vọng"

Câu hỏi giành cho khán giả sau khi xem tiểu phẩm:

Câu 1: Bạn có nhận xét gì về nhân vật cô Ba trong tiểu phẩm

Câu 2 : Hãy nêu những hành vi thủ đoạn của cô Ba

Câu 3 : Bạn rút ra bài học kinh nghiệm gì cho bản thân khi xem tiểu phẩm

Gợi ý cho người sử dụng

Có thể sử dụng các tiểu phẩm trong phần "Các tiểu phẩm" để sử dụng trong các hoạt động tập thể.

Ảnh minh họa của Hà Tất Phát - 9A7 - Trương Tất Mô

NGÀY THÀNH LẬP HLH PHỤ NỮ VIỆT NAM 20/10

Những người bạn gái đáng mến

THPT Lập Vò 3, Đồng Tháp

Mục tiêu:	Giúp học sinh: - Học sinh nhận thứ được nét đẹp, nét đáng mến của người bạn gái trong cuộc sống - Học sinh biết được các nguy cơ, rủi ro khi bị buôn bán hoặc gặp bất hạnh trong hôn nhân với người nước ngoài, từ đó biết đối phó với những tình huống đó. - Kỹ năng tìm kiếm sự giúp đỡ, kỹ năng ra quyết định và giải quyết vấn đề.
Thời gian:	- 90 phút
Chuẩn bị:	- Câu hỏi trắc nghiệm. - Các vật dụng trong thi tìm hiểu. - Thành lập các ban và chọn người dẫn chương trình.

Các bước tiến hành

* Hoạt động 1: Khởi động

Phần thi trình diễn thời trang học đường và ứng xử

Người dẫn chương trình công bố thể lệ cuộc thi

Phần 1: Mỗi đội cử 05 thành viên tham gia trình diễn 2 loại trang phục: áo dài và tự chọn.

Phần 2: Thi ứng xử: đại diện mỗi đội lên bốc thăm câu hỏi và trả lời ứng xử.

Câu 1: Nam và nữ có khác nhau về cách ăn mặc, ứng xử không?

Câu 2: Tại sao người ta gọi nữ là phái đẹp? Làm thế nào để giữ được nét đẹp của nữ giới trong ăn mặc, đi đứng, nói năng, trong quan hệ với thầy cô, bạn bè?

Câu 3: Em hiểu thế nào về công dung ngôn hạnh? Thời đại ngày nay quan niệm đó có phù hợp không?

Câu 4: Có người nói, bạn gái chỉ cần ăn mặc đẹp khi ra đường, còn ở nhà ăn mặc thế nào cũng được. Bạn có ý kiến gì về quan điểm đó?

Câu 5: Thời đại ngày nay, nữ sinh có cần rèn luyện tính tự tin mạnh mẽ, quyết đoán không? Tại sao?

Câu 6: Có người cho rằng: Phụ nữ là phái đẹp nên ăn mặc phải thể hiện được nét đẹp của cơ thể (ví dụ: áo ngắn, quần trễ, quần bó...). Có người lại cho rằng phụ nữ Việt nam cần phải thật kín đáo mới thể hiện được nữ tính của mình. Ý kiến của bạn như thế nào?

* Hoạt động 2: Vượt chướng ngại vật

Tìm hiểu về nạn buôn bán phụ nữ, trẻ em: Hai đội cùng nghe câu hỏi và sau đó cùng giơ đáp án một lượt.

Câu 1: Các yếu tố hợp thành của tệ nạn buôn bán người là:

- Đưa người, TE đến nơi khác (ở trong nước hoặc ngoài nước)
- Bằng thủ đoạn: lừa gạt, đe dọa, bắt cóc, ép buộc.
- Mục đích: kiếm lợi, bóc lột thân thể, sức lao động, lợi dụng và chiếm đoạt các em.
- Cả ba yếu tố trên.

Câu 2: Tệ nạn buôn bán người thường trá hình dưới các hình thức:

- Dịch vụ nhận, cho con nuôi với người nước ngoài.
- Dịch vụ du lịch, lao động và việc làm: hứa hẹn, mô tả viễn cảnh tìm được việc làm với thu nhập cao, nhà nhà hoặc giúp học nghề.
- Dịch vụ hôn nhân với người nước ngoài.
- Cả ba hình thức trên.

Câu 3: Những thủ đoạn của bọn buôn người là:

- Nhờ giới thiệu, lợi dụng sự quen biết để tạo lòng tin.
- Cho gia đình các em vay tiền để lấy cơ ép buộc.
- Giấu không cho người khác biết việc các em chuẩn bị đi xa, không thông báo thời gian và địa điểm đến.
- Giữ quần áo, tiền bạc, giấy tờ để các em hoàn toàn phụ thuộc vào chúng.
- Tất cả các thủ đoạn trên.

Câu 4: Hành động nào sau đây không bị pháp luật cấm đoán:

- Các nhà hành, khách sạn cho thuê địa điểm, tổ chức xem mặt cô dâu.
- Kết hôn với người nước ngoài trên cơ sở đảm bảo nguyên tắc tự nguyện, tiến bộ, hạnh phúc.
- Việc lợi dụng hôn nhân với người nước ngoài để buôn bán trục lợi, xúc phạm đến danh dự, nhân phẩm của người phụ nữ Việt nam.
- Môi giới, mại dâm, tổ chức coi mắt, lựa chọn phụ nữ bán ra nước ngoài làm nô lệ.
- Các tổ chức, cá nhân môi giới bất hợp pháp.

Câu 5: Các bạn nữ cần phải làm gì để có cuộc hôn nhân hạnh phúc với người nước ngoài?

- Phải tìm hiểu kỹ lai lịch của người mình định kết hôn.
- Cả hai bên kết hôn phải tự nguyện kết hôn cũng như có sự hiểu biết về nhau.
- Mỗi bên đều phải biết tiếng của bên kia.
- Người chuẩn bị kết hôn nhất thiết phải qua một lớp học ngắn hạn về pháp luật, văn hóa, phong tục của đất nước mà người phụ nữ đến làm dâu.
- Cả bốn việc làm trên.

* Hoạt động 3: Tăng tốc

Thi xử lý tình huống: Mỗi đội lần lượt cử đại diện lên bốc thăm câu hỏi tình huống và thảo luận. Sau đó, cả đội cùng xử lý tình huống.

Tình huống 1: Biết người bạn thân của mình có kết bạn qua mạng với một người khác giới. Họ đang chuẩn bị cho buổi gặp mặt ở một địa điểm khá xa. Bạn sẽ xử lý như thế nào?

Tình huống 2: Ngoài giờ học, bạn và một vài bạn thân thường rủ nhau vào các hàng quán uống nước, trò chuyện. Một hôm, có một nhóm thanh niên (có cả nam lẫn nữ) đến lần la làm quen. Sau vài lần gặp gỡ, chuyện trò, họ rủ các bạn cùng đi chơi vào ngày chủ nhật. Bạn ứng xử như thế nào với nhóm thanh niên ấy?

Tình huống 3: Hoàn cảnh gia đình bạn khó khăn, nhưng cha mẹ luôn mong muốn bạn cố gắng học tập. Có một người quen ở xóm thường khuyên bạn nên lao động đỡ đần cha mẹ và hứa sẽ giới thiệu cho bạn một chỗ làm việc tốt, tiền công lại cao hơn lao động ở nông thôn. Bạn sẽ quyết định như thế nào?

Tình huống 4: Một tốp các bạn gái đang đứng nói chuyện ở sân trường thì mấy bạn trai đi qua giả vờ đùa nhau để xô vào các bạn gái đó. Nếu là một trong số các bạn gái đó, bạn sẽ nói gì với các bạn trai?

*** Hoạt động 4: Về đích**

Thi diễn kịch câm:

Mỗi đội cử một thành viên lên bốc thăm mảnh giấy có ghi tên một nghề lao động có thể dành cho nữ. Bằng các hành động, cử chỉ thành viên đó phải diễn tả để người bạn của đội mình đoán đúng tên của người đó.

Mỗi đội có hai phút, vừa diễn tả vừa trả lời.

Một số nghề gợi ý: bán vé số, bán báo, thợ làm tóc, thợ may, đánh giày, ca sĩ, bác sĩ, giáo viên, bán hàng rong, nhặt rác, ôsin, vú nuôi...

*** Hoạt động 5: Tổng kết đánh giá**

Đánh giá kết quả thi và khen thưởng.

Tổng kết rút kinh nghiệm việc tổ chức hoạt động và định hướng tuyên truyền trong thời gian tới.

Gợi ý cho người sử dụng:

Có thể tổ chức trong ngày 20/10 hoặc ngày 08/03.

Nên xen kẽ các tiết mục văn nghệ giữa các phần thi để tạo sự sôi nổi, hào hứng cho học sinh.

Ảnh minh họa của Vũ Đình Khiêm - 6A3 - Long Hùng B

NGÀY QUỐC TẾ LAO ĐỘNG 1/5

Thi tìm hiểu về an toàn lao động

THCS Tân Hòa, Đồng Tháp

Mục tiêu:	<p>Giúp học sinh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nâng cao nhận thức về di cư an toàn lao động cho học sinh. - Góp phần giáo dục kỹ năng sống, kỹ năng ứng xử trong các hoàn cảnh khác nhau khi lao động xa nhà của học sinh.
Thời gian:	- 90 phút
Chuẩn bị:	<ul style="list-style-type: none"> - Người dẫn chương trình, câu hỏi, đáp an, người quản trò - Thành lập ban thư ký gồm 2 thành viên. - Ban giám khảo gồm 3 người. - Chọn 3 đội học sinh khối 8 tham gia, mỗi đội 4 thành viên - Các phần quà cho đội chơi và cổ động viên. - Xây dựng kịch bản và chọn học sinh có năng khiếu về kịch tập diễn tiểu phẩm. - Thiết bị sân khấu (âm thanh, đạo cụ sân khấu) - Trang phục và trang điểm cho đội diễn tiểu phẩm. - Bút, phấn, bảng.

Các bước tiến hành

*** Hoạt động 1: Khởi động**

Tuyên bố lý do: Các bạn thân mến, giáo dục di cư an toàn là một vấn đề cần quan tâm không chỉ ở nhà trường mà cả gia đình và xã hội. Hàng năm số lượng học sinh bỏ học hoặc học xong trung học cơ sở và phổ thông đi kiếm việc làm ở thành phố chiếm tỉ lệ lớn. Vấn đề lạm dụng sức lao động, lạm dụng tình dục hay buôn bán phụ nữ trẻ em thông qua môi giới hôn nhân bất hợp pháp cũng đang trở thành tệ nạn hiện nay.

Giới thiệu đại biểu và thành phần khách dự.

Giới thiệu các đội thi gồm 3 lớp 8.

Giới thiệu nội dung hoạt động: gồm có 4 bước

Bước 1 : Khởi động

Bước 2 : Tổ chức thi (thi giới thiệu, trả lời câu hỏi, giải ô chữ, và phần thi dành cho khán giả)

Bước 3 : Diễn tiểu phẩm

Bước 4 : tổng kết và trao giải thưởng

+ Dẫn chương trình giới thiệu tiết mục văn nghệ.

*** Hoạt động 2: Tổ chức cuộc thi**

Phần 1 Giới thiệu, chào hỏi (10 điểm nếu đội nào có tín sáng tạo trong giới thiệu sẽ được cộng thêm 5 điểm)

Các đội thi phải giới thiệu về đội mình và gửi lời chào đến khán giả trong thời gian 2 phút (ưu tiên có tính sáng tạo như sử dụng thơ ca, vè,... khi giới thiệu).

Phần 2: Trả lời câu hỏi:

Có tổng cộng 8 câu hỏi (mỗi câu trả lời đúng 10 điểm)

Mỗi đội sẽ được bốc câu hỏi để trả lời 3 lần xen kẽ nhau. Nếu trong đội trả lời thiếu hoặc trả lời không được thì đội khác có thể trả lời bổ sung và DCT mời ban giám khảo cho điểm.

DCT mời lần lượt từng đội lên bốc thăm câu hỏi trả lời.

Câu 1: Giấy phép hoạt động xuất khẩu lao động được ai cấp?

Đáp án: Bộ trưởng bộ lao động thương binh và xã hội cấp.

Câu 2 : " Cò" là gì?

Đáp án : "Cò " là cá nhân tổ chức trung gian không có khả năng xuất khẩu lao động, dặt mồi, lừa gạt tiền người dân.

Câu 3 : thế nào để bạn tránh bị "cò" và "công ty ma" lừa đảo ?

Đáp án: Đề nghị tổ chức tuyển lao động xuất khẩu cho xem giấy tờ XKLD hoặc đăng ký hợp đồng lao động do Bộ trưởng bộ lao động thương binh và xã hội cấp. Hoặc giấy giới thiệu của Sở lao động thương binh xã hội.

Yêu cầu cá nhân trực tiếp tuyển dụng lao động, xuất trình giấy tờ hợp pháp do tổ chức tuyển dụng giới thiệu, địa chỉ làm việc, chứng minh thư.

Bạn có thể liên hệ trực tiếp với chính quyền địa phương.

Câu 4 : Một người mới tốt nghiệp và muốn có đồng lương do mình tạo ra thì sao?

Đáp án: Xin việc.

Câu 5 : Đây là mong muốn của những người lao động trước khi đi lao động nước ngoài.

Đáp án: Học ngoại ngữ.

Câu 6: Đây là điều kiện cơ bản của người lao động có thể đảm bảo đáp ứng được cường độ lao động của công việc.

Đáp án: Tiêu chuẩn sức khỏe.

Câu 7: Các yếu tố hợp thành của tuệ nạn buôn bán phụ nữ trẻ em là:

- a.Đưa người /trẻ em đến nơi khác (Ở trong nước hoặc ở ngoài nước)
- b.Bằng thủ đoạn: Lừa gạt đe dọa, ép buộc, bắt cóc.
- c.Mục đích: Kiếm lợi, bóc lột thân thể, sức lao động, lợi dụng và chiếm đoạt các em.
- d.Cả 3 yếu tố trên.

Câu 8 : Các bạn nữ cần phải làm gì để có cuộc hôn nhân hạnh phúc với người nước ngoài.

- a.Phải tìm hiểu kĩ lai lịch của người mình định kết hôn.
- b.Cả hai bên kết hôn phải tự nguyện kết hôn cùng như có sự hiểu biết về hôn nhân.
- c.Mỗi bên phải biết tiếng của bên kia.
- d.Người chuẩn bị kết hôn phải qua một lớp học ngắn hạn về luật pháp, văn hóa, phong tục của đất nước mà người phụ nữ đến làm dâu.
- e.Cả 4 việc làm trên.

Phần 3 : Giải ô chữ

Mỗi đội có quyền tự chọn bất kỳ ô hàng ngang nào. Sau đó dẫn chương trình gợi ý, sau đó trong đội thảo luận 1 phút rồi đưa ra đáp án. Nếu gợi ý đầu tiên trả lời không được thì DCT gợi ý tiếp bằng cách cho biết một chữ cái trong ô chữ đó và mỗi một lần gợi ý như thế câu hỏi bớt 2 điểm.

Câu hỏi ô chữ hàng ngang : trả lời đúng một hàng ngang sẽ được 20 điểm và một ô chữ chìa khóa hàng dọc.

Câu 1: Đây là nơi mà người lao động nên thường xuyên liên lạc khi xuất khẩu lao động (gia đình)

Câu 2: Đây là tên gọi của người làm việc trong các xí nghiệp phân xưởng (công nhân)

Câu 3: Phương tiện nhanh nhất để liên lạc (điện thoại)

Câu 4: Đây là từ chỉ hiểu biết do học tập mà có (học vấn)

Câu 5: khi vào cơ quan công sở người đầu tiên bạn gặp là ai (bảo vệ)

Câu 6: Đây là điều kiện bạn cần tuân thủ khi làm việc (nội quy)

Câu 7: Muốn tránh những rủi ro không đáng có đặc biệt là những tuệ nạn xã hội bạn nên làm gì (sống lành mạnh)

Câu 8: Đây là vấn đề được xã hội quan tâm và đàn riêng cho thanh niên (việc làm)

Câu 9: Đây là việc phải thực hiện trước khi người lao động đi xin việc (học nghề)

Câu 10: Đây là nghề phổ biến của trẻ em lang thang trên thành phố (Đánh giầy)

Câu 11: Đây là điều kiện cơ bản để người lao động có thể bảo đảm cường độ lao động của việc làm (sức khỏe)

Câu 12: Một người mới tốt nghiệp và muốn có đồng lương do mình tạo ra phải làm gì (xin việc)

Câu 13 : Người có quyền cao nhất trong nhà máy xí nghiệp là ai (giám đốc)

1				G	I	A	Đ	I	N	H			
2		C	O	N	G	N	H	A	N				
3		Đ	I	E	N	T	H	O	A	I			
4					H	O	C	V	A	N			
5					B	A	O	V	E				
6						N	O	I	Q	U	Y		
7		S	O	N	G	L	A	N	H	M	A	N	H
8	V	I	E	C	L	A	M						
9					H	O	C	N	G	H	E		
10						Đ	A	N	H	G	I	A	Y
11	S	U	C	K	H	O	E						
12				X	I	N	V	I	E	C			
13						G	I	A	M	Đ	O	C	

* Hoạt động 3: Biểu diễn tiểu phẩm

Tiểu phẩm "Mẹ mình" xin xem trong phần "Các tiểu phẩm"

Gợi ý cho người sử dụng

Xây dựng câu hỏi dựa vào các tài liệu tập huấn, luật lao động, luật bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em Việt Nam.

Đưa ra các tình huống có thể xảy ra trong thực tế.

Có thể xếp lại các phần thi cho phù hợp.

Xen lẫn các chương trình các tiết mục văn nghệ.

Ảnh minh họa Võ Thị Hồng Mai - 11CB3 - Lap Vo

CÁC TIỂU PHẨM

TIẾNG CHẶC LƯỚI (Trường THPT Bình Khánh - An Giang)

Lời dẫn:

Thào mồ côi mẹ, cha không có nghề nghiệp ổn định do đó cuộc sống gia đình luôn túng quẫn. Từ ngày mẹ Thào mất đến giờ cha Thào luôn đắm chìm trong men rượu, bỏ mặc con cái, bỏ bê công việc do đó gia đình ngày càng túng quẫn.

Cảnh 1:

Một ngày như mọi ngày cha Thào và một số bạn nhậu tại nhà Thào.

Cha Thào: (Giọng say xỉn): Thào! con gái của cha con sang nhà bà Bảy mua cho cha thêm vài xi để cha và các chiến hữu tiếp tục lai rai.

Thào: (Đang chuẩn bị đội mâm bánh cam đi bán): Nhậu, nhậu, suốt ngày cha chỉ biết nhậu thôi sao? Nhà nghèo chác rừ nhậu hoài không lo làm ăn thì sống sao nổi!

Cha Thào: (Loạng choạng đứng dậy chỉ vào mặt Thào giọng lè nhè): Mày dám lên giọng dạy đời tao à! Tao biểu mày đi mua rượu thì mua, hay muốn ăn đòn hả?

Thào: (Thào lùi lại, mâm bánh cam đổ ụp xuống nền nhà, giọng run run): Cha đã không lo cho con thì đừng làm khổ con nữa.

Cha Thào: (nét mặt đanh lại, chém mạnh tay xuống mặt bàn, hất mặt về phía Thào và gằn giọng): Hay cho con gái của tao, mày là con tao hay là "má" tao vậy? Đi mua rượu chưa!

Thào: (Vừa nhặt bánh cam vừa cầu nhàu): Con không mua gì hết! muốn uống tự mua mà uống.

Cha Thào: (Đứng bật dậy, lao về phía Thào với một cú tát trời giáng): "Bốp", mày nói cái gì? Tao đánh mày chết.

Bạn nhậu của cha Thào: (Đứng dậy lôi cha Thào ngồi xuống vài với lời nói khích bác): Ổi giời! Bọn tôi con với chả cái, nó có xem mày ra 100 gram n...ào! Mày nuôi nó lớn bằng từng này, nó báo hiệu mày hay th...ật! Kiểm việc làm cho nó xong n...ợ!

Cha Thào: (vẻ mặt giàu giàu): Mày hay thật, nhà nghèo, không nghề nghiệp làm được gì?

Bạn nhậu của cha Thào: (nhìn quanh, làm ra vẻ bí mật): Mày khỏi lo, để tao lo nếu mày muốn!

Cha Thào: (Được lời như cời tấm lòng, tự tay giót đầy ly rượu cho mình và đưa lên cao): Nào các chiến hữu, 100% dzô ... ô .. !

Cảnh 2:

Cha Thào: (Vẻ mặt tươi tỉnh khi nhìn thầy Thào vừa đi bán bánh cam về tới sân): Thào! Con vào đây cha có chuyện cần bàn.

Thào: (Từ ngoài bước vào trên đầu vẫn đang đội mâm bánh cam chưa bán hết): Dạ!

Cha Thào: (Vui vẻ, đỡ mâm bánh cam và chỉ tay xuống chiếc ghế đối diện): Con ngồi xuống, con biết rồi đó nhà ta từ khi mẹ con mất đến nay,

cha cảnh gà trống nuôi con khôn lớn. Hôm rồi cha có bàn với chú "Ba hũ chìm", chú ba có nhận lời và đã nhờ cậy bà "Tám chài" xóm dưới xin cho con được phụ bán quán gì đó ở trên thành phố.

Thào: (Vẻ mặt sợ hãi khi nghe đến bà "Tám chài" xóm dưới): Cha không thương con sao mà cha để con đi làm tít trên thành phố, ở nhà con vẫn đi bán bánh cam phụ tiếp cha mà.

Cha Thảo: (Xuống giọng nhẹ nhàng): Cha thương con mới làm việc đó, cha chỉ muốn con có được cuộc sống tốt hơn với lại cha đã nhận từ bà "Tám chài" tiền ứng trước 3 tháng lương đầu của con rồi, không thể thay đổi được. Con phải hiểu và thương cha mới đúng chứ.

Thảo: (Nét sợ hãi hiện rõ, giọng run run): Cha ơi! Cha đừng cho con theo bà "Tám chài" lên thành phố, con sợ lắm.

Thảo: (Nét sợ hãi hiện rõ, giọng run run): Cha ơi! Cha đừng cho con theo bà "Tám chài" lên thành phố, con sợ lắm.

Cha Thảo: (Giọng thiếu nã): Con phải thương cha, cha đã xài hết số tiền bà "Tám chài" đưa tuần rồi. Con không nghe cha, cha lấy đâu ra tiền trả cho bà ta, cha chết quách cho rồi! (Nói xong cha Thảo làm cử chỉ đập mạnh đầu xuống bàn và la lớn: Trời ơi con với chả cái, nuôi nó lớn bằng từng này nó trả hiếu cho cha nó vậy đó hả tr..ời!)

Lời dẫn

Trước hoàn cảnh đó, Thảo không thốt lên lời, với Thảo ngoài người mẹ quá cố thì cha chính là điểm tựa, tình thương duy nhất Thảo có được. Thảo nhắm mắt nghĩ về những ngày ấu thơ bên vòng tay dịu dàng của mẹ và cô mơ hồ tưởng tượng về cuộc sống của mình sau này. Một tiếng "chặc" nghẹn đắng nơi cổ họng Thảo.

Tiếng chặc lưỡi nghẹn đắng nơi cổ họng Thảo được xem như 1 dấu chấm trong cuộc đời cô. Một dấu chấm có thể bắt đầu cho một bước ngoặt tươi sáng hơn? Với Thảo 1 thiếu nữ nông thôn chưa đầy 16 tuổi, sự hiểu biết về xã hội, con người, ... chưa nhiều mà phải bước những bước non nớt trong cuộc hành trình tìm kiếm sinh nhai nơi đất khách quê người thì chắc chắn rằng đằng sau dấu chấm tiếng chặc lưỡi kia là rất nhiều những khó khăn, cạm bẫy cô phải trải qua. Cuộc sống, sức khỏe, tương lai, ... của nhân vật Thảo trong tiểu phẩm trên sẽ ra sao, chắc hẳn trong mỗi chúng ta ai cũng sẽ có những suy nghĩ riêng cho bản thân mình.

Ảnh minh họa của Trần Thị Tường Vi - 6A4 - Khánh Hòa

PHÚT GIẤY NÔNG NỞI (THPT Tiến Bộ - An Giang)

Cảnh 1:

Mẹ Mai: (Nhìn kết quả HKI của Mai tỏ vẻ giận giữ) Trời ơi con nhỏ này nó học hành? Mai, Mai đâu ra biểu coi.

Mai: Bà kêu cái gì?

Mẹ Mai: Một tiếng dạ mà nói cũng không được nữa hả?

Mai: Người ta ra rồi nè, có gì thì nói đi.

Mẹ Mai: Mà nói chuyện với ai mà nói cái giọng chống ngang như vậy hả?

Mai: Kêu ra rồi mà không nói mà cứ cào nhào mệt quá!

Mẹ Mai: Sao mà nói chuyện với mẹ mất dạy quá vậy Mai (Mai bỏ đi vô) rồi mà đi đâu, ngồi xuống đây tao nói chuyện.

Mai: có gì thì nói nhanh, chứ gặp mặt chứ rửa căng nhằng hoài bút rút muốn chết.

Mẹ Mai: mà ngồi xuống, mà nhìn xem là cái gì (chỉ vào phiếu liên lạc)

Mai: phiếu liên lạc

Mẹ Mai: mà cũng biết đây là phiếu liên lạc sao, trong đây nó ghi cái gì hả? Là kết quả học tập, kết quả học tập của mà đó coi đi.

Mai: cần gì phải coi, tôi học, tôi biết mà.

Mẹ Mai: mà còn nói được như vậy nữa hả? Càng ngày tao càng thấy mà ngỗ nghịch khó ăn khó dạy, càng học thì càng tệ tại sao vậy?

Mai: má chỉ biết hỏi tại sao, tại sao, sao mà không đi tìm nguyên nhân đi.

Mẹ Mai: thôi má không tranh cãi với con nữa, bây giờ má muốn nghe ý của con. Con hãy nói cho má biết lý do tại sao con học kém, má muốn nghe suy nghĩ của con.

Mai: tôi muốn thôi học.

Mẹ Mai: Mai con vừa nói gì? Tại sao muốn thôi học?

Mai: vậy chứ học để làm gì? Con của bác hai, chị Lan, chị Cúc có học hành gì đâu mà vẫn có tiền sài, có điện thoại di động, có xe đời mới để chạy, còn má, má có cho tôi được như vậy không. Bạn bè tôi đưa nào cũng có đủ mọi thứ đi chơi với tụi nó tôi thấy mình thua kém quá, tôi muốn có những thứ đó má có lo cho tôi nổi không? Tôi thấy ngán ngẩm và chán nản lắm rồi.

Mẹ Mai: Mai à chẳng phải mà mẹ không biết điều đó nhưng tuổi của con là tuổi ăn tuổi học, chứ không phải là tuổi ăn chơi lêu lổng đua đòi lãng phí như vậy. Má có đủ sức lo cho con nhưng có điều...

Mai: có điều má không thương con nên má không thể cho con chứ gì. Thôi được nếu má không lo cho tôi được thì tôi sẽ tự lo.

Mẹ Mai: con định sẽ làm gì?

Mai: tôi sẽ không học nữa, ngày mai tôi sẽ lên thành phố kiếm việc làm (rồi xong Mai bỏ đi vào trong).

Mẹ Mai: Mai, Mai trời ơi con với cái!

Cảnh 2:

Mai (vừa bước xuống xe còn ngỡ ngàng thì bị giật má túi xách, mất hết giấy tờ tiền bạc, vừa lo lắng vừa kinh sợ, đi lang thang gặp bọn du côn dí vào tường.

Thắng: cô em ở dưới quê mới lên hả?

Cường: nhìn cái vẻ e sợ khúm núm như vậy là đủ biết rồi, Cô em xinh quá! (cả bọn cười phá lên)

Đức: đúng là xinh thiệt, từ khi lặn lội đến bây giờ tao chưa thấy con bé nào đẹp như thế này. Đẹp quá! Nó đẹp như vậy thì bỏ uống lăm, hay mình đem nó đi bán đi.

Cường: (gõ lên đầu Đức rồi ngấm) đồ ngu sao mà vội vậy.

Thắng: chẳng lẽ mà tính...

Cường: đúng mà hiểu ý tao. Trước khi bán nó mình phải thử trước chứ.

Đức, Thắng: (cùng la lên và cười to) Đúng là ý hay...ha...ha... (cả bọn cùng xông vào dắt Mai đi).

Mai: (phản ứng) tụi bây buôn tao ra, buôn ra (giãy giụa)-(cả bọn cố gấn kèm chế dắt Mai đi).

Hồng: ê tụi bây làm gì vậy À thì ra là giờ thối con đồ ỨC HIẾP con gái nhà lành phải không.

Đức: ê con nhỏ kia mà là ai mà dám ngăn cản bọn tao hả?

Hồng: bọn tụi bây không biết tao là ai à nếu khôn hồn thì thả cô gái đó ra.

Thắng: nếu có bản lĩnh thì đến mà giải cứu. (Hồng đánh ba đứa con đồ chạy tán loạn)

Mai: em cảm ơn chị nếu không có chị thì em đã không còn nữa rồi!

Hồng: thôi em khỏi cảm ơn chị, em dưới quê lên đây kiếm việc làm phải không

Mai: dạ phải.

Hồng: được rồi theo chị, chị giới thiệu cho làm.

Mai: làm việc gì hả chị?

Hồng: cứ đi theo thì biết (Hồng dắt Mai lại ổ mại dâm trá hình là quán cà phê để bán Mai).

Cảnh 3:

Hồng: em đứng ngoài đây chờ chị, Má Tám, tôi dắt cho bà một nhân viên mới nè. Dân quê mới lên thành phố kiếm việc làm má coi có công việc thích hợp sắp cho em nó làm.

Má Tám: rồi giá cả như thế nào?

Hồng: má con với nhau không con đâu có tính mắt với má.

Má Tám: bao nhiêu?

Hồng: 40 triệu

Má Tám: mà có thiệt là hàng hiệu không vậy?

Hồng: thì má cứ sử dụng đi nếu không xịn con bồi thường gấp đôi.

Má Tám: thôi tao tin mà, ngồi đây đợi má (má tám vào trong lấy tiền ra đem đưa cho Hồng), nè đếm lại đi.

Hồng: khỏi đếm. Thôi má ngồi đây đợi con dắt vô cho má xem mặt. (ra dắt Mai vô). Nè Mai chào Má Tám đi em từ nay em sẽ làm việc với Má Tám.

Mai: chào má

Má Tám: ờ con vô trong cất đồ đạc tắm rửa, thay quần áo rồi ra chạy bàn đi.

Mai: dạ (đi vào trong)

Hồng: vậy là xong nghe má, có mối nào mới sẽ dẫn lại cho má. Giờ con đi chia cho ba thằng quĩ kia nó đang sốt ruột đợi con. Thôi con đi nghe má.

Cảnh 4:

Thắng: Xong chưa chị hai.

Hồng: Xong rồi tụi bây hôm trước bị tao đánh không sao chứ?

Đức: không sao chỉ cần có tiền đắp vô là khỏi ngay đó mà.

Cường: được bao nhiêu vậy chị hai chia nhanh lên em sắp đến ả rồi (ngáp dài một cái)

Hồng: được rồi tụi bây đừng có gặp mỗi đứa được 10 triệu.

Thắng: sao ít vậy chị hai.

Hồng: chứ đòi bao nhiêu nữa, con nhỏ đó để sử dụng được thì phải tốn tiền chăm sóc nên bao nhiêu là đủ để mình cần giữ mỗi làm ăn lâu dài với má tám chứ.

Đức: đúng là chị hai, chị hai tính toán thật là chu đáo.

Hồng: thôi được rồi chia tiền xong nhanh rút đi còn kiếm mỗi khác nữa.

Thắng: thôi đi tụi bây.

Cảnh 5:

Mai: Má ơi con đã làm được hơn một tháng rồi xin má cho con tiền lương.

Má Tám: Tiền lương gì?

Mai: Dạ tiền con làm.

Má Tám: Bộ mà tưởng tao muốn mà hay sao mà đòi tiền lương. Con Hồng nó bán mà cho tao thì tiền đầu mà tao trả lương cho mà. Thôi được rồi, bây giờ con muốn có tiền chứ gì, cũng được, nếu vậy thì khi có khách họ cần thì con tiếp, thì tiền khách bỏ mặc sức mà con sai.

Mai: Má nói vậy là bắt con...

Má Tám: đúng rồi con thấy không, con Hương, con Khánh sử dĩ nó trông như bà hoàng là do nó khôn khéo biết chiêu khách, khách bỏ tiền sai không hết.

Mai: Trời ơi, thì ra đây là ổ mại dâm trá hình.

Má Tám: Con khôn nạn (tắt vào mặt Mai) bộ mà tính la toán lên để công an tóm cổ tao hả vậy?

Mai: Tôi sẽ tố cáo bà với công an (vừa nói vừa vụt chạy, trong khi đó má Tám ra hiệu cho mấy đứa giữ mại dâm lại)

Má Tám: Ra áp Mai vô trói hai tay hai chân lại bỏ trong phòng tối.

Cảnh 6:

Mai (cảm thấy hối hận khóc lóc than thở) MÁ ơi con đã sai rồi. Con nhớ má quá má ơi (trong lúc Mai đang than thở thì công an ập đến?)

Công an 1: Chúng tôi nghi ngờ quán của bà có hoạt động mại dâm, xin cảm phiền cho chúng tôi khám xét.

Má Tám: ơ...ơ...các anh...(hai người công an còn lại vào khám xét).

Công an 2: Báo cáo, đúng như dự đoán quán này có chứng cứ hoạt động mại dâm.

Công an 3: Chúng tôi khám xét, thấy có cô gái này đang bị nhốt.

Công an 1: Các anh lập biên bản và giải tất cả về đồn.

Cảnh 7:

Mai: (thân tàn ma dại trở về nhà) má,...

Mẹ Mai: Mai...con (hai mẹ con ôm nhau).

Mai: Má ơi con sai rồi má tha lỗi cho con.

Mẹ Mai: Con trở về là má mừng rồi! con!

Mai: Má (ôm nhau).

Ảnh minh họa của Thanh Tuyền - 10 A1

CẠM BÃY

THPT Bình Khánh An Giang

MC giới thiệu: Các nhân vật gồm : Lan, Trúc, Tâm, mẹ Lan, ba Lan, chị 8, Long và người khách.

MC: * Cảnh 1 : (TRÊN ĐƯỜNG XEM KẾT QUẢ THI TỐT NGHIỆP 12 VỀ ...)

Lan, Trúc, Tâm cùng bàn tán với nhau về việc của mỗi người sau khi thi đậu tốt nghiệp.

Trúc: (Tính tình thẳng thắn, bộp chộp) Whu ... ! Đậu rồi ! Đậu rồi mà ới (nhay tưng tưng, nựng mặt Lan và Tâm) yes.....!

Tâm: (cầm chai nước vừa uống xong gõ vào đầu Trúc) bộ mày đậu tốt nghiệp rồi, mừng quá trốn dút luôn dây thần kinh nhức rồi hả mậy ? Nhìn xem có biết bao nhiêu con mắt đang nhìn mậy kìa (Tâm chỉ tay xuống khán giả).

Trúc: (Nhìn theo tay Tâm chỉ rồi uốn éo, e then, cười- giọng cười vô duyên).

Tâm: (nhìn Trúc uốn éo tỏ vẻ mặt sợ...) .. ê mậy đừng cần tao nha !

Trúc: cái gì (giọng chanh chua), người ta đang ngưỡng chứ bộ (Giọng dịu nhẹ lại). Vậy mà nói tao khủng hà (quát to lên) ừm ! khủng nè ! tao cần cho chạy nọc khủng với tao luôn nè !

Trúc rượt Tâm chạy thì thấy Lan đang ngồi 1 góc với vẻ mặt u sầu, lo lắng. Cả 2 dừng cuộc vui lại và đến bên Lan hỏi chuyện.

Tâm: Lan này ! Làm gì mà buồn vậy, đậu tụi mình phải vui chứ !

Trúc: Chắc nó mừng quá rồi khủng giống tao đó mậy ới ! Tao thì nhảy cơn cơn, còn nó thì ngồi mừng muốn khóc. Àh nè ! mậy coi chừng nó quay qua cắn mậy áh ! nọc của nó thuộc loại hiếm đó ! như tao cắn thì vài giờ sau mới chết nên còn kịp mà chạy nữa, còn nó mà phập mậy 1 phát là lăn đùng ra, miệng sùi bọt mép rồi chết, bác sĩ đành bó tay (vừa nói vừa diễn tả hành động).

Tâm: Con nhỏ này nói khủng vừa vừa thui !

Trúc: tao chỉ muốn chọc cho nó cười thui chứ có ý gì đâu (Trúc lại gần Lan). Lan này ! sao buồn hoài vậy bà ? có gì thì nói ra đi, tụi mình chơi thân với nhau lâu rồi, thấy mậy vậy tụi tao buồn lắm.

Lan: Tao không sao hết ! tụi mậy đừng lo, tại tao đang nghĩ : không biết phải đi làm việc gì nữa nè !

Tâm: ủa ! bộ mậy không tiếp tục thi đại học sao mà tính đến chuyện đi làm ?

Lan: nhà tao thì tụi bây đều biết hết rồi đó : mẹ thì đi làm thuê, làm mướn, nay chỗ này, một chỗ kia, việc làm có lúc có, có lúc không. Năm nay 12 nên tao chẳng giúp được gì cho gia đình ngoài làm vài việc nhỏ trong nhà lúc rảnh rỗi, đứa em thì quá nhỏ để phụ tiếp gia đình. Còn ba tao thì thất nghiệp lâu nay, chẳng giúp được gì mà còn sinh ra bệnh bại liệt, rượu chè, đánh đập vợ con. Cả nhà tao chỉ trông chờ vào mẹ thui, mà sức bà ngày một yếu dần vì tuổi đã cao..... (ôm mặt, lắc đầu và cúi mặt xuống)

Trúc: lại là ông cha mậy nữa ! tao mà như mậy thì tao bỏ nhà đi lên thành phố lâu rồi ! ở trên đó tao nghe mấy đứa nói rất nhiều công việc cho làm, tiền lại nhiều nữa. lên đó ở cho sướng !

Tâm: (lấy tay nhá nhá như muốn đánh vào miệng Trúc) mậy nín, nín ! nói bậy không hà ! hết chuyện xúi rồi hà. Mậy biết ở đó phức tạp lắm không, không khéo lại bị lừa là chết chứ ở đó mà sướng !

Trúc: Ừ thì tao nghe người ta nói sao thì tao kể lại vậy ! mà mậy thấy mấy đứa con gái ở quê mình không, đứa nào cũng lên thành phố kiếm sống rồi cũng làm giàu đó ! nói đâu xa, con Bon con của bà 4 Bòn đó, nó lên thành phố làm có 1 năm mà chuyển rồi nó về thăm mẹ mà vàng đeo đỏ tay hết, rồi xây nhà, mua sắm tùm lum đồ đạc cho mẹ nó hết đó . Hồi đó, nhà nó cũng thuộc dạng nghèo đứng trong " Top ten" ở làng mình mà giờ mậy thấy không ?

Tâm: Thui chuyện đó thì không ai biết nó lên đó làm gì hết ! mậy thấy có gì mà làm giàu mau vậy không, phải có gì chứ !

Tâm: (lại gần Lan) Mà Lan nè ! bộ hết cách rồi hả ? phải bỏ học giữa chừng vậy hả ?

Lan: (cứ gục đầu)

Trúc: mậy đừng hỏi nó nữa ! khóc giờ nè.

Lan: Thui tao về...(Lan đứng dậy đi chậm về)

Trúc: (thờ ra ...) đúng là đời mà ! Người ta học giỏi thì không được đi học, còn những người học dở mà ngu như tao với mày thì bị bắt học hoài

Tâm: Ê ! chỉ có mày thui nghe

(cả 2 cùng tranh cãi và rượt nhau....về)

Cảnh 2 : TẠI NHÀ LAN

Lan: (Thấy mẹ đang lom khom trong bếp dọn cơm liền bước vào)....mẹ ! để con tiếp cho.

Mẹ Lan: Àh ! Rồi hôm nay có kết quả thi chưa con ? (Về mặt điềm đạm)

Lan: Dạ có rồi ! Con thi đậu loại giỏi mẹ ạ !

Mẹ Lan: Vậy tốt rồi ! (Về mặt vui mừng) , rồi chừng nào thi đại học vậy con ?

Lan: Con không có đăng kí thi mẹ ạ !

Mẹ Lan: Sao lại không đăng kí ! Bộ con không muốn học nữa sao ?

Lan: (ôm vai mẹ) dạ con muốn lắm chứ ! Nhưng thấy mẹ phải vất vả làm lụng nuôi con ăn học, con thấy xót xa lắm mẹ à ! Mẹ thì làm được chẳng bao nhiêu mà vừa phải lo cho gia đình rồi còn phải lo cho con, sức đâu mẹ lo cho nổi.

Mẹ Lan: Con yên tâm đi ! Mẹ còn lo được mà ! Mẹ còn khỏe lắm nè con thấy không (đứng thẳng lưng lên cho Lan xem thì chợt bị đau cột sống lưng, nhăn mặt ngồi xuống).

Lan: (hốt hoảng- ôm mẹ xoa xoa lưng và nức nở) .. thôi con đã quyết rồi. Con sẽ không học nữa, con sẽ đi làm phụ mẹ.

Mẹ Lan: Mẹ biết con lo cho mẹ, nhưng giờ con mà không học thì con không làm được gì hết con à ! con thấy cả làng ta được mấy người học được như đám trẻ tui con đâu. Vì thế mà ai cũng đi làm thuê, làm mướn quanh năm mà vẫn không có dư. Mà con giờ nghỉ học thì ở đây cũng đâu có việc gì để con làm. Như ba con đó !

Lan: Con tính rồi mẹ ạ ! Con định lên thành phố kiếm việc làm, ở trên đó nhiều việc mà lương lại cao. Con sẽ cố làm rồi gửi tiền về cho mẹ.

Mẹ Lan: Lên thành phố ! (về mặt ngỡ ngàng, bàng hoàng) con lên với ai ? làm gì ?

Lan: Con đi với nhỏ bạn thân mẹ ạ ! Nó nói lên là sẽ có việc làm ngay. (Nói nhỏ) : Nếu mình nói đi 1 mình mẹ sẽ không cho, thui thì) khi chỗ ở ổn định con sẽ cho mẹ hay !

Mẹ Lan: Con có chắc không đó, chứ mẹ thấy lo lo sao đó ! mà con định chừng nào con đi ?

Lan: Con cũng chưa biết nữa, con định nói với mẹ rồi tính tiếp.....

(Vừa nói dứt câu thì ba Lan về)

Ba Lan: (Tướng đi của người đang say) ... cái gì ? tính gì đó ? 2 mẹ con bà đang tính chuyện gì mà nói nhỏ nhỏ với nhau vậy ? nói mau ! (Ngồi vào mâm cơm).

Mẹ Lan: Có gì đâu ! Lan định nghỉ học lên thành phố kiếm việc làm

Ba Lan: (về mặt sáng rỡ) hay hayđúng đúng ! con tính như vậy là đúng, lên trên đó mau làm giàu lắm ! Quê mình mấy người đi là giàu hết mấy người, vậy con chừng nào đi, 3 hôm nữa hả, thui một đi, mà thui mai đi đi, càng sớm càng tốt. Ở trên đó, mỗi phút đều là tiền cả, lên càng sớm kiếm càng nhiều. Có tiền rồi gửi về cho ba mẹ nghe con ! Nè nè con ăn nhiều vô đi, mai có sức mà đi rồi làm việc nữa nè Ăn nhiều vô ...

Mẹ Lan : (nức nở) tui thấy ông chẳng lo gì cho con cái hết, suốt ngày cứ tiền, tiền rồi rượu chè, bài bạc suốt ngày không tiếp tui được gì hết. Giờ có đứa lớn hà, không biết lo mà còn lại....

Ba Lan: (quát to, đập bàn) bà có im cái miệng bà lại không ? không lo là không lo thế nào, như vậy mà không lo à. Còn mở miệng nói nữa tui đánh cái giờ (vừa quát vừa hành động)

Nói xong ba Lan ngồi lại tay gấp thức ăn (Giọng ngọt) Àh ...bà nè ! mới này có mấy người bạn tui rủ góp vốn làm ăn, bà có nhiều đưa cho tui đi bà !

Mẹ Lan: ông có nước làm ăn trong mấy song bài á ! hoặc là mấy con số đúng không ? Tiền của tui làm ăn để nuôi con cái, không dư đâu mà đưa cho ông để mà đầu tư vào việc đó.

Ba Lan: (Đối sắc mặt) Giờ sao ? Có đưa không thì nói (quát và đập bàn)

Mẹ Lan: Đây nè ! lấy hết đi rồi đi khuất mắt mẹ con tui (Giọng đau khổ - ôm con gái vào lòng)

Ba Lan: Có vậy chứ ! không đưa để tui tự lấy cũng vậy thui àh. Bao nhiêu đây ? tạm nhiều cũng được, bà xem tối nay bao nhiêu đây sẽ làm nên cơ đồ nè..... thui 2 mẹ con ăn cơm đi ! Con gái ăn nhiều vô nha con. Tối ba về mua đồ ăn ngon cho con ăn chứ không phải là rau củ rồi mấy con cá vụn như vậy đâu, thui ba đi tí ba về.....

Lan: (ôm mẹ nức nở) mẹ ơi ! khuya nay con sẽ đi, con quyết định rồi, con mau đi để kiếm tiền lo cho mẹ, con không muốn mẹ sống trong cảnh như thế này được nữa

Mẹ Lan: Đợi mẹ tí (Đi lấy tiền cất giữ cho con).... Đây nè ! Tiền này mẹ đã để dành cho con sau này con học đại học, mà giờ con đi vậy cũng nên mang theo ít tiền mà sử dụng, lên tới nơi ổn định chỗ rồi báo tin về cho mẹ nha con.

Lan: (cầm tiền và ôm mẹ) ..Mẹ ! Con hứa, con sẽ không làm mẹ thất vọng, con sẽ cố gắng....Mẹ....(cúi đầu vào lòng mẹ)

Cảnh 3 : (TẠI BẾN XE THÀNH PHỐ)

(Có thể thêm vài nhân vật để gây tiếng cười).

Long: Chị Hai ! có mời rồi kìa chị !

Chị Hai: Àh ! xem bộ con nhỏ này có giá cao đây, bạc trăm chứ không chơi đâu. Rồi em chuẩn bị như mọi khi nha !

Long: Vâng chị !

Chị Hai giả vờ đi đụng vào người Lan rồi té, vớ về mặt hơi mệt

Lan: Kìa chị, có sao không chị ? (diu vào ghế đá ngồi)

Chị Hai: (uể oải) không sao đâu em ! bệnh cũ ấy mà, chị cảm ơn em nhiều nhe ! không có em chắc nguy quá !

Lan: Không có gì đâu chị !

Chị Hai: Àhmà trông em có vẻ như không phải người ở đây phải không ?

Lan: Dạ, em từ quê lên đây kiếm việc làm.

Chị Hai: Vậy à ! Vậy giờ em định đi đâu để chị giúp cho, chị người ở đây nên rành đường lắm !

Lan: Dạ em cũng chưa biết nữa, lần đầu em lên đây, giờ chắc phải kiếm chỗ ở, rồi mới tính đến tìm việc làm.

Chị Hai: Vậy thì hay quá ! Chị cũng đang cần có 1 người giúp việc nhà đây. Trông em thế này chị cũng yên tâm. Nếu em đồng ý thì chị trả lương tháng 4 triệu, em cứ ở nhà chị luôn cho tiện, lại khỏi mất tiền thuê nhà. Ở trên này thuê nhà khó với lại giá cao lắm em ạ, ở nhà chị làm luôn đi, ăn uống chị lo hết cho, em chỉ việc ở nhà lo dọn dẹp và trông chừng nhà lúc chị đi vắng là được rồi. Em đồng ý không ?

Lan: Dạ ! nhưng

Chị Hai: nhưng nhự gì nữa không biết, hay là em sợ chị gạt em ha gì ?

Lan: Dạ không có...

Chị Hai: Vậy được rồi, giờ chị em mình về nhà cất đồ đi rồi nói tiếp....

Chị Hai dẫn Lan đến ngôi nhà gần đó mà Long đã thuê sẵn .

Chị Hai: Đây tới rồi ! em vào nhà đi, nhà không có người làm, chị thì đi làm suốt nên bề bộn vậy đó, em thông cảm. Rồi em ngồi xuống đây. (Cả 2 ngồi xuống, chị Hai nói tiếp) Giờ để em tin tưởng chị và cũng như để chị tin tưởng em thì giờ chị ứng sẵn cho em trước 3 tháng là 12 triệu để em tiêu và chắc ở quê nhà ba mẹ em cũng đang cần đúng không ? Rồi em kí tên vào bản này, đây là tờ cam kết giữa chị và em thôi, nội dung là chị cho em mượn 12 triệu không lãi suất. Chừng nào em làm đủ 3 tháng thì tờ giấy này xé bỏ, đến lúc đó thì 2 chị em mình cùng hiểu nhau rồi, cần gì làm giấy nữa.

Lan chần chừ, nhưng rồi thấy số tiền ấy mà Lan nghĩ ngay đến mẹ và đã kí tên vào.....

Chị Hai: Rồi xong rồi, giờ chị chờ em mua ít đồ mặc ha, rồi đi chợ luôn cho em biết chỗ

Lan: Àh chị ! tí chị ghé ngang Bưu điện cho em điện báo tin cho gia đình hay với lại em muốn gửi tiền này về cho nhà luôn.

Chị Hai: Ừm ! rồi em để đồ đó đi rồi ra xe 2 chị em mình đi.

Ba hôm sau, trong lúc Lan đang dọn dẹp nhà thì chị 2 dẫn 1 người đàn ông lạ về.

Chị Hai: nè Lan, em vào lấy cho chị ly nước cho khách, đi em ! (khi Lan đi vào thì). Đó anh thấy em đó sao ? bảo đảm hàng chưa rọc tem nên giá hơi cao

Người khách: Trông có vẻ được, cái này tui đưa sang kia chắc có giá lắm. Mà chắc chưa rọc tem chứ !

Chị Hai: Chắc mà ! hồi nào giờ tui làm ăn có khi nào thất tín chưa ?

Người khách: Thui được rồi, khi nào tui mang ẻm đi được ?

Chị Hai: Anh muốn bây giờ cũng được nữa !

Người khách: Được sẵn hôm nay tui cũng phải đưa 1 số đũa nữa qua bên ấy, giờ đưa con nhỏ này đi luôn thể. Giờ tui ra chuẩn bị xe với kêu mấy thằng em dọn đường sẵn, tí chị nhá máy tui lại lấy hàng rồi đưa tiền luôn thể. Nhớ nhanh nhanh đó !.... không khéo bị tóm hết cả lũ !

Chị Hai: Được rồi ! đi đi, bảo đảm 10 phút nữa quay lại là vừa.

Lan: Dạ ! nước đây nè chị..... ủa ông khách đâu rồi chị ?

Chị Hai: Àh ! người ta có việc gấp nên đi rồi em ạ ! mà nè, em vào làm cho chị 1 ly nữa đi, ly này em để đây, xong ra đây chị có việc muốn nói với em.

(Khi Lan vào lấy nước, chị 2 lén bỏ thuốc mê vào ly nước để Lan uống).

Lan: Dạ nè chị ! (Chị Hai cầm lấy ly nước Lan đưa và uống tí)

Chị Hai: Em ngồi xuống đi (Lan ngồi) Em uống nước đi (Lan uống)

Lan: Dạ có việc gì hả chị ?

Chị Hai: Lan nè ! ông khách mới này là bạn thân của chị, ông đó thì chưa vợ, đang đi tìm vợ... chị muốn giới thiệu ổng cho em, em về làm vợ ổng đi, nhà ổng giàu, nhiều tiền, nhiều của, đến lúc đó mặc sức cho em ăn mặc rồi cho mẹ em ăn sung mặc sướng, an hưởng tuổi già.

Lan: Dạ thôi chị ơi ! ông đó quá già, với lại em thấy em làm như gì là đủ rồi, từ từ em sẽ chắc mót gửi về cho mẹ, chứ giờ em chưa muốn lấy chồng chị ạ !

Chị Hai: Em uống miếng nước nữa đi rồi chị nói cho em nghe nè ! Chị cũng thú thiệt với em là ông đó có ơn rất lớn với chị, giờ người ta cần giúp chẳng lẽ chị lại không giúp. Em xem như em giúp chị đi, cũng như em đang giúp em vậy, em sẽ có mọi thứ hết nè thấy không.....

Lan: Em xin lỗi chị, em không thể chị à !...(Gục đầu)

Chị Hai: (Thay đổi sắc mặt, quát lớn) nói chuyện với mày này giờ hao nước bọt thấy bà hà mà không chịu, bây giờ có chịu đồng ý không thì bảo. Nếu không trả lại tao tiền mày mượn đây, tiền ăn, tiền ở, tiền quần áo nữa

Lan: Chị nói là

Chị Hai: nói là, nói là cái gì ? bây giờ thiếu nợ phải trả, không nói gì nhiều nữa hết, có giấy tờ đây, giấy trắng mực đen đàng hoàng.

Lan: nhưng mà tiền đó em đã gửi hết về quê rồi, với lại chị nói là em làm 3 tháng để trừ mà...

Chị Hai: Đúng tao nói vậy, nhưng tờ giấy này không nói vậy. Tờ giấy này chỉ nói là mày đã nợ tao 12 triệu thôi. Bây giờ tao đòi liền, những tiền kia xem như tao cho mày, còn tiền đó trả liền đây, không thì phải đồng ý lấy ông kia

Lan: Không....không.... (Lan bỗng thấy chóng mặt, hoa mắt vì thuốc đã ngấm vào cơ thể) ... ủa sao đầu tôi, ui....

Chị Hai: Ngấm thuốc rồi chứ gì.... ? ha ...ha...

Lan: Chịchị..... (xỉu)

Chị Hai: Xong, tao biết thế nào mày cũng không chịu mà, tao đã làm biết bao nhiêu vụ rồi chẳng lẽ không trị được mày (Móc điện thoại gọi)... nè ông anh ! lại.....hốt hàng !.....

Người khách: Được rồi hả ? Rồi tiền đây (ôm Lan cồng ra xe) tui đi à. Nhớ giữ liên lạc nha, nếu có nữa gọi tui...OK !

Chị Hai: OK ! ha ...ha....

MC: Thế là 1 cuộc đời trong trắng lại rơi vào cạm bẫy của bọn buôn người, rồi Lan sẽ ra sao ? Đó là 1 câu hỏi mà chắc có lẽ ai cũng sẽ trả lời được. Rồi sẽ có những cô gái nhẹ dạ, cả tin như Lan sẽ rơi vào những cạm bẫy ấy nếu như gia đình và xã hội không quan tâm đến việc giáo dục con cái và nhất là ở mỗi chúng ta, những thanh niên chủ nhân tương lai của đất nước phải ý thức 1 điều là chỉ có con đường học vấn mới có thể đưa ta đến bến bờ vinh quang và sự giàu có, đem lại hạnh phúc cho mình, cho gia đình và cho xã hội.

Ảnh minh họa của Trần Việt Thùy - 7A6 - Nguyễn Huệ

HÃY NGHĨ LẠI ...!

(THPT Nguyễn Hữu Cảnh- An Giang)

Cảnh 1: TẠI CẢNH NHÀ ANH CHỊ TÁM : ANH TÁM VỪA ĐI THĂM LÚA VỀ, BƯỚC VÀO NHÀ ANH NÓI:

- **Anh Tám:** Năm nay ăn chắc là mình trúng mùa cho coi, lúa xanh mướt nhìn đã con mắt, mà sao nhà cửa trống trơn vậy nè. Mai à, lấy cho ba ly nước coi con.

- **Chị Tám** (đem nước ra): Nước đây ông !

- **Anh Tám:** ủa bà hả, còn con Mai đâu?

- **Chị Tám:** À, nó với mấy đứa bạn cùng lớp ra cái gì ta, à cái tiệm Net để xem điểm thi đại học rồi, chắc chút nó về tới. Con nhỏ hy vọng được đậu dữ lắm.

- **Anh Tám:** Ôi dào, con gái ở quê cần học chi cho nhiều, ở nhà lo nội trợ, mai một rồi cũng lấy chồng, sinh con thôi.

- **Chị Tám:** Ông nói vậy sao được, thời của tui mình nghèo khó nên không được đi học tới nơi, tới chốn, chân lấm tay bùn. Còn bây giờ gia đình mình khá khá, đủ sức lo cho con mình ăn học, mà con nhỏ lại học giỏi nữa. Tui nghĩ mình cần phải lo cho nó học hành tới nơi tới chốn, cho cuộc sống của nó sau này tốt hơn.

- **Anh Tám:** Thôi tui thấy cho nó học vậy là đủ rồi. Bà không thấy mấy đứa trong xóm sao, học tới lớp 6,7 rồi nghỉ, phụ giúp cha mẹ công việc rồi lấy chồng sinh con cũng sống được đó. Tui cũng đang kiếm mồi cho nó đây, cho yên chỗ.

- **Chị Tám:** Bộ ông không thấy cuộc sống của mấy đứa đó lúc nào cũng cơ cực sao, con thì nheo nhóc, nhìn lồi thồi, vợ chồng thì cự cãi suốt ngày. Tui không muốn con Mai phải chịu cảnh như vậy. Lúc nào cũng quanh quẩn nơi xó bếp. Nó phải được học tiếp để sau này tốt cho tấm thân nó và giúp ích cho xã của mình.

- **Anh Tám:** Thôi bà nín đi, ý tui đã quyết rồi, con gái đến tuổi thì phải lấy chồng, lo nội trợ, còn chuyện lớn thì để đàn ông lo. Tui nhớ lúc cưới bà cũng học xong lớp 11, 12 gì đó, mà cũng có làm nên được trò trống gì đâu. Cũng là một mình tui lo cho cả nhà. Và lại gần đây tui nghe nhiều vụ tệ nạn về phụ nữ lắm. Nhiều đứa con gái chân ướt chân ráo lên thành phố rồi bị người ta lừa gạt bán vào mấy cái vũ trường làm chuyện bậy bạ. Rồi có nhiều đứa bị bán ra nước ngoài nữa. Con mình là nhà quê, lên đó dễ bị người ta dụ dỗ lắm. Lúc đó tui với bà khóc mẹ khóc cha à. Thôi không có an toàn đâu bà ơi.

- **Chị Tám:** Trời ơi, con mình nó học hết 12 rồi, nó cũng khôn dại rồi. Và lại tôi nghe nói ở trường thầy cô nó cũng đã dạy cho nó cái gì mà để đi cư cho an toàn đó. Ông yên tâm đi mà...

- **Anh Tám:** Không học hành gì nữa hết, bà nghe chưa. Thôi lo vô nhà nấu cơm cho tui ăn đi.

Chị Tám gương mặt đượm buồn, lúi thủ đi vào nhà trong.

Cảnh 2: CHỊ TÁM ĐANG LAU DỌN NHÀ, MAI CON GÁI CHỊ - CHẠY VÀO REO LÊN:

- **Mai:** Ba má ơi, đậu rồi, đậu rồi!

- **Chị Tám:** Cái gì đậu, ngồi xuống nói má nghe coi. Coi kia, nhìn cái mặt hớn hờ quá chừng.

- **Mai:** nè má coi phiếu điểm nè, Văn 7, Toán 8. Ngoại ngữ 7. Con đậu rồi, Lan, bạn con cũng đậu nữa, rồi tui con sẽ được học chung trường với nhau. ủa ba đâu rồi má. Ba nghe tin chắc sẽ mừng lắm.

- **Chị Tám:** (thở dài) Ông đi đăng xóm rồi.

- **Mai:** Sao má thở dài? Có chuyện gì sao má?

- **Chị Tám:** Con cũng thấy đó, ba con tư tưởng còn cổ hủ lắm, cho rằng con gái không cần học nhiều chữ mất công, ông đang tính kiếm chỗ gả con đó. Ông sợ con lên thành phố rồi bị người ta dụ dỗ, lừa gạt, khổ thân con nữa. Nghĩ đi nghĩ lại thì ông nói cũng có lí của ông. Gần đây má cũng nghe nhiều vụ bán người qua biên giới, rồi con gái bị gạt vô vũ trường nháy nhót gì đó. Má cũng hồng hồng yên tâm lắm. Hay là con ở nhà đi nghe Mai.

- **Mai:** Gả con? Má con không chịu đâu. Con muốn được đi học đại học, con muốn sau này có được những kiến thức để bản thân có thể tự lập, đồng thời giúp ích cho xã hội. Quê mình còn nghèo mà mọi người cần phải có tri thức mới có thể tiến bộ được. Bây giờ bình đẳng rồi, trai gái đều có cơ hội học hành ngang nhau. Hơn nữa ở trường con đã được các thầy cô trang bị kiến thức về di cư an toàn và phòng chống buôn bán phụ nữ và trẻ em nên con biết bảo vệ bản thân mình mà Má. Má , má ráng thuyết phục ba cho con đi học nghe má.

- **Chị Tám:** Nghe con nói vậy má cũng yên tâm phần nào. Má cũng muốn cho con được học tiếp lắm. Đời má chịu nhiều cực khổ, tay lấm chân bùn, má muốn sau này cuộc đời của con sẽ tiến bộ hơn về mọi mặt. Nhưng vấn đề là ở Ba con đó. Con làm sao thuyết phục được ông. Ông an tâm rồi mới cho con đi học được

- **Mai:** Dạ, Con cảm ơn má. Con sẽ cố gắng thuyết phục ba. Nhưng con không biết thuyết phục sao đây nữa nè Má ơi!

- **Chị Tám:** Hay là Con nhờ các bạn ở đây tư vấn cho con đi.

- **Mai:** Dạ, đúng rồi đó. Vậy mà con không nghĩ ra.

* **Câu hỏi tình huống đặt cho các đội : "Các bạn ơi! Vì sợ Mai lên thành phố học sẽ không an toàn cho bản thân vì có quá nhiều tệ nạn. Theo các bạn Mai cần phải thuyết phục ba Mai như thế nào để Ba Mai an tâm cho Mai đi học?"**

Ảnh minh họa của Trần Hữu Trung - 8A4 - O Long Vu

MẸ MÌN
(THCS Tân Hòa - Đồng Tháp)

Gồm các vai như sau: Bà Năm, Mộng Yến, Bé Thảo Minh, Công An, 2 cô hàng xóm.

Cảnh 1 : TẠI QUÁN NƯỚC BÀ NĂM

- **Bà Năm:** Hôm nay, trời mưa, buôn bán ế quá. Chiều nay không biết lấy tiền ở đâu mà trả tiền cho người ta đây ? Ứ hự (ngồi xuống ghế)

(Bỗng từ xa có một cô gái ăn mặc sang trọng ghe quán bà năm)

- **Mộng Yến:** Mẹ ơi ! con về rồi nè.

- **Bà Năm:** Quay lại, Ngà về đó hả con, (nhưng bà ngờ ngác phát hiện ra không phải là con mình). Ủa, cô là ai mà gọi tôi bằng mẹ ?

- **Mộng Yến:** Con là con Yến, con của bà sáu xệ xóm trên nè bà không nhớ con sao. Ngày xưa con lfa bạn học của con Ngà và con thường đến chơi, nủ nó đi học đó mẹ. Mẹ nhớ con chưa.

- **Bà Năm:** A ! thì ra con là con Yến à. Úy mèn ơi, bây giờ sau mà bây sang trọng, đẹp và giàu có quá, tao nhìn không ra. Bây giờ ở đây làm gì ? ở đâu ?

- **Mộng Yến:** Dạ ! giờ con lên thành phố làm ăn rồi, công việc cũng nhẹ nhàn mà được nể cũng nhiều tiền lắm. Ngà đâu rồi mẹ ?

- **Bà Năm:** con Ngà nó có chồng rồi, ở tận Cà mau lận, dài tháng nó mới về một lần ? khổ nỗi hai vợ chồng nó hoàn cảnh cũng khó khăn lắm con ạ !

- **Mộng Yến:** Phải chi con Ngà hồi đó nó chịu theo con thì đâu đến nỗi khổ như bây giờ.

- **Bà Năm:** Ừ, nãy giờ lo nói chuyện đâu không ? con ngồi xuống đây, uống miếng nước đi con

- **Mộng Yến:** Con có ít quà gửi biểu cho mẹ nè.

- **Bà Năm:** Ừ, con là con nuôi mà sau con tốt với mẹ quá. Không như con Ngà mỗi lần về đây là xin tiền của mẹ luôn.

- **Mộng Yến:** không có gì đâu, mai mốt con còn cho mẹ nhiều hơn nữa kia. Mà mẹ nè mẹ nghỉ bán nước đi, cực khổ quá. Mẹ theo con, làm chung với con nè.

- **Bà Năm:** Ý, tao già rồi mà làm gì được đâu mà theo bây.

- **Mộng Yến:** không con không bắt mẹ phải theo con lên thành phố đâu, mẹ chỉ cần ở đây và làm việc cho con, công việc cũng nhẹ nhàng mà tiền thì không ít đâu.

- **Bà Năm:** Mẹ làm gì ?

- **Mộng Yến:** Kê tay nói nhỏ với bà năm ...

- **Bà Năm:** Thôi, tao ... tao ... tao... sợ lắm. Mà giám bắt tội nó bán cho nước ngoài à ? thôi tao sợ ở tù lắm, mà tìm người khác đi.

- **Mộng Yến:** Dạ, mẹ nghe con nói nè : thật sự là con bán tội nó ra nước ngoài, nhưng con làm với hình thức là cho con nuôi, không ai biết đâu mà mẹ sợ.

- **Bà Năm:** Thôi tao không giám đâu ?

- **Mộng Yến:** Mẹ cứ an tâm, mẹ chỉ giới thiệu hàng cho con, còn mọi việc thì để con lo, không sao đâu mà mẹ sợ.

- **Bà Năm:** Chưa kịp suy nghĩ thì Mộng Yến mở túi lấy cho bà Năm 5 triệu đồng, và một điện thoại duy động.

- **Mộng Yến:** Đây là cái điện thoại con tặng cho mẹ, còn tiền thì mẹ cứ sài đi. Chừng nào có hàng thì mẹ phone cho con, con sẽ đến ngay. Thôi con về đây, cứ như vậy nghe mẹ.

Cảnh 2 : TẠI NHÀ ANH SƠN

- **Bé Thảo Minh:** đang học bài.

- **Bà Năm:** Vợ thằng Sơn ơi ! Bây có nhà không ?

- **Bé Thảo Minh:** Chạy ra ! Cháu chào bà Năm, mẹ cháu mới đi chợ rồi.

- **Bà Năm:** Ngó trước ngó sau rồi nói : Ủa mà quên, hồi này ở ngoài chợ bà có gặp mẹ cháu, mẹ cháu có nhờ bà về đây kêu con ra đó thử đồ mới kia.

- **Bé Thảo Minh:** Thiệt vậy hả bà Năm. Vậy thì bà Năm coi nhà dùm con, để con ra ngoài chợ thử đồ xong con trở về ngay.

- **Bà Năm:** Ừ. Hà. Hồng được để bà đưa con đi, gì đây ra chợ đường cũng xa lắm.

- **Bé Thảo Minh:** Vậy thì mình đi liền đi bà Năm.

- **Bà Năm:** Ừ con chờ một chút nhe, để bà gọi điện cho cô Yến qua chờ bà cháu mình cùng đi

- **Bà Năm:** Đi ra phía sao nhà gọi điện cho cô Yến : " A lô, Yến hả, con đến ngay số nhà 213, ấp của mình đó, để nhận hàng, chào ôi, con bá mặt mày sáng sủa, để thương lắm mẹ ạ."

- **Mộng Yến:** Dạ con đến liền, mẹ cố gắng giữ con bé ở lại đó nhe.

- **Bà Năm:** Chắc là phen này mình được nhiều tiền đây, cười.

Cảnh 3 : CÔ YẾN ĐẾN ĐỊNH ĐEM BÉ MINH RA THÀNH PHỐ BÁN CHO NGƯỜI NƯỚC NGOÀI

- **Cô Yến:** Bé Thảo Minh ngoan, ngồi nhe con. Cô chờ con và bà ra chợ gặp mẹ nhe. (xe chạy)

- **Bé Thảo Minh:** Ủa, cô Yến ơi đường này đâu phải ra chợ đâu ? cô chờ cháu đi đâu vậy ?

- **Cô Yến:** Ừ, ngoan cô đang chờ con đi ra chợ gặp mẹ con nè.

- **Bé Thảo Minh:** Thôi con không đi đường này đâu ? Hồi sáng con thấy mẹ đi đường kia kia, (bé Minh chỉ tay ngược lại hướng đi), khóc, cho con xuống đi, con ra chợ gặp mẹ à, con không đi theo cô đâu ? Bà Năm thả con ra ?

- **Bé Thảo Minh:** Bé Minh khóc to.

- **Cô Yến:** Mà có im đi không ? Nếu không tao bịt miệng mày lại bây giờ!

- **Bà Năm:** Nín nín đi con.

- **Bé Thảo Minh:** Càng khóc lớn và giẫy dụa.

- Xe cô yến không thể chạy được nữa, cô Yến dừng lại chuẩn bị bịt miệng của bé minh thì có hai cô hàng xóm đi tới và hỏi.

- **Hai cô hàng xóm:** có chuyện gì đó bé Minh, và hai cô liền báo cho công an biết.

- **Công an:** Thả con bé ra ngay. Cô Yến đã bị bắt vì hành vi dụ dỗ bắt cóc trẻ em, còn bà Năm bà là đồng phạm của cô Yến

- **Bà Năm:** khóc và nói " phải chi tao đừng nghe lời mày, Yến ơi ! "

- **Công an:** Các đồng chí bắt ngay họ về xã làm việc

Ảnh minh họa của Lê Nguyễn Vân Anh - 8A1 - Nguyễn Huệ

Ảnh minh họa của lớp 10C5

GIẤC MƠ ĐỔI ĐỜI
THPT Lai Vung, Đồng Tháp

Diễn viên A: Lan

Diễn viên B: Bà Cúc (mẹ Lan)

Diễn viên C: trong vai Tú tức bà Tú (bạn Cúc)

Diễn viên E&F: Công an xã

Cảnh 1 : (TẠI NHÀ BÁ CÚC) TÚ VỪA BƯỚC VÀO SÂN MIỆNG ĐÃ OANG OANG:

- CÚC OI !CÓ NHÀ HÔNG CÚC ?
- Bà Cúc từ trong nhà nói vọng ra:
- Ai đó đợi một chút tui đang lờ tay
- Bà Cúc từ trong nhà chạy ra:
- Xin lỗi cô là ai ???Tìm tôi có việc gì ?
- Tú bước vào nhà:
- Mà không nhận ra tao sao ? Tao là Tú bạn học mà ngày xưa nè .
- **Bà Cúc:** Tú nào ?
- **Bà Tú:** (Tú Trinh) đó
- **Bà Cúc:** phải Tú Trinh đồng đánh không ?
- **Bà Tú:** đó là ngày xưa còn bây giờ người ta gọi tao là bà Tú không hà .
- **Bà Cúc:** ý chết nãy giờ vui quá nên quên mời mà ngồi , (bà Cúc) rót nước mời Tú uống
- **Bà Tú:**(nhấc tách trà lên rồi hạ xuống, mắt quan sát khắp nhà Cúc sau đó quay lại dán mắt vào Cúc miệng tặc lưỡi hít hà)
- Trời ơi để coi hoa khôi trường tôi ngày nào giờ tàn tạ thế này à ...vừa ốm vừa già tội gì mà khổ vậy Cúc ? Cúc chưa kịp trả lời .
- Tú vừa chặc lưỡi vừa tiếp: Nhà cửa trống trước trống sau, trời mưa rồi mẹ con mà ngủ ở đâu ?
- **Bà Cúc:** mấy năm nay ba con Lan mất bỏ lại hai mẹ con tao, con Lan nó còn đi học . Tao thì đau ốm liên miên bán chè ngoài chợ bữa bán bữa nghỉ không đối là may lắm rồi. Tao làm gì còn thời gian nghỉ đến chuyện khác (bà Cúc vừa dứt lời)
- **Lan:** Má ơi con đi học về nè !
- **Bà Cúc:** con Lan nó về đó .
- **Lan:** Dạ (gật đầu người khách) ai vậy má ?
- **Cúc:** đi Tú bạn má (gật đầu) miệng Dì Tú
- **Tú:** Lan hả con, mèn ơi nó đẹp gái quá (chặc lưỡi) y chang như má nó ngày xưa
- **Cúc:** Quay sang Lan vào trong thay đồ đi con rồi ăn cơm .
- **Tú:** Cúc ơi là Cúc ,mày đúng là có phước mà không biết hưởng
- **Cúc:** thì tao vẫn sống trong trong hạnh phúc đó thôi.
- Tao không thấy thế...
- **Cúc:** Mà nói gì tao không hiểu ?

- Tú thì đó, con Lan nhà mà y đó, con gái vừa lớn vừa đẹp người đẹp nết tội gì cho nó đi học ba cái chữ, con gái học nhiều làm cái gì. Nghe lời tao cho lấy chồng Đài Loan đi đảm bảo mà muốn gì được đó. Muốn nhà lầu có nhà lầu, muốn xe hơi có xe hơi hột xoàn 5-6 cara là chuyện bình thường. Mà thấy tao không ý là không có con ruột chỉ có con nuôi thôi mà mỗi ngón một chiếc. Nói mới nói con Lan nhà mà trắng trẻo, cao ráo y như tướng hoa hậu, nó mà gã Đài Loan tiền nhiều lắm đây

- Bà Cúc nghe mà nói tao cũng có chút hy vọng nhưng mà con Lan nhà tao nó ham học lắm tao sợ nó không chịu nghỉ học lấy chồng đâu, và lại nó cũng còn nhỏ mới 17 tuổi hà, nào giờ mẹ con hủ hỉ có nhau gả cho người ta tao sợ nó nhớ nhà chịu không nổi

- **Bà Tú:** Mà sao... khéo lo, hơi đâu mà suy nghĩ cho nhiều, để dành hơi mà đếm tiền đi, nghe lời tao cho nó nghỉ học lấy chồng phúc đi cho rồi .

- **Bà Cúc:** nhưng mà...

- Bà Tú: không nhưng nhị gì hết, cầm lấy số tiền này mua sắm quần áo mới cho mà với con Lan, chuẩn bị cho nó về nhà chồng, sao khi con Lan học xong tiếng Đài Loan ra mắt nhà chồng mà sẽ nhận được gấp 10 lần số tiền này. Tới chừng đó mua chục cái biệt thự còn được hưởng gì sửa lại mái nhà này.

- **Bà Cúc:** nhưng mà còn con Lan.. nó chưa đủ tuổi kết hôn (bà Cúc chưa kịp dứt lời)

- **Bà Tú gạt ngang:** yên tâm đi chuyện đó để tao lo, 14 tuổi tao lo còn xong hưởng chi con Lan đã 17 tuổi cứ yên chí mà lo vận động con Lan đi 3 bữa nữa tao quay lại (nói xong bà Tú ra về . Dì về nghe Lan)

- Bà Cúc với về gượng gạo cầm số tiền trong tay nửa mừng nửa lo

Phút chót ấy trong đầu bà Cúc hiện ra rất nhiều cảnh tượng đẹp: bà Cúc tự nhủ con Lan được gã đi nước ngoài nó sẽ được giàu sang, sung sướng, nó được ở nhà lầu đi xe hơi , ăn uống nhà hàng, nhờ phước nó mình sẽ có cuộc sống tốt không còn phải lo cơm ngày hai bữa rồi đây mình sẽ xin chồng nó cho xây lại căn nhà nhỏ để che mưa chống nắng. Nghĩ đến đây bà Cúc thấy trong lòng hạnh phúc

- **Lan:** Mẹ, này giờ Dì Tú với mẹ nói gì mà trông mẹ vui dữ vậy ?

- **Bà Cúc:** Con ngồi xuống đây mẹ có chuyện này hay lắm

- **Lan:** chuyện gì quan trọng vậy mẹ, mẹ cứ nói con đứng được rồi

- **Bà Cúc:** Lan nè, nghe mẹ hỏi: Việc học của con sao rồi?

- **Lan:** Thứ 2 vừa rồi con được thầy hiệu trưởng tuyên dương dưới cờ về thành tích học tập của con đó mẹ

- **Bà Cúc:** vậy à ...

- **Lan:** sao nghe con được khen mà mẹ không vui vậy mẹ? bộ có chuyện gì hả mẹ?

- **Bà Cúc:** À không, mà cũng có

- **Lan:** là chuyện gì vậy mẹ?

- **Bà Cúc:** con có thương mẹ không Lan ???

- **Lan:** sao mẹ lại hỏi vậy! nào giờ có 2 mẹ con rau cháo nuôi nhau, con không thương mẹ thì con biết thương ai, mẹ có chuyện gì khó thì nói ra con hứa sẽ nghe theo lời của mẹ mà. Bộ con làm gì sai để mẹ buồn à.

- **Bà Cúc:** nghe con nói dạ mẹ cũng an tâm rồi .mẹ muốn con nghỉ học để lấy chồng. Dì Tú hứa sẽ giới thiệu gả con cho một người Đài Loan giàu có dì có đưa tiền trước để sắm sửa quần áo mới cho con nữa nè, dì còn hứa sẽ cho mẹ số tiền để xây lại mái nhà, dì còn ...

- **(Nói đến đây)-Lan ngắt lời mẹ:** có phải dì còn nói là với điều kiện mẹ phải bán con gái của mình không? Sao mẹ tin lời dì Tú dữ vậy, một cũng dì Tú, hai cũng dì Tú bộ mẹ không thương con hả mẹ con còn đi học mà, con muốn thi vào đại học con sẽ vừa học vừa làm kiếm tiền con sẽ không làm gánh nặng cho mẹ nữa, nghe mẹ, mẹ đồng ý mẹ há.

- **Bà Cúc:** Nhưng mẹ đã nhận tiền của người ta. Mẹ lại là người lớn đâu thể nuốt lời ,và lại mẹ cũng chỉ muốn tốt cho con. Nghe lời mẹ lấy chồng Đài Loan con sẽ được ăn sung mặc sướng ,ở nhà lầu đi xe hơi ,mà cũng khỏi phải lo cơm ngày hai bữa ,mẹ cũng có cuộc sống an nhàn đến cuối đời , bộ con không muốn mẹ có cuộc sống tốt hơn ở tuổi xế chiều à ? Trời ơi là trời...con ơi là con ...sao số tui khổ gì nè.

- **Lan:** Thôi mà mẹ để con suy nghĩ lại. Nhưng , chồng con là người như thế nào ,mặt mũi ra làm sao con còn không biết thì làm sao ưng làm chồng hả mẹ

- **Bà Cúc:** Không nhưng nhị gì hết mẹ đã quyết rồi con phải nghỉ học lấy chồng ba ngày nữa Dì Tú ghé rước con .Nói xong bà Cúc xoa dịu con gái .Con cứ yên tâm đi Tú là bạn thân của má chắc chắn dì sẽ tìm cho con một tấm chồng tốt.

(Đẫn chương trình : Trong đầu bà Cúc lúc này lại nghĩ đến cảnh con gái mình ăn mặc xinh đẹp như một cô công chúa bên cạnh một chàng rể đẹp trai phong nhã rồi cảnh bà đang sống trong nhà cao cửa rộng

Cảnh 2: BA NGÀY SAU

-**Bà Tú:** Cúc ơi có nhà không cúc

-**Bà Cúc:** mẹ con tao trông mà từ sáng đến giờ .Tội nghiệp con nhỏ tao đã năng nỉ nó hết lời nó mới gượng gạo đồng ý mà chồng nó đâu sao mà đến có một mình.

-**Bà Tú:** thì nó ở ngoài chứ đâu bộ mà tưởng giỡn chơi hà ,mày biết vào VN tốn kém lắm không ,đâu phải muốn đi là đi còn phải lo hộ chiếu các thứ ,mày an tâm đi tao hứa là tao giữ lời khi nào nhận hàng là tiền trao cháo múc

-**Bà Cúc:** mà nói cái gì nhận hàng ,cái gì tiền trao cháo múc ???

-**Bà Tú:** à! tao quên ý tao nói là khi nào tao rước con Lan cho nó theo tao học tiếng các thứ thì tao trao tiền cưới cho mà đó mà .Thôi gọi con Lan nhanh lên kéo trẻ

-**Bà Cúc:** Lan ơi chuẩn bị xong chưa con , nhanh lên kéo dì Tú chờ

-**Lan:** Dạ con xong rồi mẹ

-**Bà Cúc:** qua bên đó nhớ giữ gìn sức khỏe nhớ gửi hình cưới về cho má nghe con , nè nhớ chụp cảnh nhà chồng mà nhiều nhiều để má còn mang hình đi khoe chòm xóm , nhớ nghe con

Bà Tú vừa bước ra khỏi cửa thì lại bị lực lượng công an ập tới cồng tay bà Tú dẫn vào nhà

-**Bà Cúc:** có chuyện gì dậy mấy chú ,sao dậy chị Tú , tôi không hiểu gì hết dậy ?

-**Lực lượng công an:** Thưa dì bọn cháu được tin của công an tỉnh về đường dây mua bán phụ nữ và trẻ em, gần mấy tháng nay , tụi cháu đã theo dõi bà Nguyễn Thị Tú còn có biệt danh Tú Bà ,bọn cháu được biết mẹ Tú Bà này đến nhà dì gạ gẫm em Lan cộng thêm nguồn tin em Lan cung cấp bọn cháu đã theo dõi và có đầy đủ chứng cứ để bắt người với tội danh :mua bán phụ nữ , trẻ em và tham gia làm giấy tờ giả

-**Bà Cúc:** Trời ơi vì mơ ước được đổi đời nên tôi đã mù quáng xem chút tôi đã hại đời con gái mình .Tôi hối hận quá mấy chú ơi , Lan tha lỗi cho má nghe con .Từ nay má hứa sẽ lo cho con ăn học đàn hoàng.Mẹ hứa sẽ không ép con nghỉ học lấy chồng khi chưa tìm hiểu rõ ràng.

-**Lực lượng công an:** Dì biết nghỉ vậy là tốt rồi dì an tâm đi em Lan không giận dì đâu .Từ nay bà con nên nhìn tấm gương DìCúc mà tránh không nên cả tin mà phải cảnh giác trước mọi âm mưu của bọn buôn người để tránh phải hối tiếc về sau . Bà con nên nhớ, bọn buôn người thường lợi dụng mối quan hệ bà con quen biết và sự cả tin của bà con để lừa đảo với nhiều hình thức, mà thông dụng nhất là hứa giới thiệu việc làm hoặc gã chồng Đài Loan rồi sao đó mang sang nước ngoài bán vào nhà chứa.Thôi cũng chưa rồi ,chào Dì Cúc- chào bà con tụi con đi.